Gemeente Montfoort

Programmabegroting 2027

Gemeente Montfoort

Inhoudsopgave Programmabegroting 2027

1 Inleiding 1
1.1. Aanbiedingsbrief 1
1.2. Financiële hoofdlijnen 3
1.3. Dashboard financiën 7
1.3.1. Verdeling saldo begroting 2027 naar programma 7
1.3.2. Ontwikkeling Algemene reserve en weerstandsratio 7
1.3.4. Ontwikkeling weerstandsratio t.o.v. norm 8
2 Programmaverantwoording 9
2.1. Bestuur en organisatie 9
2.2. Openbare orde en veiligheid 13
2.3. Wonen en ruimte 17
2.4. Onderwijs, sport en cultuur 25
2.5. Inkomen, Jeugd en Wmo 29
2.6. Dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en onvoorzien 37
3 Paragrafen 40
3.1 Lokale heffingen 40
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 45
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 51
3.4 Financiering 55
3.5 Bedrijfsvoering 59
3.6 Verbonden partijen 62
3.7 Grondbeleid 74
3.8 Subsidieverlening 76
4. Financiële begroting 77
4.1 Overzicht baten en lasten 77
4.2 Geprognosticeerde balans 79
4.3 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten 80
5. Bijlagen 81
5.1 Reserves 81
5.2 Voorzieningen 82
5.3 Meerjareninvesteringsplan 82
5.4 Verplichte indicatoren 83
5.5 Overzicht van incidentele baten en lasten 85

5.6 EMU saldo 87
5.7 Overzicht begroting naar taakvelden 88

1 Inleiding

1.1. Aanbiedingsbrief

Montfoort, 6 oktober 2026

Aan de leden van de raad van de gemeente Montfoort,

Een nieuwe bestuursperiode is vanaf maart 2026 van start gegaan. Voor u ligt de eerste programmabegroting van ons nieuwe college en tevens de meerjarenraming 2028 – 2030. Met deze begroting zetten we de eerste stap naar ons hoofddoel: Een open en transparant bestuur dat concrete resultaten bereikt voor inwoners en ondernemers.

Ondanks de aanhoudende onzekerheden over bijvoorbeeld de middelen die we van het Rijk krijgen, leveren we een structureel sluitende begroting 2027. Dat wil zeggen dat in het jaar 2027 de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten.

De meerjarenraming van 2028 – 2030 laat daarentegen een niet-sluitend, negatief, beeld zien. Sinds de begroting 2024 is de toezichthouder, de provincie, ermee akkoord dat de meerjarenraming niet-sluitend hoeft te zijn.

Focus op 2027

In 2027 zet het nieuwe college gericht in op het realiseren van zichtbare resultaten voor de gemeente en haar inwoners. Het college wil de herontwikkeling van het Burgemeester de Geusplein / de Vaart in 2027 naar een volgende fase brengen en daarin voortgang boeken. Tegelijkertijd zetten we ons in voor het faciliteren en waar mogelijk versnellen van woningbouwprojecten, zoals die aan de Van Damstraat en op het terrein van De Goederen (Laan van Overvliet). Ook werken we aan een aantrekkelijke en levendige binnenstad, met aandacht voor de kwaliteit van de openbare ruimte. Om inwoners beter toe te rusten en de sociale samenhang te verbeteren investeren we in de weerbaarheid van de inwoners. Tot slot wil het college samen met de agrariërs werken aan perspectief voor de agrarische sector.

In de opmaak van de begroting 2027 werd duidelijk dat de actualisaties van het huidige beleid en punten uit het coalitieakkoord tot een niet-sluitende begroting 2027 zou gaan leiden. Het college heeft enkele noodzakelijke keuzes gemaakt, om tot een financieel evenwichtige en uitvoerbare begroting te komen. Deze keuzes staan in hoofdstuk 1.2 nader toegelicht.

De financiële en maatschappelijke ontwikkelingen maken het waarschijnlijk dat in de komende jaren verdere, soms moeilijke keuzes nodig zijn. Het college wil deze keuzes niet alleen maken, maar samen met de gemeenteraad tijdig het gesprek voeren over de mogelijkheden die de gemeente heeft en de consequenties van keuzes. Wij stellen voor dat in de eerste helft van 2027 met u te doen.

Stand van zaken

De begroting 2027 sluit met een positief saldo van € 12.000,- (afgerond). Het meerjarenbeeld vanaf 2028 geeft echter een negatieve trend weer, de meerjarig saldi dalen van -/- € 543.000,- tot -/- € 624.000,- in 2030. In onderstaande tabel ‘Ontwikkeling begroting’ geven we inzicht in de financiële doorrekening van de programmabegroting 2027. In hoofdstuk 1.3. ‘Financiële hoofdlijnen’ volgt een analyse van en toelichting op het financiële resultaat.

Ontwikkeling begroting *(Bedragen * € 1.000)*

	2027	2028	2029	2030
Basis 2026 incl. begrotingswijzigingen	-142	-356	-330	-285
Autonome ontwikkelingen	314	510	407	381
Actualisatie staand beleid	-160	-696	-688	-720
Totaal	**12**	**-543**	**-611**	**-624**

Tabel 1 saldo meerjarenraming 2027 - 2030

De septembercirculaire 2026 is hierin verwerkt. De effecten ervan worden ook via een raadsinformatiebrief aangeboden, voorafgaand aan de besluitvormende raadsvergadering.

Met deze begroting starten we een nieuwe bestuursperiode, waarin we laten zien dat de gemeente Montfoort vooruit kan, zelfs in financieel onzekere tijden. De financiële positie is stabiel, maar de ruimte is niet onbeperkt. Onzekerheden rond het gemeentefonds, de jeugdzorg en andere landelijke ontwikkelingen vragen om realisme en financiële discipline. Daarom kiest dit college voor een koers waarin ambitie en verantwoordelijkheid hand in hand

gaan. We blijven investeren in de groei van deze gemeente, maar maken daarbij duidelijke keuzes over wat haalbaar, realistisch en uitvoerbaar is.

We zien uit naar een constructieve behandeling van deze begroting.

Burgemeester en wethouders van Montfoort,

de (adjunct) secretaris, de waarnemend burgemeester,

1.2. Financiële hoofdlijnen

1.2.1. Meerjarenraming 2028-2030

Uitgangspunt voor de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 is het financieel perspectief vanuit de programmabegroting 2026 en de voorjaarsrapportage 2026. Vervolgens worden de financiële effecten van de meicirculaire 2026 en de begrotingswijzingen uit de eerste helft van 2026 verwerkt. De autonome ontwikkelingen en diverse besluiten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. De financiële ontwikkelingen worden hieronder op hoofdlijnen toegelicht. De begrotingswijzigingen zijn per programma in deze begroting te raadplegen.

Meerjarenraming 2028-2030

Ontwikkeling begroting *(Bedragen * € 1.000)*

	2027	2028	2029	2030
I. Basis 2026 incl. begrotingswijzigingen	-142	-356	-330	-285
II. Autonome ontwikkelingen	314	510	407	381
III. Actualisatie staand beleid	-160	-696	-688	-720
Totaal	**12**	**-543**	**-611**	**-624**

Tabel 2 saldo meerjarenraming 2027 - 2030

I. Basis 2026 inclusief begrotingswijzigingen

Deze regel geeft de begrotingssaldi weer zoals deze zijn vastgesteld door de raad bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2026. NB: Tussen deze vaststelling en nu zijn er nog enkele kleine begrotingswijzigingen vastgesteld, welke bij de saldi zijn opgeteld.

II. Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen *(Bedragen * € 1.000)*

	2027	2028	2029	2030
a. Algemene uitkering gemeentefonds	796	717	607	637
b. Ontwikkeling lokale heffingen	-231	45	52	52
c. Loon/prijs-bijstelling	-252	-252	-252	-307
Totaal	**314**	**510**	**407**	**381**

Tabel 2 saldo autonome ontwikkelingen

a. Algemene uitkering gemeentefonds

In de meicirculaire 2026 is een nieuwe raming voor het accres 2026 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB). Het LPO accres wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Deze ramingen worden verondersteld ter dekking te dienen van de werkelijke inflatie, CAO-stijgingen en doorwerkingen van CAO-stijgingen in de bijdragen van verbonden partijen. Voorgaande circulaires hebben uitgewezen dat het Rijk hiervoor onvoldoende compenseert via het Gemeentefonds.

b. Ontwikkeling lokale heffingen

Afvalstoffenheffing, rioolheffing

Het uitgangspunt van het beleid is dat voor afval en riolering kostendekkende tarieven in rekening worden gebracht. Daarnaast is ook het uitgangspunt, uit de Voorjaarsrapportage, om rekening te houden met 3,3% indexatie van de tarieven van de lokale heffingen. Door een stijging van afvalkosten komt de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing onder de 100% uit. Een aanvullende indexatie van de afvalstoffenheffing is benodigd. In de paragraaf ‘lokale heffingen’ wordt verder inzicht gegeven in de kostendekkendheid van de heffingen.

c. Loon- en prijsstijgingen

Op het gebied van loon- en prijsstijgingen zijn er meerdere ontwikkelingen verwerkt in deze begroting. De prijsstijgingen worden veroorzaakt door de indexatie van 3,3%. Daarnaast is er sprake van mutaties in de personele sfeer. Door de vastgestelde gemeente – CAO voor de periode maart 2025 tot en met maart 2027 worden de salarisramingen bijgesteld. Deze bijstelling is structureel en komt uit op een bedrag van € 180.000,- (nadelig). Daarnaast worden reguliere inschalingen en periodieken toegekend. Dit gaat om een bedrag van € 95.000,- (nadelig). Door de invoering van de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht (in het kader van medebewind) om uitvoering aan deze wet te geven en de benodigde functies in te stellen (zoals een regelanalist, een GEO-specialist en een jurist Ruimtelijke Ordening). Een bedrag van € 130.000,- (nadelig, structureel) is hier mee gemoeid. In totaal bedraagt de bijstelling op salarissen € 483.000,- nadelig.

III. Actualisatie staand beleid

Actualisatie staand beleid *(Bedragen * € 1.000)*

	2027	2028	2029	2030
a. Actualisatie kapitaallasten bestaande activa	206	-22	-53	-63
b. Actualisatie kapitaallasten nieuwe investeringen	0	0	0	0
c. Overige bijstellingen	-366	-674	-635	-657
Totaal	**-160**	**-696**	**-688**	**-720**

a. en b. Actualisatie kapitaallasten
Een jaarlijkse actualisatie van de planning van investeringen, de daadwerkelijke investeringen in 2026 leiden in 2027 tot een voordeel van € 206.000. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de geplande investeringen vanuit de begroting 2026 voor jaarschijf 2027 enige vertraging hebben opgelopen en zijn doorgeschoven.

In onderdeel 5.3 wordt in het MeerjarenInvesteringsPlan (MIP) een totaaloverzicht van alle verwachte investeringen voor de periode 2028 - 2030 gepresenteerd.

c. Overige bijstellingen
Indexatie subsidies
Conform de Voorjaarsrapportage 2026 is de indexatie voor de subsidies gesteld op 2,4% (op basis van het CPI percentage van januari). Het financiële effect bedraagt structureel vanaf 2027 circa € 113.000,-.

Stijging bijdragen GR-en
Gedurende 2026 hebben de GR-en hun begrotingen 2027 voorgelegd aan hun deelnemers, met daarin de melding dat de bijdragen 2027 zullen stijgen, onder andere vanwege stijgende inflatie en omdat er recent in de publieke sector CAO-afspraken zijn gemaakt. Op basis van deze begrotingen 2027 zijn de GR-bijdragen 2027 in totaal (structureel) gestegen met circa € 300.000,-.

Keuzes college
Het opstellen van deze begroting vraagt om het maken van keuzes. De beschikbare financiële ruimte is niet onbeperkt. Het college stelt voor om de volgende keuzes te maken en heeft bij het maken van die keuzes telkens gekeken naar noodzakelijkheid. De noodzaak werd getoetst op: is er een contractuele verplichting, is er een wettelijke verplichting, is het maatschappelijk noodzakelijk en anderszins onuitstelbaar (conform huidig beleid). De volgende (noodzakelijke) keuzes zijn gemaakt: Budget implementatie nieuw financieel systeem (alleen voor 2027, € 70.000,-): In het kader van rechtmatigheid (door het ontbreken van het huidig contract met Centric / financieel pakket, vermoedelijk door de ontvlechting van de UW-samenwerking) is in 2026 gestart met een Europees aanbestedingstraject van het financieel systeem. De 1ste fase (aanbestedingstraject) is gestart in september 2026, de 2de fase (de implementatie van het financieel pakket), is gepland om medio 2027 plaats te vinden. Binnen de huidige capaciteit ontbreekt de kennis en ervaring om dit traject eigenhandig op te kunnen pakken. Daarom is de inzet van implementatie- expert nodig. Een voorlopige eerste inschatting van de kosten van deze inzet is gemaakt van circa € 70.000,-;

- Bijdrage nieuwe Gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Utrecht – West: deze nieuwe GR gaat per 1 januari 2027 van kracht. Van de gemeente Montfoort wordt een bijdrage gevraagd van € 127.000,- structureel. In aanloop van de oprichting worden ook eenmalige kosten gemaakt, die zijn geschat op € 28.617,-;
- Bijstellen budget schuldhulpverlening (alleen voor 2027, € 71.900,-): Schuldhulpverlening is een wettelijk verplichte taak van gemeenten en de vraag bij Budgetiek wordt groter. De stijging bestaat uit reguliere werkzaamheden en vroegsignalering (€ 42.900,- noodzakelijk en € 29.000 wenselijk). De ophoging wordt incidenteel gedaan, in verband met onze financiële positie, echter het wordt als maatschappelijk verantwoord beschouwd omdat er een preventieve werking heeft en zo hogere kosten in de toekomst voorkomt;
- Actualisatie budget Wmo (structureel, € 200.000): Het huidige WMO-budget is niet meer toereikend, op Vervoer, Begeleiding en Huishoudelijke Hulp is aanvullend € 250.000,- nodig, hier is voor € 50.000,- dekking gevonden vanuit budgetten Hulpmiddelen, PGB en Eigen bijdrage. Alleen structureel is er aanvullend budget van € 200.000,-benodigd. Dit is onoverkomelijk, als een Wmo-aanvraag wordt toegekend dan moeten nu eenmaal die kosten gemaakt worden;
- Berekening budgetten beheerplannen (structureel, € 105.180); Een belangrijke stap in het beheren van alles wat een gemeente beheert en onderhoudt is het periodiek doorrekenen van de beheerplannen. Om de vier jaar worden de beheerplannen over het groot onderhoud wegen, gemeentelijk vastgoed, (civiele) kunstwerken, openbaar groen, openbare verlichting en speelplaatsen opnieuw doorgerekend. De vorige actualisatie vond plaats eind 2021. In 2026 zijn de beheerplannen opnieuw doorgerekend. Deze doorrekeningen zijn door ons en door externe (onafhankelijke) partijen voor ons uitgevoerd en intern met de betreffende vakafdelingen afgestemd. Het huidige beleid blijft gehandhaafd, alleen door de aanhoudende inflatie zijn de onderhoudskosten de afgelopen jaren gestegen. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de Najaarsrapportage 2026.

- Overige bijstellingen (€ 187.000,-): Het gaat hierbij om financiële aanpassingen die voortkomen uit actuele ontwikkelingen, gewijzigde ramingen, technische correcties en bijstellingen in de uitvoering. Deze mutaties zijn afzonderlijk veelal beperkt van omvang, maar dragen gezamenlijk bij aan een actuele en realistische begroting.

In totaal bedragen deze (noodzakelijke) bijstellingen € 858.000,-.
Om de financiële ruimte te creëren om deze bijstellingen te kunnen bekostigen heeft het college gekozen om de volgende financiële keuzes in te zetten:

- Het inzetten tweede deel van volumedeel: bij de begroting 2026 en het addendum is de helft van het volumedeel ingezet. Deze middelen zijn destijds bij de septembercirculaire 2023 ontvangen en zijn bedoeld voor toename in de aantallen in de toekomst op te kunnen vangen. Het tweede deel wordt nu ingezet en het gaat om € 180.000,- in 2027 en vanaf 2028 om € 350.000,- structureel:
- Eénmalige onttrekking uit de reserve Sociaal Domein (€ 300.000,-): de afgelopen jaren zijn er regelmatig incidentele hoge uitgaven geweest binnen het Sociaal Domein. Zo was er in 2024 sprake van een grote woningaanpassing en in 2025 moesten twee vervoersvoorzieningen vergoed worden. De verwachting is dat in 2027 zulke incidentele uitschieters ook gaan voor doen. Daarom wordt voorgesteld om € 300.000,- uit de reserve Sociaal Domein te onttrekken, daarmee is deze reserve leeg:
- De post Onvoorzien te verlagen: er wordt voorgesteld deze post structureel met € 40.000,- te verlagen (van € 50.000,- naar 10.000,-). Er geldt geen wettelijk minimumbedrag voor deze post. De gemeente bepaalt zelf de hoogte van het bedrag;
- De post Algemene baten en lasten te verlagen: er wordt voorgesteld deze post structureel met € 45.000,- te verlagen (van € 55.000,- naar 10.000,-). De gemeente bepaalt zelf de hoogte van het bedrag;
- Het inzetten van de septembercirculaire 2026: er wordt voorgesteld om de financiële effecten uit de Septembercirculaire 2026 direct te betrekken bij deze begroting. Hoewel deze systematiek een afwijking vormt op het tot nu toe gehanteerde beleid – waarin dergelijke wijzigingen op een later moment werden verwerkt – sluit deze keuze aan bij de actuele behoefte aan een realistisch en sturend financieel perspectief. In overleg met de toezichthouder (Provincie Utrecht) is nadrukkelijk vastgesteld dat deze afwijking geen incidenteel karakter heeft. Met dit besluit kiest de gemeente Montfoort expliciet voor een stelselwijziging. Vanaf het begrotingsjaar 2027 vormt het direct verwerken van de septembercirculaire-mutaties de nieuwe bestendige gedragslijn. Hiermee wordt voldaan aan de randvoorwaarden van de toezichthouder. Voor 2027 gaat het om een financieel (positief) effect van € 190.000,-, voor 2028 om € 169.000,- en vanaf 2029 om circa € 200.000,-; in de Raadsinformatiebrief Septembercirculaire 2026 vindt u de nadere toelichting van deze uitkomst;
- Normvergoeding uitvoeringskosten 2027: vanaf 1 januari 2027 treedt de nieuwe wet voor de opvang ontheemden inwerking, de zogeheten Doelgroep Flexibele Regeling (DFR). Vanuit deze regeling is berekend dat de gemeente Montfoort voor 2027 als normvergoeding uitvoeringskosten een bedrag van € 320.000,- gaat ontvangen. Er wordt voorgesteld de helft hiervan, € 160.000,-, in te gaan zetten, alleen voor 2027.
- Bijstellen inhuur budget (vanaf 2028, € 200.000,-): Het huidig inhuurbudget voor 2027 bedraagt € 330.000,- (in verband met een eenmalige ophoging van € 200.000,- vanuit de begroting 2026) en vanaf 2028 valt het budget terug naar € 125.000,- en deze dient daarom vanaf 2028 structureel met € 200.000,- te worden verhoogd tot minimaal € 325.000,-. De redenen hiervoor zijn:
  1. Krapte op de arbeidsmark waardoor vacatures langer openblijven en er vaker en langer noodzaak is tot inhuur.
  2. Doordat vacatures langer open blijven wordt zittend personeel zwaarder belast met als gevolg een hoger ziekteverzuim; ook hier moet in steeds meer situaties worden ingehuurd.
  3. Toename van specifieke taken die naar de gemeente komen waardoor inhuur van specifieke deskundigheid aan de orde is. Hetzij omdat vacatures lang openstaan, hetzij omdat specifieke kennis slechts incidenteel nodig is.
  4. Er is in specifieke gevallen een overgangsperiode nodig waarin de inhuurkracht deskundigheid en ervaring overdraagt aan de vaste invulling;
- Bijstelling bijdrage ICT Gouda (vanaf 2027, € 68.843,-): Bij de gemeente Gouda worden structureel meer licenties afgenomen (€ 30.035,-), doordat de raad- en commissieleden worden gefaciliteerd in ICT-middelen. Hierdoor werken zij in een veiligere werkomgeving. Het gaat om onder andere informatie-veiligheid, screeningen e.d. Daardoor is er een extra toename van de personeelskosten (€ 28.953,-) bij ICT Gouwe IJssel doordat er meer licenties worden afgenomen en er een CAO verhoging is geweest voor gemeenteambtenaren (€ 9.846,-).

Verder zijn enkele wensen en ambities uit het nieuwe coalitieakkoord vertaald naar concrete voorstellen en financiële middelen. Niet alle ambities kunnen tegelijkertijd of op korte termijn worden gerealiseerd. Gezien de beschikbare financiële ruimte is ervoor gekozen deze voorstellen uitsluitend incidenteel en voor het begrotingsjaar 2027 op te nemen. Hiermee geeft het college ruimte aan enkele prioriteiten uit het coalitieakkoord, zonder daarmee structurele financiële verplichtingen voor de komende jaren aan te gaan:

1. Ontwikkeling Omgevingsvisie (€ 25.000,-): De Omgevingsvisie is een voortvloeisel uit de Omgevingswet en het instrument om te sturen op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. De huidige versie dateert uit 2021, van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit, naast het feit dat er veel vraag is naar een

duidelijke visie, maakt dat een actualisatie gewenst is. Hierin kunnen ook de gebiedsvisies opgenomen worden. Er wordt ingezet om tot een plan van aanpak te komen in de eerste helft van 2027;

2. Perspectief Landelijk Gebied (€ 50.000,-): De ontwikkelingen in het landelijk gebied vragen om een integrale en toekomstgerichte aanpak. Thema's als landbouw, natuur, water, landschap, recreatie, klimaat en de leefbaarheid van het landelijk gebied hangen nauw met elkaar samen. Om hier een eerste invulling aan te geven wordt een beginbudget gevraagd van € 50.000,-;
3. Onderzoekskosten versnelde renovatie Binnenstad (€ 100.000,-): er wordt nagedacht over de herstructurering van enkele knooppunten. Om dit op te starten en te kunnen onderzoeken is een budget nodig;
4. Feest 700 jaar stad Montfoort (€ 50.000,-): in 2029 viert de stad Montfoort haar 700-jarig bestaan. Hiervoor wordt een startbudget gevraagd. Voor de verdere voorbereiding en organisatie van deze viering zullen in de komende jaren verschillende kosten gemaakt worden;
5. Koersgroep (€ 20.000,-): in 2026 is de Koersgroep Recreatie & Toerisme opgericht om projecten te gaan realiseren. Om zo op basis van projectinitiatieven op het gebied van recreatie en toerisme en economische activiteiten op te gaan zetten, en om bij te dragen aan levendige kernen. Dit betreft een startbedrag.

Er wordt voorgesteld om deze incidentele budgetten, in totaal € 245.000,-, éénmalig te onttrekken uit de Algemene Reserve.

1.2.2. Provinciaal toezicht

De door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2027 dient vóór 15 november 2026 aan de provincie te worden toegestuurd. De provincie toetst of de gemeentebegroting voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten en provinciale regelgeving. De standaard vorm van provinciaal toezicht is repressief toezicht. Dit betekent dat de provincie de gemeente "op afstand volgt". Bij repressief toezicht hebben de begroting en begrotingswijzigingen van een gemeente rechtskracht zonder de goedkeuring van de provincie.

De begroting 2027 sluit met een positief saldo van € 12.000,- (afgerond) (waarvan € 98.000 incidenteel). Dit betekent een positief structureel saldo van € 111.000,-. Vanaf 2028 is een duidelijke terugval te zien in het meerjarig saldi. In 2028 wordt een negatief saldo verwacht van min € 543.000,- en loopt op tot min € 624.000,- in 2030. Dit heeft voornamelijk te maken met een terugval uit het Gemeentefonds, het wegvallen van incidentele middelen vanuit het rijk en de stijgende kosten in het sociaal domein. Onze toezichthouder heeft aangegeven de focus te leggen op een sluitende begroting 2027 en begrip te hebben voor de lastige situatie rondom de meerjarenraming.

Meerjarenraming 2027-2029 (structureel)

Ontwikkeling begroting (structureel) *(Bedragen * € 1.000)*

	2027	2028	2029	2030
Basis 2026 incl. begrotingswijzigingen	-142	-356	-330	-285
Autonome ontwikkelingen	314	510	407	381
Actualisatie staand beleid	-160	-696	-688	-720
Saldo meerjarenraming 2027 - 2030 (na ontwikkelingen)	**12**	**-543**	**-611**	**-624**
Saldo incidentele baten en lasten	99	77	-104	-52
Saldo meerjarenraming 2027 - 2030 (structureel)	**111**	**-466**	**-715**	**-676**

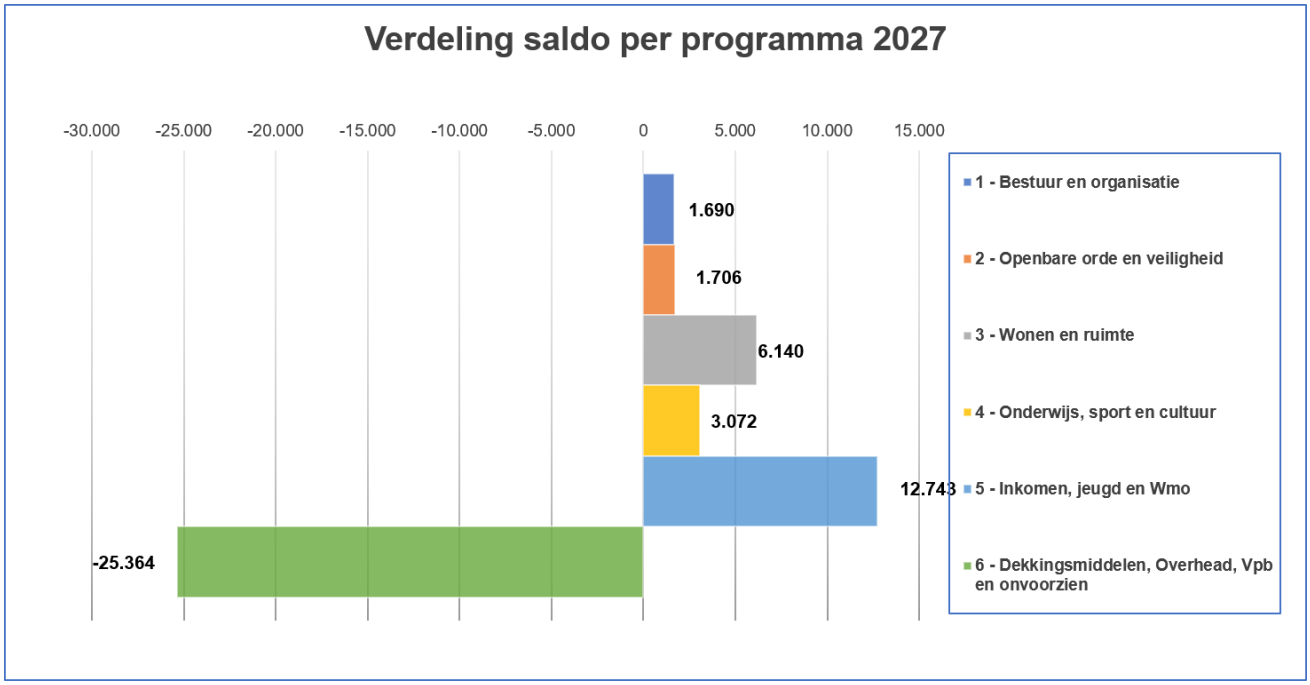
1.2.3. Conclusie

Met deze begroting laten we zien dat er in 2027 nog sprake is van een sluitende jaarschijf. Maar dat voor de jaarschijven 2028 tot en met 2030 een duidelijk dalende trend zichtbaar is, die zich uit in een toenemend negatief saldi. Voor de gemeente Montfoort geldt dat het zogeheten ravijnjaar vooral vanaf 2028 tot uiting komt.

Ondanks de positieve saldi en het begrip van de provincie voor het ravijnjaar zijn er nog allerlei variabele externe factoren om onomkeerbare beslissingen te nemen die leiden tot verschralen van de kwaliteit en kwantiteit van dienstverlening en voorzieningen voor onze inwoners. De belangrijkste (externe) factor, nu het huidige minderheidskabinet is gestart, op welke onderwerpen zij een meerderheid weten te krijgen. In haar kielzog zal zij cruciale beslissingen gaan nemen over de klimaatcrisis, de opvangcrisis, de energiecrisis, de stikstofcrisis en andere belangrijke zaken. In welke mate en op welke wijze deze de gemeente gaat beïnvloeden blijft voor nu onduidelijk.

1.3. Dashboard financiën

1.3.1. Verdeling saldo begroting 2027 naar programma

1.3.2. Ontwikkeling Algemene reserve en weerstandsratio

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve	**4.153.719**	**4.165.596**	**3.623.084**	**3.011.973**
Onttrekking begroting 2026				
Saldo algemene reserve	**4.153.719**	**4.165.596**	**3.623.084**	**3.011.973**
Saldo begroting 2026	11.877			
Saldo begroting 2027		-542.512		
Saldo begroting 2028			-611.111	
Saldo begroting 2029				-623.784
Saldo algemene reserve na	**4.165.596**	**3.623.084**	**3.011.973**	**2.388.189**

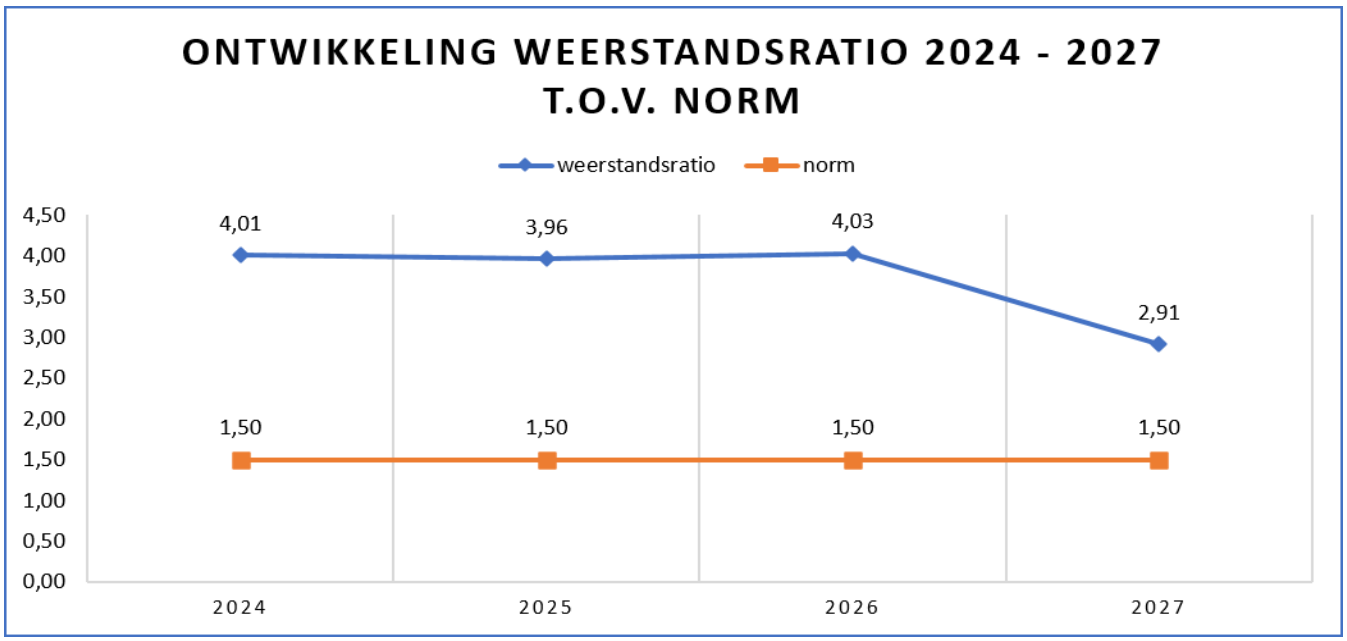
De ontwikkeling van de Algemene reserve gaat uit van de stand per 1 januari. De reeds vastgestelde reservemutaties zijn in deze stand verwerkt (o.a. jaarrekening 2025, voorjaarsrapportage 2026 en de meicirculaire 2026). De reservemutaties naar aanleiding van de najaarsrapportage 2026 en eventuele effecten van de decembercirculaire 2026 zijn hierin nog niet verwerkt.

De weerstandsratio is gebaseerd op de benodigde weerstandscapaciteit. Hiertoe zijn de bekende en kwantificeerbare risico's vastgesteld (een overzicht hiervan is te vinden in paragraaf 3.2). De omvang van de benodigde weerstandscapaciteit voor 2026 is bepaald op € 2.174.000,-. Destijds is bepaald, als onderdeel van ons financieel beleid, dat de weerstandsratio voor de gemeente Montfoort minimaal 1,5 moet bedragen.

1.3.3. Ontwikkeling weerstandsratio

Ontwikkelingen weerstandsratio	2027	2028	2029	2030
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit (a)	4.219.812	4.153.179	3.610.667	2.999.556
Berekend weerstandsrisico (zie totaal risico's) (b)	1.449.658	1.449.658	1.449.658	1.449.658
Benodigde weerstandscapaciteit (c) (= 1,5x b)	2.174.486	2.174.486	2.174.486	2.174.486
Vrije ruimte in de weerstandsvermogen --> (d) (= a-c)	2.045.326	1.978.693	1.436.181	825.070
Weerstandsratio	**2,91**	**2,86**	**2,49**	**2,07**

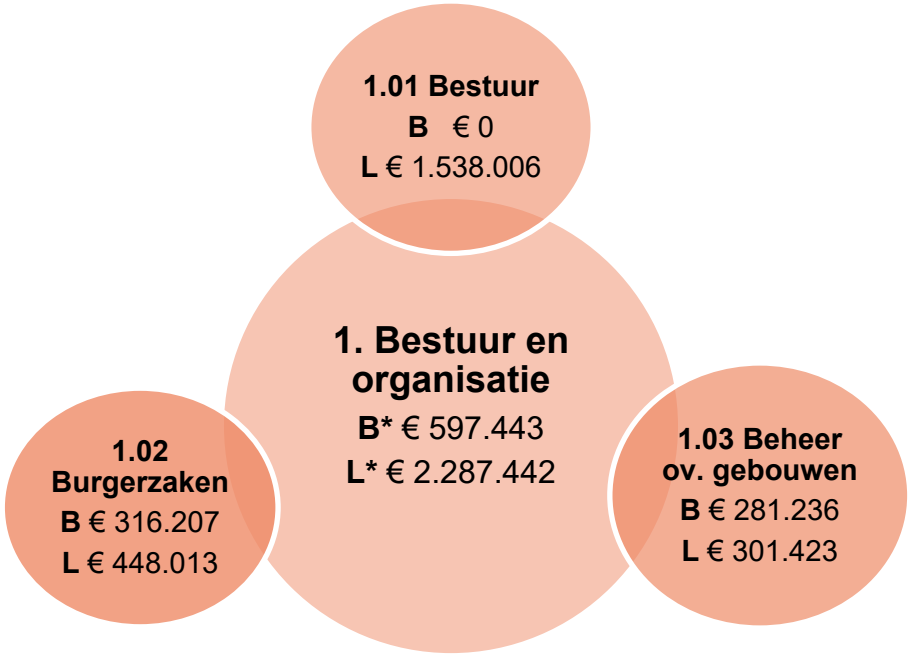
1.3.4. Ontwikkeling weerstandsratio t.o.v. norm

2 Programmaverantwoording

2.1. Bestuur en organisatie

Portefeuillehouder(s): **A. Treep, M. de Pagter**

***) B = baten en L = lasten**

Ambitie

Samen verder bouwen aan de toekomstbestendigheid van de gemeenschap, dat kenmerkt dit college in deze collegeperiode. Samenwerken met de gemeenschap waarbij er respect voor ieders rol en verantwoordelijkheden is. Participatie, openstaan voor maatschappelijke initiatieven en co-creatie zijn kernwoorden die hierbij passen. Als gemeentebestuur zijn we benaderbaar, hebben een luisterend oor en zijn transparant in ons handelen. De ambtelijke organisatie is wendbaar en handelt passend bij de voorliggende situatie.

Trends en ontwikkelingen

- Gemeenten worden steeds meer uitvoeringsorganisaties van rijk en provincie, waardoor minder ruimte voor specifiek lokaal beleid is. Het biedt daarentegen kansen om lokaal in het ‘hoe we de dingen doen’ voor de gemeenschap het verschil te maken.
- Werken aan vertrouwen tussen gemeenschap en overheid vraagt (meer) inspanning om het wederzijds vertrouwen te doen groeien. Dit vraagt om een werkwijze die aansluit bij de belevingswereld van de gemeenschap (leefwereld) en om een benaderbare overheid.
- De vitaliteit van de gemeenschap staat onder druk door demografische ontwikkelingen en toenemende pluriformiteit. Dit vraagt om een bestuurscultuur die aandacht voor de geluiden uit de gemeenschap en een luisterend oor heeft, en om oog voor het behoud en versterken van de bestaande sociale cohesie.
- We hebben op dit moment te maken met elkaar in rap tempo opvolgende ontwikkelingen in de samenleving en de instabiele toestand in de wereld, die zorgen voor de noodzaak van een wendbare organisatie om adequaat om te kunnen gaan met situaties. Zoals met de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de opvangcrisis in de asiel- en migratieketen en armoedebestrijding.
- Er is een toenemend aantal complexe vraagstukken die op regionale schaal georganiseerd worden en waar we als gemeente inbreng te leveren hebben.

Kaderstellende beleidsnota's

I. Inrichtingsplan gemeente Montfoort 'Gewoon bijzonder, Bijzonder gewoon'
II. Personeelsbeleid gemeente Montfoort
III. Nota Reserves en Voorzieningen
IV. Nota Activabeleid
V. Communicatiebeleidsplan
VI. Beleidsnotitie over exploitatie, onderhoud en beheer gemeentelijk vastgoed

Verbonden / uitvoerende partijen

I. MRU West
II. K80

Programmaonderdeel 1.01: Bestuur

Wat willen we bereiken?

1. Een herkenbaar en benaderbaar bestuur.
2. Een deskundige, efficiënte en wendbare ambtelijke organisatie.
3. Een overheid die werkt vanuit de bedoeling en daardoor een natuurlijke partner is voor de gemeenschap.
4. Succesvolle samenwerking(en) behouden en waar nodig nieuwe samenwerking(en) aangaan.
5. Een structureel financieel gezonde gemeente zijn en een aantrekkelijke partner in de regio blijven.
6. Een overheid die bereikbaar is voor inwoners, bedrijven en organisaties met wie het makkelijk communiceren is.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Als college zijn we toegankelijk voor inwoners en ondernemers uit onze krachtige gemeenschap. We zijn zichtbaar aanwezig in de samenleving en we zoeken daarbij actief de verbinding, bijvoorbeeld door uit te leggen hoe en waarom besluiten worden genomen en met welke dilemma's we te maken hebben.
2. Aantrekken, behouden en verder ontwikkelen van een deskundig personeelsbestand. Dit doen we door uitvoering te geven aan het personeelsbeleid van gemeente Montfoort met aandacht voor duurzame inzetbaarheid, efficiënt werken, werkgeluk en goede opleidings- en ontwikkelmogelijkheden. Ook werken we actief aan ons positieve imago op de arbeidsmarkt als werkgever.
3. We vinden het belangrijk om in onze manier van handelen de verbinding te zoeken met inwoners en het maatschappelijk middenveld. We willen meer werken vanuit de bedoeling: klantgericht en lerend, zodat de uitvoering van beleid aansluit op de wensen en behoeften van inwoners in de praktijk. Dit geldt voor de hele ambtelijke organisatie, inclusief onze uitvoeringspartners, en het bestuur. De organisatie maakt daarom tijd en ruimte vrij om participatie goed vorm te geven. Daarnaast maakt de gebiedsmanager dit concreet door de wijken in te gaan en aanwezig te zijn bij evenementen, informatieavonden en inloopavonden. Daarnaast houdt ze spreekuur in Linschoten en Montfoort en kunnen inwoners een afspraak met haar plannen. Met de opgehaalde signalen adviseert ze de ambtelijke organisatie en het bestuur om de dienstverlening te verbeteren en het vertrouwen in de gemeente en het bestuur te vergroten.
4. Op themaniveau vinden we elkaar in het Lopikerwaardgebied, zoals bij de uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Binnen MRU West werken we met 15 andere Utrechtse gemeenten samen, onder andere aan de stapsgewijze realisatie van het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP). Ook blijven we betrokken bij het traject van de RES binnen de RES-regio MRU West. Daarnaast blijven we doorgaan met het lidmaatschap van de K80 om onze belangen binnen de VNG en bij het rijk te behartigen. Bij verbonden partijen en organisaties met een subsidierelatie houden we de vinger aan de pols over de kwalitatieve uitvoering en de financiële kaders.
5. Door middel van de planning-en control-documenten geven we inzicht in de financiële stand van zaken. Financiële tekorten worden waar mogelijk binnen het programma opgevangen. Als dat niet mogelijk blijkt, dan wordt de raad betrokken bij de oplossingsmogelijkheden. Zo houden we grip op de financiën, blijven we financieel gezond en daarmee een aantrekkelijke partner in de regio om mee samen te werken. Uitgangspunt bij samenwerking is en blijft het voor onze inwoners goed behartigen van hun belangen en de kwaliteit van dienstverlening.
6. Onze communicatie is laagdrempelig en toegesneden op specifieke doelgroepen, waarbij de passende communicatiekanalen gekozen worden om deze doelgroepen te bereiken. Daarbij maken we gebruik van digitale mogelijkheden en behoud van persoonlijke nabijheid. Er is begin 2026 een Participatiebeleid vastgesteld. Met elk project of onderwerp willen we inwoners betrekken op het niveau van participatie dat daarbij past: van informeren (geen participatie) en raadplegen tot adviseren, coproduceren en (mee)beslissen. Verder zijn we laagdrempelig bereikbaar en toegankelijk door de inzet van de gebiedsmanager.

Programmaonderdeel 1.02: Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

1. Op dezelfde manier doorgaan met passende dienstverlening aan onze inwoners.
2. Verhogen adreskwaliteit in de Basisregistratie Personen (BRP).
3. Aanpassingen in de jaarlijkse zelfevaluatie BRP doorvoeren.
4. Adequaat verkiezingen organiseren.
5. Er wordt een onderzoek gestart naar het gebruik, het (technisch) functioneren van Teams bellen en Anywhere365
6. Starten met de voorbereidingen voor de migratie van Reisdocumenten Aanvraag- en Archiefstation (RAAS) naar Reisdocumenten InformatieSysteem (ReIS).
7. Starten met de voorbereidingen voor een aanbestedingstraject voor het burgerzaken software pakket.

Wat gaan we ervoor doen?

1. De verwachting is dat er in 2027 weer meer aanvragen van reisdocumenten zullen komen. Dit is gebaseerd op het feit dat ruim 10 jaar geleden de geldigheid van reisdocumenten van 5 naar 10 jaar ging. Houders van reisdocumenten worden geïnformeerd over de afloop van de geldigheid. De openingstijden bewegen mee met het aantal afspraken die voor het aanvragen van een reisdocument worden gemaakt. Helaas komt het regelmatig voor dat mensen niet komen opdagen zonder de afspraak af te zeggen. We zoeken naar maatregelen om (de impact van) het aantal no-shows te verlagen. Daarnaast zijn diverse administraties, zoals de begraafplaatsadministratie, leerlingenvervoer, invalideparkeerkaart/plaats, ontheffing blauwe zone, administratieve ondersteuning APV, subsidieproces en postregistratie bij het KCC ondergebracht. Dit zorgt voor een snelle afhandeling van de diverse aanvragen en verzoeken.
2. Ook zal in 2027 weer een aantal integrale controles met een aantal ketenpartners, waaronder de politie, het RIEC, de Omgevingsdienst regio Utrecht en soms de belastingdienst, plaatsvinden, om onder andere spookbewoning tegen te gaan
3. Jaarlijks voeren we de zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP) uit. Dit is een onderzoek naar de inrichting, werking en beveiliging van de BRP, gecombineerd met een onderzoek naar de verwerking van gegevens. De zelfevaluatie BRP bestaat uit een vragenlijst, een bestandscontrole en een inhoudelijke controle van persoonslijsten op basis van brondocumenten. Doelstelling van de aanpassingen is het opstellen van toetsbare normen en een beter beeld van de dienstverlening aan burgers. Daarbij is een onderscheid gemaakt in normen die toezien op het naleven van de wet- en regelgeving (rechtmatigheidsvragen) en normen die toezien op de sturing door gemeenten op de eigen kwaliteitsdoelen voor de BRP.
4. Op 17 maart 2027 vinden de provinciale statenverkiezingen plaats. Deze gaan we volgens de dan geldende wet- en regelgeving organiseren en uitvoeren. Recente wijzigingen in de Kieswet hebben als doel nog beter aan te tonen dat de verkiezingen betrouwbaar zijn verlopen, maar hebben wel als gevolg dat het een arbeidsintensiever traject is geworden wat meer tijd en inspanning vraagt van de medewerkers.
5. De telefonie oplossingen die wij nu in gebruik hebben werken niet altijd optimaal, waardoor wij niet altijd de gewenste optimale dienstverlening kunnen bieden. Deze inventarisatie wordt gezamenlijk opgepakt met de andere ICT Gouwe IJssel gemeenten.
6. De aanvraag en uitgifte van elk paspoort of identiteitskaart gaat om meer dan alleen het aanvragen en overhandigen van het document. Van het ministerie wordt gewerkt aan het optimaliseren van het reisdocumenten proces. Het Reisdocumenten Aanvraag- en Archiefstation (RAAS) wordt vervangen door het Reisdocumenten Informatiesystemen (ReIS). Dit is een landelijke uitrol vanuit het ministerie. Eerdere aanvragen van reisdocumenten bij andere instanties zijn via het ReIS direct zichtbaar tijdens de aanvraag. Dit geeft meer controle mogelijkheden om misbruik te voorkomen. De gegevens in het ReIS zijn dus actueler en betrouwbaarder. Het technische deel wordt gezamenlijk opgepakt met de andere ICT Gouwe IJssel gemeenten. Daarnaast vraagt dit om procesaanpassingen en opleidingen voor de medewerkers.
7. Er moet een aanbesteding worden gestart voor een aantal softwarepakketten waaronder het burgerzaken pakket. Afspraak is dat wij van start gaan na Financien. Wij zitten nu in de voorbereidingsfase.

Programmaonderdeel 1.03: Beheer gebouwen

Wat willen we bereiken?

1. Het onderhoud van onze gemeentelijke gebouwen op niveau 3 handhaven. Dit wil zeggen dat we het op het onderhoud op gemiddeld niveau houden. Als een pand in een herontwikkelingsgebied ligt, wordt het alleen wind- en waterdicht gehouden en veilig beheerd.
2. Verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.
3. In 2030 49% minder CO2-uitstoot dan in 1990.
4. Eenduidigheid in verhuur, verpachting en beheer van al het gemeentelijk vastgoed.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Uitvoering geven aan het verder verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.
2. Zie 1.
3. Zie 1.
4. Verdere uitvoering geven en blijven geven van de in 2021 vastgestelde notitie exploitatie, onderhoud en beheer gemeentelijk vastgoed.

Financieel overzicht

Programma 1. Bestuur en organisatie	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
LASTEN (actuele begr'26)	2.964	2.500	2.287	2.299	2.292	2.291
Mutaties:						
Overig				*11*	*-7*	*-1*
Totaal lasten Begroting 2027	**2.964**	**2.500**	**2.287**	**2.299**	**2.292**	**2.291**
BATEN (actuele begr'26)	1.281	578	597	597	597	597
Totaal baten begroting 2027	**1.281**	**578**	**597**	**597**	**597**	**597**
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**1.683**	**1.922**	**1.690**	**1.701**	**1.694**	**1.693**
- waarvan incidenteel	-408	25	0	0	0	0
- waarvan structureel	2.091	1.897	1.690	1.701	1.694	1.693
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	534	62	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	**-534**	**-62**	**0**	**0**	**0**	**0**
- waarvan incidenteel	534	-62	0	0	0	0
- waarvan structureel	-	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**1.149**	**1.860**	**1.690**	**1.701**	**1.694**	**1.693**
Structureel saldo na mutaties reserves	**2.091**	**1.897**	**1.690**	**1.701**	**1.694**	**1.693**

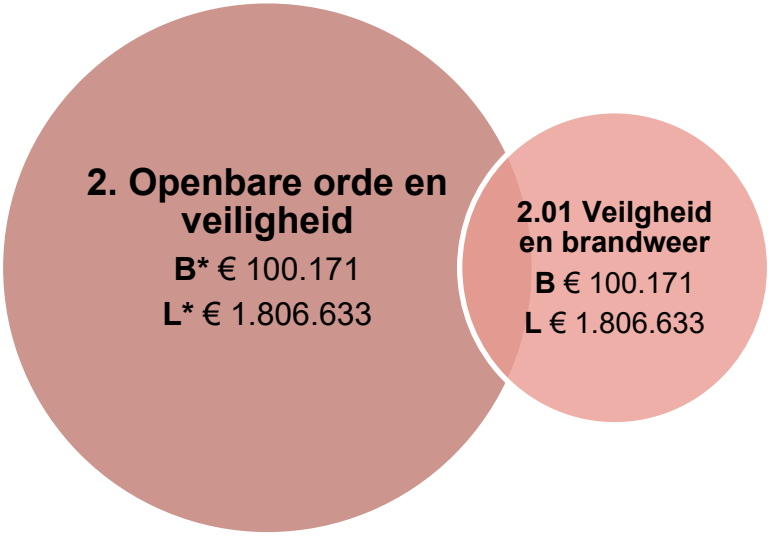
*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

Kredieten 2027

Investeringen programma 1	Krediet per 2027	Planning jaar afronding	
-			

2.2. Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder(s): **A. Treep**

***) B = baten en L = lasten**

Ambitie

Onze ambitie op het gebied van openbare orde en veiligheid is om overlast verder terug te dringen, nieuwe crises te beheersen, nieuwe vormen van criminaliteit te bestrijden en het veiligheidsniveau op de traditionele vormen van criminaliteit te stabiliseren of verlagen. Deze brede ambitie maken we waar vanuit een integrale aanpak en door intensieve samenwerking met veel verschillende partners. De nadruk ligt daarbij op preventie, maar we schromen niet om op te treden als dat nodig is.

Onder de brede ambitie werken we aan zes thema's:

- Buurt & wijk: Inwoners en ondernemers voelen zich veilig, het aantal traditionele geregistreerde misdrijven stijgt in ieder geval *niet* en de sociale cohesie en participatie zijn optimaal.
- Jeugd & veiligheid: Jongeren kunnen zich in een veilige omgeving ontwikkelen en structurele jongerenoverlast komt nauwelijks voor.
- Zorg & veiligheid: Overlast en onveilige situaties worden tot een minimum beperkt door een maatwerk aanpak te bieden aan inwoners met onbegrepen gedrag of meervoudige problematiek.
- Ondermijnende criminaliteit: Voorkomen en bestrijden van georganiseerde ondermijnende criminaliteit in gemeente Montfoort.
- Digitale veiligheid: Inwoners en ondernemers zijn weerbaar tegen risico's en dreigingen van de snel digitaliserende maatschappij.
- Crisisbeheersing: Adequaat optreden bij de (dreiging van) incidenten, rampen en (langdurige) crises en daarmee de impact voor inwoners en ondernemers beheersen.

Trends en ontwikkelingen

- Verharding van de criminaliteit
- Verschuiving van traditionele criminaliteit naar ondermijnende en cybercriminaliteit
- Toenemende verleiding voor (met name) kwetsbare jongeren vanuit de criminele wereld
- Verdere normalisering van gebruik van hard- en softdrugs
- Toename digitale dreiging en cybercriminaliteit

- Meer- en langdurigere incidenten met personen met onbegrepen gedrag
- Vrijkomende (agrarische) bebouwing
- Groei van sociale tegenstellingen in de samenleving

Kaderstellende beleidsnota's

- Meerjarig Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
- Regionale VeiligheidsStrategie
- Preventie en handhavingsplan middelengebruik
- Regionaal risicoprofiel VRU
- Regionaal beleidsplan VRU
- Regionale Veiligheidsstrategie Midden-Nederland 2023-2026

Verbonden en / of uitvoerende partijen

I. Politie
II. Horeca en ondernemers
III. Woningcorporatie Cazas Wonen
IV. Welzijnsinstelling SWOM
V. GGD regio Utrecht
VI. Zorg- en Veiligheidshuis Utrecht
VII. Regionaal informatie- en expertise centrum (RIEC)
VIII. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
IX. Omgevingsdienst Utrecht (ODU)
X. Onderwijsinstellingen (primair en middelbaar)
XI. Zorginstellingen
XII. Jeugdteam / De Thuisbasis

Programmaonderdeel 2.01: Brandweer en crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

1. De samenleving keert na een ramp of crisis zo snel mogelijk terug naar normaal, door de juiste keuzes te maken in de aanloop naar en tijdens een ramp of crisis.
2. De weerbaarheid van inwoners tijdens incidenten, crises en rampen wordt vergroot door middel van preventie en voorlichting.
3. Het aantal risicovolle situaties bij publieksevenementen wordt tot een minimum beperkt door de advisering van de hulpdiensten op te nemen in de evenementenvergunning.
4. De jeugdbrandweer en vrijwillige brandweer in Linschoten en Montfoort zijn van groot belang en willen we behouden en waar nodig versterken

Wat gaan we ervoor doen?

1. De mate van geoefendheid van gemeentelijke sleutelfunctionarissen en het functioneren van de crisisorganisatie brengen en houden we op peil. We zorgen voor een effectieve inrichting en inzet van de crisisorganisatie. Dit doen we door het trainen en oefenen van onze bestuurders en medewerkers. Bestuurders worden samen met de ambtelijke ondersteuning minstens één keer per jaar getraind als beleidsteam/bestuurlijk kernteam. Ook de medewerkers die betrokken zijn bij de gemeentelijke deelprocessen worden minstens één keer per jaar een training. Daarnaast is er één keer per jaar voor betrokken medewerkers een basiscursus crisisbeheersing. De gehele gemeentelijke crisisorganisatie wordt één keer per jaar geoefend.
2. De gemeente gaat samen met maatschappelijke partners (kerken, andere maatschappelijke organisaties) de weerbaarheid vergroten. Het Rode kruis zal in opdracht van de gemeente aan deze organisaties cursussen geven om de maatschappelijke weerbaarheid (handelingsperspectief en levensreddende vaardigheden) te vergroten. Per organisatie worden er praktische afspraken gemaakt over hun bijdrage tijdens crisis.
3. Adviseren op veiligheidsaspecten bij aanvragen van vergunningen voor (middel)grote en risicovolle publieksevenementen (zogenaamde B- en C-evenementen). Samen met de hulpdiensten organiseren van een integrale schouw voor de start van risicovolle publieksevenementen.
4. De jeugdbrandweer en vrijwillige brandweer vallen onder de veiligheidsregio maar de gemeente ziet het belang van beide in en zal zich bij de VRU voor hen blijven pleiten.

Programmaonderdeel 2.02: Openbare Orde en Veiligheid

Wat willen we bereiken?

1. Het veiligheidsgevoel onder inwoners en ondernemers blijft stabiel of verbetert, zoals beoordeeld in de Veiligheidsmonitor.
2. Het aantal geregistreerde misdrijven van traditionele criminaliteit (zoals woninginbraken, fietsendiefstal en vandalisme) stabiliseert of neemt af.

3. Situaties die kunnen leiden tot maatschappelijke onrust worden tijdig gesignaleerd en waar mogelijk vroegtijdig aangepakt
4. We onderhouden of leggen actief contact met jongeren en relevante partners om zorgelijke signalen op leefgebieden tijdig te ondervangen.
5. Situaties die kunnen leiden tot maatschappelijke onrust worden tijdig gesignaleerd en waar mogelijk vroegtijdig aangepakt
6. Jongeren die dreigen af te glijden naar criminaliteit krijgen passende begeleiding en perspectief om een crimineel pad te voorkomen of verlaten.
7. Jongeren komen niet in aanraking met de georganiseerde (drugs)criminaliteit, kunnen negatieve onderlinge groepsdruk weerstaan en gebruiken geen drugs- en alcohol voor hun 18e verjaardag.
8. Inwoners kunnen rekenen op adequate zorg en maatregelen voor personen die door hun gedrag overlast en onveilige situaties veroorzaken. En weten hoe te handelen bij signalen of zorg in dergelijke situaties. Personen die door hun gedrag overlast of onveilige situaties veroorzaken, krijgen waar mogelijk een combinatie van passende zorg, ondersteuning en maatregelen. Inwoners weten hoe te handelen bij signalen of zorgen
9. Afname, ontmoediging en handhaving van drugscriminaliteit.
10. Indammen of sluiten van risicolocaties en -branches.
11. Inwoners (jong en oud) en ondernemers zijn weerbaar tegen ondermijning en cybercriminaliteit.
12. De gemeente is integer en weerbaar tegen invloeden van ondermijning en werkt aan minimalisering van de kans op data- en informatielekken.
13. De zichtbaarheid en effectiviteit van het toezicht en de handhaving in de openbare ruimte worden vergroot.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We stimuleren de meldings- en signaleringsbereidheid van inwoners en ondernemers door gerichte communicatie en het onder de aandacht brengen van meldmogelijkheden zoals Meld Misdaad Anoniem. Het veiligheidsgevoel wordt periodiek gemonitord met de Veiligheidsmonitor.
2. We stellen een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) op voor de periode 2027-2030. Samen met betrokken veiligheidspartners en met behulp van de Veiligheidsmonitor 2025 brengen we de lokale veiligheidsproblematiek in beeld. Dit veiligheidsbeeld vormt de basis voor de prioriteiten en aanpak in het nieuw IVP, Daarbij is onder andere aandacht voor straatveiligheid, jeugd, alcohol- en drugsgebruik, digitale veiligheid en vrouwenveiligheid.
3. We zetten buurtbemiddeling in bij conflicten en woonoverlast en verwijzen inwoners bij passende situaties naar buurtbemiddeling. Hiermee stimuleren we dat conflicten in een vroeg stadium gezamenlijk worden aangepakt en escalatie zoveel mogelijk wordt voorkomen.
4. We verstevigen de informatiepositie in de gemeenschap, zodat we eventuele maatschappelijke onrust tijdig signaleren. We doen dat door verdere samenwerking met organisaties die midden in onze samenleving staan. Samen met onze partners bepalen we hoe we maatschappelijke onrust gezamenlijk beheersen.
5. We voeren bij gerichte signalen integrale controles uit gevolgd door passende handhaving. Controles op illegale bewoning en bij signalen van ondermijning hebben prioriteit.
6. Samen met inwoners, ondernemers, jongerenwerk en jongeren werken we aan het voorkomen en beperken van jongerenoverlast. Hiervoor zijn we in contact met partners, jongeren en eventuele andere betrokkenen en sluiten waar mogelijk aan bij bestaand aanbod voor jongeren.
7. Samen met het onderwijs versterken we de kennis en handelingsmogelijkheden van ouders, verzorgers en professionals om signalen van middelengebruik en het (dreigend) afglijden van jongeren richting criminaliteit tijdig te herkennen en hierop te handelen. We onderzoeken welke preventieve interventies en lesprogramma's hierbij kunnen worden ingezet en sluiten waar mogelijk aan bij bestaand aanbod.
8. Om overlastgevende en onveilige situaties te verminderen of beëindigen werken we samen met zorg- en veiligheidspartners in een persoonsgerichte en/of groepsaanpak. Jongeren en volwassenen die afglijden richting (drugs)criminaliteit of structureel ernstige overlast veroorzaken worden opgenomen in een van deze aanpakken, waarbij zij zowel begrensd worden als perspectief en hulp wordt geboden.
9. We versterken onze informatiepositie ten aanzien van het verstoren van criminele samenwerkingsverbanden en versterken onze integrale aanpak mede gebaseerd op "van signaal tot interventie". Daarnaast benutten we maximaal het beschikbare instrumentarium door drugscriminaliteit strafrechtelijk, fiscaal en bestuursrechtelijk aan te pakken. We blijven uitstralen dat drugsgebruik niet oké is Daarbij hoort ook de aanpak van (drugs-) overlast. We brengen in kaart en minimaliseren de voornaamste kwetsbaarheden en risico's in de fysieke leefomgeving, die tot maatschappelijke ontwrichting kunnen leiden vanwege de keteneffecten.
10. We brengen risicolocaties in beeld en pakken die aan met integrale controles en handhaving.
11. We zetten campagnes op om inwoners en ondernemers verder bewust te maken van signalen en de gevolgen van ondermijning, en van de mogelijkheid situaties anoniem te melden. In samenwerking met de VNG, VRU, politie en andere partners ontwikkelen we een aanpak vanuit weerbaarheid cybercrime en online fraude. We verkennen de mogelijkheid van een meldpunt waar het midden- en kleinbedrijf (MKB) cyberincidenten kan melden.
12. We brengen de kwetsbaarheden in de gemeentelijke organisatie in beeld en ondernemen acties om deze te beheersen. Daarnaast zetten we bewustwording in de organisatie voort op signalen van ondermijning, informatieveiligheid en phishing mails.

13. We zetten in op een zichtbare en gerichte inzet van BOA's in de openbare ruimte en onderzoeken, afhankelijk van beschikbare middelen en besluitvorming, de mogelijkheden om de BOA-capaciteit uit te breiden.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 2. Openbare orde en veiligheid	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
LASTEN (actuele begr'26)	1.687	1.660	1.807	1.835	1.834	1.839
Mutaties:						
Overig				*29*	*-1*	*5*
Totaal lasten Begroting 2027	**1.687**	**1.660**	**1.807**	**1.835**	**1.834**	**1.839**
BATEN (actuele begr'26)	146	97	100	100	100	100
Totaal baten begroting 2027	**146**	**97**	**100**	**100**	**100**	**100**
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**1.541**	**1.563**	**1.706**	**1.735**	**1.734**	**1.739**
- waarvan incidenteel	0	16	0	0	0	0
- waarvan structureel	1.541	1.547	1.706	1.735	1.734	1.739
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
- waarvan incidenteel	0	0	0	0	0	0
- waarvan structureel	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**1.541**	**1.563**	**1.706**	**1.735**	**1.734**	**1.739**
Structureel saldo na mutaties reserves	**1.541**	**1.547**	**1.706**	**1.735**	**1.734**	**1.739**

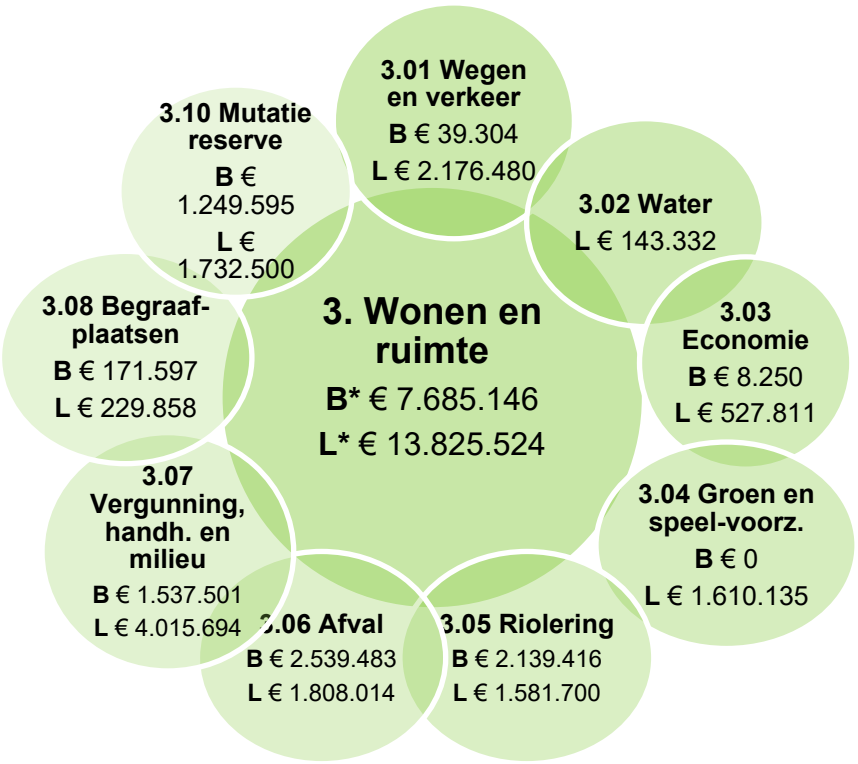
*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

Kredieten 2027

Investeringen programma 2	Krediet per 2027	Planning jaar afronding	
-	-	-	-

2.3. Wonen en ruimte

Portefeuillehouder(s): P. Pennarts, M. de Pagter en W. van Wikselaar

*) B = baten en L = lasten
*) Hierboven staan de werkelijke baten en lasten per taakveld weergegeven. Voor de berekening van de kostendekkende tarieven van bijvoorbeeld afval, riolering, begraafplaatsen en vergunningen en handhaving worden er aanvullende kosten doorbelast aan de taakvelden, zoals overhead en BTW.

Ambitie

Onze ambitie is om te zorgen voor leefbare kernen en een vitaal buitengebied. Voor leefbare kernen is het van belang om voldoende betaalbare woongelegenheid te hebben, voor jong en oud, voor bijzondere doelgroepen en voor personen met een zorgbehoefte. Maar ook dat de basisvoorzieningen bereikbaar zijn, de openbare ruimte functioneel en aantrekkelijk is, er ruimte is voor werkgelegenheid en er een levendige middenstand met horeca is.

In een vitaal buitengebied wordt in samenhang ruimte geboden aan diverse opgaven. Onze ambitie is om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak, waarin vraagstukken over natuur, watersystemen (waterberging), energiebehoefte- en opwekking, het tegengaan van ondermijning, het beleven van het buitengebied door recreatie en toerisme en een structureel rendabele landbouwsector worden opgepakt.

Er zijn diverse ontwikkelingen die een steeds bredere blik verlangen en waarvan de urgentie steeds zichtbaarder wordt. Deze onderwerpen passen niet meer in de huidige onderverdeling, maar behoeven wel verantwoording. Daarmee ontstaat de behoefte voor een nieuw onderdeel welke zich richt op de toekomstbestendigheid van onze gemeente. Er gebeurt al veel en dit laten we nu samenkomen, denk aan thema's al klimaatadaptatie, circulariteit, warmtetransitie, landbouwtransitie en de energietransitie.

Trends en ontwikkelingen

- Er is een toenemende druk op de ruimte in de regio; Wonen, economie, recreatie, natuur en energie vragen om steeds meer ruimte.
- De toenemende ruimtedruk vraagt om sterkere regionale samenwerking en afstemming. Dat kost meer geld en capaciteit. Het rijk heeft regie gepakt op ruimtelijke ordening en wonen met de Nationale Woon- en Bouwagenda, onder andere door aan te sturen op een substantieel aandeel betaalbare en /of sociale woningbouw en te werken met regionale Woondeals. De provincie heeft inmiddels een meer sturende rol op wonen als in het verleden. Er is

diverse wetgeving die meer gemeentelijke taken en (dwingende) beleidskaders met zich meebrengt. Denk aan de Wet Goed Verhuurderschap, de Wet Betaalbare Huur en de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting en aanwijzing van het NOVEX-gebied Groene Hart. De financiële vergoeding van het rijk voor deze extra taken lijkt niet kostendekkend. Omdat het wel wettelijk verplichte taken zijn, is er extra budget nodig.

- Realisatie van betaalbare woningbouw wordt lastiger vanwege stijgende prijzen en schaarse materialen.
- De opgave om kwetsbare inwoners te huisvesten is groot, groeit (vanuit de Wet versterking regie volkshuisvesting) en blijft urgent. Dit doordat deze doelgroepen niet of nauwelijks zelfredzaam zijn op de oververhitte woningmarkt en er al 10 jaar geen nieuwe sociale huurwoningen van de corporaties zijn gerealiseerd in de gemeente. Dit probleem is dan ook niet zomaar opgelost en er zal breed gekeken moeten worden naar de oplossingen hiervoor.
- De provincie stelt elke anderhalf jaar het Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW) vast. Hierin wordt onder andere aangegeven welke locaties buitenstedelijk gerealiseerd mogen worden. Inbreng wordt regionaal afgestemd in het Regionaal Programma Wonen en Werken (RPWW). Voor gemeente Montfoort gaat dit via de regio MRU-West.
- Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van Rijnenburg, aan de grenzen van onze gemeente. Dit wordt de grootste woningbouwlocatie van Nederland. Dit vraagt om een brede en tijdige belangenbehartiging en kost (steeds meer) tijd.
- Teruglopend voorzieningenniveau van de centra. Er is steeds meer leegstand.
- De veranderingen in het klimaat hebben invloed op de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. We krijgen steeds vaker te maken met extremen. Dit heeft gevolgen voor onze gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en economie. Daarom willen we ons hier goed op voorbereiden.
- De provincie Utrecht heeft het Uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied (UPLG) opgesteld om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak.
- Toenemende invloed van de opgaven volgens het klimaatakkoord; zoals onder andere: woningen van het gas, meer elektrische mobiliteit, meer herwinbare energie, verduurzaming van bestaande woningen.
- De druk op het landelijk gebied en de daar aanwezige waarden loopt op door veel van deze opgaven alsook de vraagstukken voor de agrarische sector.
- De inmiddels ingevoerde Omgevingswet (1 januari 2024) vraagt om een projectmatige implementatie die nog enkele jaren zal duren.
- De verwachting op de huisvesting voor ontheemden levert een locatiegericht vraagstuk op.
- Toenemende aandacht voor biodiversiteit in ruimtelijke en duurzaamheidsopgaven.

Kaderstellende beleidsnota's

- Woonvisie 2019-2030, actualisatie 2025 (2025)
- Woonwagen- en standplaatsenbeleid (2023)
- Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen (2023)
- Beleidsnota Huisvesting arbeidsmigranten (2019)
- Doelgroepenverordening (2022)
- Omgevingsvisie Montfoort (vastgesteld 13 december 2021) (GOVI)
- Uitvoeringsagenda Binnenstad (2020)
- Beeldkwaliteitsplan Binnenstad (vastgesteld 2010)
- Uitvoerings- en handhavingsstrategie VTH 2024-2027 (vastgesteld 12 maart 2024)
- Beoordelingskader voor het omzetten van bedrijfswoningen naar burgerwoningen (vastgesteld 30 mei 2023)
- Ruimtelijke kaders paardenhouderij (2023)
- Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2024, gemeente Montfoort (inclusief nadere regels)(2024/2025)
- Nadere regels woonruimteverdeling Antoniushof Montfoort (2023)
- Verordening starterslening (incl. aanpassing), (2024/2026)
- Algemeen plaatselijke verordening (2023)
- Water en Rioleringsplan (WRP) (2025)
- Afvalstoffennota 2026-2030
- Erfgoednota (2021)
- Cultuurhistorische Waardenkaart (2020)
- Visie Recreatie & Toerisme Montfoort 2021-2024 (vastgesteld mei 2021)
- Lopikerwaardagenda 2024 (vastgesteld mei 2020)
- Transitievisie Warmte (April 2024)
- Afwegingskader zon en wind (2021)
- Regionale Adaptatie Strategie (2021)
- VAB-visie (2024)
- Verordening starterslening (2024)
- RES Herijking (2025)
- Lokale Adaptatie Strategie (2025)

Verbonden partijen/ Uitvoerende partijen

I. ODU
II. AVU
III. Woningcorporatie Cazas
IV. Woningcorporatie Woonzorg Nederland
V. Ondernemers participerend in ondernemersfonds
VI. Platform Duurzaam Montfoort
VII. Energie Diensten Centrum (EDC)
VIII. Netwerk Water & Klimaat
IX. Stichting Urgentieverklaring West Utrecht (SUWU)
X. Stichting MooiSticht
XI. Georganiseerde agrariërs
XII. Werkgroep behoud Lopikerwaard
XIII. Stichting Hugo Kotestein
XIV. Platform Utrechtse Waarden
XV. Diverse recreatie partners (Oude Hollandse Waterlinie, Utrecht Region, enz.)

Programmaonderdeel: 3.01, 3.02, 3.04 t/m 3.06 en 3.08 Beheer openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

1. We behouden veilige en functionele wegen met een ambitieniveau C volgens de C.R.O.W.-systematiek wat ook wel wordt uitgedrukt als “sober en doelmatig”. Meer informatie staat in het “Beheerplan Wegen”.
2. We behouden een zo goed mogelijk functionerende openbare ruimte, ook bij duisternis. Meer informatie staat in het “Beheerplan Openbare Verlichting 2022-2032”.
3. We behouden veilige en functionele civiele kunstwerken. Meer informatie staat in “Beheerplan Kunstwerken 2020-2030”.
4. Verlagen van de hoeveelheid restafval naar maximaal 100 kilogram per inwoner.
5. Minimaal 60% van het huishoudelijk afval in 2030 recyclen.
6. Een duurzaam en klimaatbestendig beheer van het groen, waarbij het onderhoudsniveau minimaal voldoet aan niveau C; Dit staat voor: veilig, duurzaam en klimaatbestending boombeheer en daar waar mogelijk versterken wij de biodiversiteit van het groen (boomspiegels e.v.)
7. Inzetten op efficiënt en klimaatadaptief beheer en onderhoud van de riolering.
8. Bij substantiële areaal uitbreidingen worden de gevolgen in het kader van beheer en onderhoud van de nieuwe openbare ruimte financieel integraal in beeld gebracht.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We voeren planmatig klein en groot onderhoud uit aan de openbare wegverharding. Daarnaast vervangen of renoveren we grote wegvakken op basis van de C.R.O.W.-systematiek. Om de staat van de verharding te monitoren wordt tweejaarlijks alle verharding geïnspecteerd volgens de C.R.O.W.-systematiek en wordt eenmalig de gesloten verharding door middel van radar geïnspecteerd waarmee de kennis van het areaal wordt verhoogd.
2. We voeren planmatig klein en groot onderhoud uit aan de openbare verlichting. Daarnaast vervangen we oude armaturen voor nieuwe armaturen op LED-basis.
3. We voeren planmatig klein en groot onderhoud uit aan de civiele kunstwerken. Daarnaast vervangen of renoveren we kunstwerken waarvan de verwachting is dat ze op korte termijn niet meer aan de eisen voldoen.
4. We zetten in op een hoger serviceniveau voor grondstoffen en communicatie over afvalscheiding.
5. We onderzoeken doorlopend de mogelijkheden om tot een efficiëntere afvalinzameling en beter afvalscheiding te komen.
6. Bij het vervangen van bomen kijken we goed naar de locatie en specifieke eigenschappen daarvan. We kiezen bomen die goed passen en beter bestand zijn tegen de veranderingen van het klimaat. Dit is een eerste stap en zal uiteindelijk resulteren in een duurzaam te beheren bomenbestand. We vervangen die bomen die nu of in de nabije toekomst een risico vormen voor de leefomgeving.
7. Door ons Water en Riolering Plan willen we het stelsel bestand maken tegen een grotere regenwaterbelasting. We gaan meer afkoppelen op plaatsen waar we riolering gaan vervangen.
    a. Met de Lokale Adaptatie Strategie zetten we in op het bovengronds vasthouden en bergen van hemelwater en het infiltreren daarvan in de bodem. Hiermee ontlasten we het rioolstelsel en maken we de openbare ruimte beter bestand tegen hevige neerslag.
8. Voor iedere substantiële areaal uitbreiding wordt een integrale beheerparaaf opgesteld voor een periode van 50 jaar. Hier in zijn minimaal het groot onderhoud, klein onderhoud en investeringen opgenomen. Deze kosten zijn

een gemiddelde over een periode van circa 50 jaar. De werkelijke kosten kunnen jaarlijks variëren maar het moet een goed beeld geven van de te verwachten kosten van de substantiële areaal uitbreiding.

Programmaonderdeel 3.03: Economie, recreatie en toerisme

Economie

Wat willen we bereiken?

1. Behoud en versterking van de positie van de ondernemers en de maakindustrie.
2. Behoud en versterking positie van de landbouw.
3. Behoud en versterking van de middenstand.
4. Versterking van de arbeidsmarkt.
5. Goede relatie onderhouden met het bedrijfsleven.
6. Uitbreiding van de bedrijventerreinen voor lokale bedrijven.
7. Zorgen voor een toekomstbestendig en duurzaam economisch klimaat binnen de gemeente.
8. Toekomstbestendige binnenstad Montfoort

Wat gaan we ervoor doen?

1. We inventariseren de huidige en toekomstige wensen en knelpunten van lokale ondernemers tijdens bedrijfsbezoeken en verbinden ondernemers met ondernemers(verenigingen). We brengen de wensen vanuit de lokale ondernemers en maakindustrie regionaal (MRU West) en provinciaal voor het voetlicht. Dit in samenwerking met het bedrijfsleven en Lopikerwaard-gemeenten.
2. We onderhouden een goede relatie met de (georganiseerde) agrariërs en Werkgroep Behoud Lopikerwaard, en gaan actief het gesprek aan over de toekomst van het buitengebied. We inventariseren wat de behoeften, wensen en knelpunten zijn. Vraagstuk daarbij is in welke vorm de agrarische kwaliteit behouden blijft, binnen de brede opgaven die in het buitengebied terecht komen, inclusief stikstofmaatregelen. We betrekken hen bij de Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied (ULG) van provincie Utrecht en bij de uitvoering van de Visie Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB-visie).
3. In 2026 gaan we samen met ondernemers en de koersgroep Recreatie en Toerisme een vervolg geven aan de bestaande en nieuwe projecten die bijdragen aan vitale kernen en o.a. ten goede komen aan de middenstand. De projecten hebben o.a. betrekking op het aantrekkelijk maken van de winkelgebieden en het (nog meer) aantrekken van bezoekers. Dit gebeurt op basis van het ‘Toekomstbeeld Montfoort en Linschoten 2030’.
4. In gesprek met onder andere ondernemers, brancheorganisaties en onderwijs onderzoeken of, en zo ja hoe, een betere match tussen vraag en aanbod gerealiseerd kan worden. Hierbij bekijken we hoe (lokale, regionale) arbeid bijdraagt aan de vitaliteit van onze lokale bedrijvigheid. En we pakken lokale initiatieven voor het bevorderen van de lokale arbeidsmarkt, zoveel mogelijk gezamenlijk op met lokale initiatiefnemers. Inmiddels is er zicht op verschillende doelgroepen en zijn er concrete projecten opgesteld om (potentiële) werkzoekenden en werkgevers te verbinden.
5. Deelname aan de ondernemersvereniging en – initiatieven. Onderdeel hiervan is het bijwonen van ledenvergaderingen en bestuursvergaderingen van het Ondernemersfonds. En het actief bezoeken van bedrijven met als doel het behouden en versterken van het netwerk. Ook werken we samen met het bedrijfsleven aan diverse opgaven met als doel een vitaal en toekomstbestendig bedrijfsleven in zowel Montfoort als Linschoten te behouden en te bevorderen.
6. In 2023 is een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten gevestigd op de gronden ten oosten van bedrijventerrein Heeswijk. In de afgelopen drie jaar heeft zich geen partij gemeld die de destijds beoogde uitbreiding van 3 hectare. wilden ontwikkelen en het voorkeursrecht is verlopen.
   Met het oog op de behoefte aan bedrijventerrein is in 2025 een extra uitbreiding van de locatie (3 hectare extra) ingebracht voor het Provinciaal Programma Wonen en Werken 2026, deze is inmiddels goedgekeurd door de provincie. In 2027 zal actief worden gezocht naar mogelijkheden om de gewenste uitbreiding van bedrijventerrein Heeswijk op basis van 6 hectare alsnog in ontwikkeling te brengen.
7. We geven uitvoering aan de acties die staan in de Uitvoeringsagenda, gebaseerd op de Economische Visie. De raad wordt periodiek hierover geïnformeerd.
8. We werken samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en stakeholders aan de uitvoering van de visie op de toekomstbestendige binnenstad. We zetten in op het versterken van het ondernemersklimaat, het terugdringen en voorkomen van leegstand, het verbeteren van de verblijfskwaliteit en openbare ruimte, het versterken van de economische profilering van de historische binnenstad en het stimuleren van gezamenlijke ondernemersinitiatieven.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

1. Aantrekkelijke gemeente zijn voor zowel inwoners, omwonenden en als recreanten/toeristen met de historische kernen Linschoten en Montfoort.
2. Versterking recreatie en toerisme om zo de verblijfsduur van de bezoeker te verlengen.
3. Vergroten van de bekendheid en de historie van Montfoort en Linschoten.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Als oprichters van de Koersgroep Recreatie & Toerisme geven we uitvoering aan het actieplan realisatie vitale en levendige kernen van Montfoort en Linschoten. In de Koersgroep zitten vertegenwoordigers uit de beide kernen en het buitengebied. De nadruk ligt op het toekomstbestendig en levendig houden van onze kernen en buitengebied door ondersteuning vanuit recreatie/toerisme. De projecten dragen er aan bij om Montfoort, Linschoten en de regio op de kaart zetten (lokale en regionale promotie), beleefbaar maken van erfgoed, monumenten en historie, ontwikkelen van recreatief aanbod en het aantrekkelijk maken van de binnenstad en dorpshart. Daarnaast nemen we naast de Koersgroep Recreatie & Toerisme ook actief deel aan netwerken, zoals bijvoorbeeld; Visit Utrecht Region, Routebureau Utrecht, het Platform De Utrechtse Waarden en Stichting het Groene Hart.
2. We werken samen en faciliteren partners om bezoekers te verleiden naar ons gebied te komen en langer in ons gebied te blijven. Belangrijkste onderwerpen hierbij zijn fietsen, wandelen, varen, streekproducten en historie. We ondersteunen en faciliteren gerichte acties en dragen bij aan samenwerkingsinitiatieven, zowel lokaal (bijvoorbeeld in de Koersgroep) als regionaal. Ook door middel van het ontwikkelen van recreatief aanbod willen we de kernen en het buitengebied aantrekkelijker maken om zo bezoekers te verleiden om langer in het gebied te blijven.
3. We zijn samen met het Platform De Utrechtse Waarden en de gemeente Oudewater aangesloten bij DMO Woerden Marketing om de marketing van ons gebied en de regio beter te ontwikkelen en te ontsluiten. Dit doen we in samenwerking met de Toeristisch Informatiepunten (TIP's) en andere partijen. We zetten in op een duidelijkere profilering van onze gemeente bijvoorbeeld als historisch groene gemeente in het Groene Hart en aantrekkelijke achtertuin van Utrecht, en dragen dat ook uit richting provincie Utrecht en andere partners. Daarnaast zetten we lokaal onze TIP's in om bezoekers op weg te helpen in de regio en hebben we het recreatiemagazine ontwikkeld. Deze ligt, samen met andere lokale en regionale flyers bij de TIP's en overnachtingslocaties.

Programmaonderdeel 3.07: Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Wat willen we bereiken?

1. Leefbare vitale kernen, waarin het prettig en betaalbaar wonen is en waar ruimte is voor diverse doelgroepen.
2. Opname van gemeentelijke woningbouwprojecten in het Provinciaal Programma Wonen en Werken, ook projecten die op langere termijn op de planning staan.
3. Zorgvuldige inbedding van (nieuwe) wet- en regelgeving op wonen en ruimte.
4. De standpunten, waarde en ruimtelijke kwaliteiten van gemeente Montfoort worden meegewogen in regionale en provinciale strategische visies en keuzes en in de ontwikkeling van Rijnenburg.
5. Een duidelijke toewijzing van (sociale) huurwoningen, middenhuurwoningen en betaalbare koopwoningen aan (onze) inwoners met aandacht voor toewijzing aan kwetsbare doelgroepen.
6. Vitaal buitengebied, dat ruimte biedt voor bij dit gebied passende ontwikkelingen, zonder het unieke karakter aan te tasten.
7. Een goede uitvoering van de Omgevingswet en een zorgvuldige uitvoering van de hieraan gerelateerde VTH taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving).
8. Het ondersteunen van jongeren starters bij de aankoop van hun eerste woning.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Behartigen van onze belangen om onze kernen vitaal te houden binnen de ontwikkelingen rondom het NOVEX gebied Groene Hart het IRP en de Regiodeal. Daarnaast bouwen we 1.100 nieuwe woningen voor 2040. Dit doen we om draagvlak te houden voor het verenigingsleven en voorzieningen en om een antwoord te bieden aan de grote vraag naar woningen. Hierbij een overzicht van de projecten en in welke fase deze zich op dit moment bevinden:
    a. Start bouw van de eerste woningen in de eerste fase van uitbreidingslocatie De Bleek in Montfoort. Dit project bestaat uit 210 woningen. In 2026 is gestart met het bouwrijp maken en het verkoopproces van de woningen. De verwervingsprocedure voor de ontsluitingsroute is al geruime tijd geleden opgestart en wordt naar verwachting in 2026 of 2027 afgerond.
    b. Vooruitlopend op de tweede fase van De Bleek, worden in 2027 40 modulaire huurwoningen opgeleverd.
    c. Voorbereiden op de tweede fase van uitbreidingslocatie De Bleek in Montfoort. Dit project bestaat uit circa 300 woningen. Speciaal onderdeel is een project voor particulier opdrachtgeverschap, naast de projectmatig te ontwikkelen woningen. Fase 2 staat na 2030 op de planning om uitgevoerd te worden. In 2027 wordt het stedenbouwkundig plan verder uitgewerkt, en wordt de planologische procedure voorbereid.
    d. Voor de nieuwe uitbreidingslocatie Doeldijk worden in 2027 de plannen verder uitgewerkt en het participatietraject met omwonenden opgestart.

e. De eerste woningen in de nieuwbouwwijk Park Rapijnen zijn inmiddels opgeleverd, in 2027 volgt de rest. De inrichting van het openbaar gebied is gestart. Het is de verwachting dat de bouw en aanleg in 2027 afgerond wordt.
f. Voorbereiden van uitbreidingslocatie Hofdijk in Montfoort. Dit project bestaat uit circa 50 woningen en wordt in twee delen ontwikkeld. Voor het westelijk deel, waar 38 grotendeels betaalbare koopwoningen en een klein verzorgingshuis voor ouderen (Futurahuis) zijn gepland, is in 2026 een anterieure overeenkomst gesloten met de grondeigenaar/ontwikkelaar en is gestart met de ruimtelijke procedure. De start van de bouw is voorzien in 2027. Voor het oostelijk deel, waar circa 11 duurdere woningen zijn afgerond, is in 2026 de intentieovereenkomst gesloten en het stedenbouwkundig ontwerp wordt gemaakt. Als de haalbaarheid voldoende kan worden aangetoond, wordt voor dit deel in 2027 een anterieure overeenkomst gesloten en de ruimtelijke procedure gestart.
g. Voorbereiden van realisatie van het maatschappelijk programma op de G. van Damstraat in Montfoort in samenwerking met Het Oudenhuis. In 2026 is de koop-realisatieovereenkomst afgesloten en is de ruimtelijke procedure opgestart. De verwachting is dat de oude bebouwing in 2027 wordt gesloopt en er gestart wordt met het bouwrijp maken.
h. Voor de circa 120 woningen in het project Laan van Overvliet in Linschoten is in 2026 de omgevingsplan-procedure gestart. De verwachting is dat de oude bebouwing in 2027 wordt gesloopt en er gestart wordt met het bouwrijp maken.
i. Vlak voor de zomer van 2026 is in samenspraak met vrijwilligers en SBML een doorstart gemaakt met een hernieuwde exploitatie- en beheeropzet voor het dorpshuis De Vaart (in samenhang met de sporthal). Inzet is om in het vierde kwartaal helderheid hierover te hebben. In diezelfde periode onderzoekt het projectteam welke besparingen er doorgevoerd kunnen worden in het ontwerp.
Vervolgens wordt er tussen partijen en gemeente een intentieovereenkomst gesloten, waarna de aanbesteding start.

2. Zowel ambtelijk als bestuurlijk in gesprek blijven met de provincie Utrecht over opname van de gemeentelijke projecten in het Provinciaal Programma Wonen en Werken.
3. Per 1 juli 2026 is de Wet Versterking Regie Volkshusvesting ingegaan, deze wet verplicht de ontwikkeling van een gemeentelijk Volkshuisvestingsprogramma. De ontwikkeling loopt al geruime tijd en voor 1 juli 2027 stellen we het Volkshuisvestingsprogramma (koers/aanpak) vast. Daarnaast starten we met de uitvoering daarvan.
4. We agenderen in de MRU West en bij de provincie de onderwerpen die belangrijk zijn voor de Lopikerwaard als geheel en de vitale kernen binnen de gemeente Montfoort in het bijzonder.
5. We wijzen de dit jaar op te leveren woningen in De Bleek fase 1 toe conform de Huisvestingsverordening en bijbehorende beleidsregels. Dit vraagt aanvullende inzet vanuit de organisatie.
    a. We wijzen de op te leveren woonwagens in De Bleek fase 1 toe conform de Toewijzings-verordening woonwagensstandplaatsen
    b. We stellen in 2027 een nieuwe Huisvestingsverordening en bijbehorende beleidsregels vast en nemen hierin de ervaringen in de toewijzingen van Park Rapijnen en mogelijk de Bleek mee en starten met het uitvoeren daarvan in de bestaande bouw en nieuwbouwprojecten (incl. een heroverweging van hoe om te gaan met de toewijzing van zorggerelateerde/seniorenwoningen)
    c. We stellen vernieuwd beleid met betrekking tot huisvesting arbeidsmigranten vast
    d. We voeren de taken uit vanuit de Wet Goed Verhuurderschap en Wet Betaalbare huur en evalueren het meldpunt
    e. We hebben een goed ingericht proces om de gelden aan te vragen vanuit de van het Rijk ontvangen Realisatiestimulans voor betaalbaar wonen en besteden deze conform het nog hierover te nemen besluit
    f. We ondersteunen jongeren in onze gemeente bij de aankoop van hun eerste woning, zoals opgenomen in de verordening starterslening, binnen het (verhoogde) beschikbaar gestelde budget.
6. We maken, samen met de stakeholders en partners, een gebiedsplan voor een vitaal platteland. Het plan maakt het brede vraagstuk, waar ons buitengebied mee te maken heeft of gaat krijgen, inzichtelijk en beschrijft hoe daar het hoofd aan te bieden. We sluiten hierbij aan op het proces van de Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied van de provincie Utrecht.
7. We zijn aan de slag met de implementatie van de Omgevingswet:
    - De omzetting van het gemeentelijk Omgevingsplan verloopt in fases waarvan de eerste fase op dit moment in voorbereiding is. Uiteindelijk zal er sprake zijn van vier fasen. Voor de nu lopende fase 1 zijn de geraamde middelen beschikbaar. Voor de volgende fasen zal, op basis van de ervaringen in fase 1, inzichtelijk gemaakt worden welke middelen verwacht worden zodat de benodigde nadere afstemming hierover kan plaatsvinden.
    - We zetten in op een gedegen actualisatie van de Omgevingsvisie, de voorbereidingen hiertoe worden opgestart in 2027 waarmee ook de verdere kosten in beeld worden gebracht.
8. We ondersteunen jongeren in onze gemeente bij de aankoop van hun eerste woning, zoals opgenomen in de verordening starterslening, binnen het beschikbaar gestelde budget.

Programmaonderdeel 3.08: Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

1. Een toekomstbestendige inrichting van onze openbare (en private) ruimte waarin we voorbereid zijn op de gevolgen van klimaatverandering.
2. We vergroten bewustwording en betrokkenheid op gebied van klimaatadaptatie door een heldere communicatieaanpak en stimuleren van klimaatadaptieve inrichting op private terreinen.
3. Behoud en versterken van de biodiversiteit.
4. In 2030 50% van onze elektriciteit in onze gemeente duurzaam opwekken. In 2040 wekken we 100% van onze elektriciteit in onze gemeente duurzaam op.
5. In 2030 zijn 2.110 woningen volledig geïsoleerd (spouwmuur, vloer en dak). In 2050 is onze gebouwde omgeving aardgasvrij.
6. We streven ernaar om in 2030 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We geven uitvoering aan de klimaatadaptieve maatregelen die onderdeel zijn van de Lokale Adaptatie Strategie (LAS), om zowel een klimaatadaptieve inrichting van de openbare ruimte en privaat terrein te stimuleren.
2. We geven uitvoering aan klimaatadaptieve maatregelen als onderdeel van het Water en rioleringsprogramma (WRP).
3. Opstellen van een Soortenmanagementplan waarmee we inzetten op behoud en versterken van de biodiversiteit. Tegelijkertijd stellen we woningeigenaren in staat hun woning te isoleren, waarmee we uitvoering geven aan de transitie visie warmte/energiebesparing.
4. We geven uitvoering aan de RES Herijking en het geactualiseerde toets- en afwegingskader grootschalige opwek van duurzame elektriciteit.
    a. We streven om in het derde kwartaal van 2027 een vergunningsaanvraag voor het windpark Cattenbroek mogelijk te maken.
5. We intensiveren de samenwerking met het Energie Diensten Centrum (EDC), onder andere via het datagestuurde energieloket dat in 2026 operationeel is geworden. De vernieuwde subsidieregeling voor de isolatiecampagne loopt door en we verkennen samen met het EDC een aanpak voor monumenten en VvE's. Daarnaast stellen we in 2027 een warmteprogramma op.
6. We geven uitvoering aan de acties uit het circulaire actieprogramma 2024-2027 op het gebied van het buitengebied, het bedrijfsleven, de fysieke leefomgeving en de gemeentelijke organisatie. Het actieprogramma wordt in 2027 geactualiseerd.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

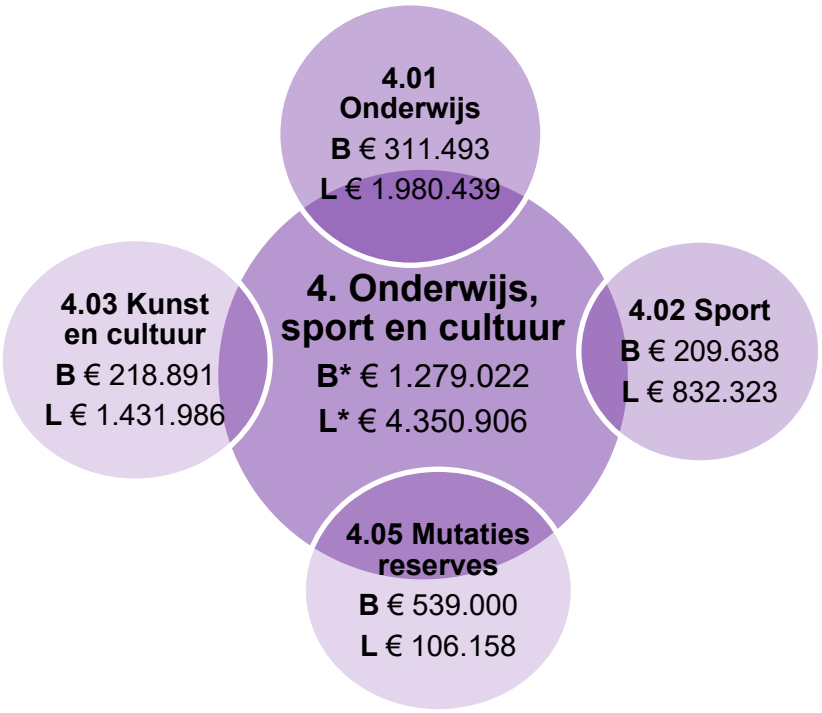
Programma 3. Wonen en ruimte	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
LASTEN (actuele begr'26)	12.170	12.797	12.093	11.169	11.287	11.305
Mutaties:						
Openbare verlichting (incidenteel)			*65*			
Dotatie voorziening riolering (incidenteel)			*260*			
Lasten regiodeal (incidenteel)			*50*	*50*	*50*	
Perspectief Landelijk Gebied (incidenteel)			*50*			
Versneld renovatie binnenstad 2027 (incidenteel)			*100*			
Ontwikkeling Omgevingsplan (incidenteel)			*30*	*90*	*90*	*90*
Ontwikkeling Omgevingsvisie (incidenteel)			*25*			
Opstellen parkeerbeleid (incidenteel)			*75*			
Koersgroep Recreatie & Toerisme (incidenteel)			*20*			
700 jaar Montfoort (incidenteel)			*50*			
Onderzoekskosten riolering (incidenteel)			*41*			
Kapitaallasten (vervangings)investeringen				*279*	*125*	*78*
CDOKE 2027			*600*			
Overige				*53*	*-7*	*-9*
Totaal lasten Begroting 2027	**12.170**	**12.797**	**12.093**	**11.169**	**11.287**	**11.305**
BATEN (actuele begr'26)	5.982	5.717	6.436	5.325	5.325	5.325
Mutaties:						
Opbrengst verkoop G. van Damstraat (incidenteel)			*1.000*			
Onttrekking voorziening begraafplaats (incidenteel)			*85*			
Overig						
Totaal baten begroting 2027	**5.982**	**5.717**	**6.436**	**5.325**	**5.325**	**5.325**
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**6.188**	**7.080**	**5.657**	**5.844**	**5.962**	**5.981**
- waarvan incidenteel	1.535	100	-319	140	140	90
- waarvan structureel	4.653	6.980	5.976	5.704	5.822	5.891
Toevoeging aan reserves	779	630	1.733	733	733	733
Onttrekking aan reserves	843	1.776	1.250	883	883	815
Saldo mutaties reserves	**-64**	**-1.146**	**483**	**-151**	**-151**	**-83**
- waarvan incidenteel	-66	-1.031	546	-77	-77	-10
- waarvan structureel	2	-115	-63	-73	-73	-73
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**6.124**	**5.934**	**6.140**	**5.694**	**5.811**	**5.898**
Structureel saldo na mutaties reserves	**4.655**	**6.865**	**5.914**	**5.631**	**5.749**	**5.817**

Kredieten 2027

Investeringen programma 3	Krediet per 2027	Planning jaar afronding	
WRP 2027 - Vervangen AC-persleiding 200m	€ 70.000	2027	-
WRP 2027 - Ontkoppelen hemelwater persleiding buitengebied	€ 104.000	2027	-
WRP 2027 - Moderniseren riolering Burggraaf Zwederlaan fase 3	€ 953.000	2027	-
WRP 2027 - Vervangen riolering ouder dan 60 jaar	€ 300.000	2027	-
WRP 2027 - Klimaatadaptatie	€ 100.000	2027	-
WRP 2027 - Gemalen (mechanisch en elektrisch)	€ 64.000	2027	-
Brug De beide Vlooswijkenlaan	€ 53.695	2027	-
Brug in Blokland	€ 25.775	2027	-
Schepenenlaan / Maarschalklaan	€ 200.000	2027	-
Keizerrijk fase 1	€ 250.000	2027	-

2.4. Onderwijs, sport en cultuur

Portefeuillehouder(s): M. de Pagter, P. Pennarts en W. van Wikselaar

***) B = baten en L = lasten**

Ambitie

In stand houden en/of verbeteren van de leefbaarheid in onze kernen door zorg te dragen voor de maatschappelijke basisvoorzieningen in gemeente Montfoort op het gebied van onderwijs, sport en cultuur. Deze zijn toegankelijk voor iedereen. We willen een zo breed mogelijk spectrum aan voorzieningen voor degenen die dat nodig hebben om zich te ontwikkelen naar een zelfredzame inwoner die zijn eigen talenten benut.

Specifiek voor gemeente Montfoort is dat vele uitvoeringstaken extern zijn belegd. Bij de ambitie hoort dat we ons daarvan bewust zijn en ook daarvan de begrenzing (er)kennen, dat we de uitvoeringspartners vertrouwen geven, dat zij de verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering, wij de effectiviteit van de uitvoering monitoren en waar nodig de beleidskaders bijstellen.

Trends en ontwikkelingen

Algemeen

Vanaf 2026 is de wet ‘van school naar duurzaam werk’ van kracht. Deze wet wordt in de regio Utrecht vormgegeven met het Regionale Programma Samen Sterk voor Jong Talent. Het nieuwe regionale programma biedt een aanvullende aanpak om maatschappelijke uitval bij jongeren van 12-27 jaar, met en zonder startkwalificatie, in de regio Utrecht te verminderen. Dit doen we stapsgewijs door in te zetten op diverse maatregelen die elkaar verstreken, zodat jongeren beter worden begeleid naar onderwijs, werk of een combinatie daarvan.

Tot en met het schooljaar 2024-2025 hebben we als gemeente het NPO budget (Nationaal Programma Onderwijs) kunnen gebruiken om de scholen in Montfoort en Linschoten extra te ondersteunen voor aanvullende voorzieningen en projecten op het gebied van onderwijs en cultuur (o.a. muziekonderwijs). We zijn in overleg met het onderwijs om te kijken waar hun behoeften liggen en wat passend is binnen het huidige financiële klimaat. Er zal hierin samenwerking en aansluiting gezocht moeten worden met de activiteiten en sociale basis voor kinderen en jongeren in de gemeente.

De verbinding tussen school, gezin en jeugdhulp is een belangrijk onderdeel van het lokale onderwijsbeleid. Met het in juni 2026 geïmplementeerde Afwegingskader Onderwijs en Jeugdhulp is een belangrijke stap gezet in het verduidelijken van verantwoordelijkheden en wettelijke kaders. Dit draagt bij aan een snelle inzet van passende ondersteuning en een doelmatige inzet van middelen, onder meer door onnodige of dubbele inzet van voorzieningen te voorkomen.

In 2027 zal naar verwachting de vernieuwde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in werking treden. Waar gemeenten voorheen een vrijblijvende 'bevorderingstaak' hadden voor de bibliotheek, wordt dit omgezet in een wettelijke zorgplicht. De vernieuwde Wsob verplicht gemeenten om ten minste één volwaardige bibliotheekvoorziening in stand te houden en samen met de lokale bibliotheek elke vier jaar een meerjarenplan op te stellen. Voor de bibliotheek Utrechtse Venen zal het meerjarenplan opgesteld worden samen met gemeente Woerden, de Ronde Venen, Stichtse Vecht en Oudewater.

Laaggeletterdheid neemt landelijk gezien toe, met name onder jongeren. In de afspraken die de gemeente met de bibliotheek maakt, wordt nader invulling gegeven aan het bevorderen van de leesvaardigheid. In. Daarnaast wordt er een onderwijsachterstanden beleid ontwikkeld, waarbij scholen de bibliotheek en andere stakeholders actief betrokken worden. Dit proces dient naast een beleidsstuk ook verbeterde samenwerkingsrelaties/netwerk op te leveren.

De samenhang tussen de programma's 4 en 5 is groot. Lokaal maar ook regionaal. De samenwerking in de regio Utrecht West binnen onderwijsgebied beweegt zich meer richting jeugd, Wmo, cultuur (bibliotheek) en werk en inkomen. Dat betekent dat beleid en samenwerking binnen de gemeente steeds meer afstemming vereist.

Verder spelen binnen programma 4 landelijke afspraken en verplichtingen een rol, zoals het Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA) en de vernieuwde wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob).

Kaderstellende beleidsnota's

- Integraal beleidsplan Sociaal Domein 2023 en verder
- Nota Armoedebeleid 2020
- Nota Gezondheidsbeleid 2023-2026
- Vitaliteitsakkoord III
- Subsidiebeleid en Algemene subsidieverordening gemeente Montfoort 2026
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Montfoort 2018, Beleidsregels leerlingenvervoer gemeente Montfoort 2018
- Beleidskader voorschoolse voorzieningen, peuteropvangtoeslag en opdrachten aan kinderopvang voorschoolse educatie en peuteropvang
- Erfgoedverordening gemeente Montfoort 2020
- Subsidieverordening instandhouding gemeentelijke monumenten in Montfoort 2020
- Erfgoednota 2021

Verbonden en / of uitvoerende partijen

I. Scholen en schoolbesturen PO, VO en MBO (LEA: Lokale Educatieve Agenda)
II. Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs (Passenderwijs, Berseba en De RUW) en de gemeenten in Utrecht Midden en West (REA: Regionale Educatieve Agenda)
III. Ferm Werk en gemeenten, Woerden en Oudewater (Jongen in Participatie)
IV. Regionaal Bureau Leerplicht Doorstroompunt Utrecht Noordwest (RBL);
V. Sociaal Team (SWOM)
VI. Jeugdteam (Stichting De Thuisbasis)
VII. Bibliotheek Utrechtse Venen (voormalig Het Groene Hart)
VIII. Coöperatie Groene Hart Vitaal U.A.
IX. Kinderopvangorganisaties (kinderdagopvang, voorschoolse educatie, peuteropvang en buitenschoolse opvang)
X. Willemsen De Koning Personenvervoer en Regiotaxi Utrecht
XI. GGD regio Utrecht
XII. Lokale sport- en culturele verenigingen
XIII. Jeugdfonds Sport en Cultuur
XIV. Stichting Hugo Kotestein
XV. Stichting Leergeld Groene Hart
XVI. Vluchtelingenwerk Montfoort en Linschoten
XVII. Stichting MooiSticht
XVIII. Coöperatie Montfoort-Linschoten Gezond
XIX. Regiegroep Actief Montfoort

Programmaonderdeel 4.01: Onderwijs

Wat willen we bereiken?

1. De jeugd ontwikkelt zich optimaal naar hun talenten en hun leerweg is zo ononderbroken mogelijk. Dreigende voortijdige schooluitval wordt vroegtijdig gesignaleerd en hulp is laagdrempelig beschikbaar.
2. Onderwijs- en kinderopvangvoorzieningen zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor alle kinderen en de gemeente zorgt voor goede en voldoende huisvesting voor onderwijs.
3. Alle kinderen hebben toegang tot goede opvang. Peuters met een mogelijke (taal)achterstand worden goed voorbereid op de basisschool en we zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen. Basisonderwijs sluit aan op voor- en vroegschoolse educatie (vve) programma's.
4. Minder inwoners zijn laaggeletterd en hebben onderwijsachterstanden.
5. Om meer gelijke kansen voor kinderen te bieden, ondersteunen we richting startkwalificatie, duurzame zelfredzaamheid en participatie aan jongeren in een meer kwetsbare positie door het bieden van vormen van onderwijs en/of vormen van werk (verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt door onder andere JIP (Ferm Werk) en de wet van school naar duurzaam werk (Arbeidsmarktregio Midden Utrecht/RBL-Doorstroompunt).
6. De samenwerking en afstemming tussen onderwijs en gemeente verder versterken, zodat jeugdigen tijdig passende ondersteuning ontvangen en deze doelmatig wordt ingezet.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We activeren en actualiseren afspraken met lokale en regionale instellingen en overheden. Bekendheid van de toegang en toegankelijkheid is een continu punt van aandacht.
2. Er is goed en voldoende divers aanbod van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen. We bieden voor- en vroegschoolse educatie (vve) aan voor kinderen die dit nodig hebben. De JGZ (consultatiebureau) beoordeelt of peuters hiervoor in aanmerking komen aan de hand van de doelgroepcriteria.
3. Het bieden van peuteropvangtoeslag voor peuters waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. De toeslag wordt door de kinderopvanginstelling direct verrekend, zodat ouders het niet voor hoeven te schieten.
4. We gaan samen met partners vanuit kinderopvang, JGZ, onderwijs en maatschappelijke organisaties aan de slag om afspraken rondom Vroeg en Voorschoolse Educatie te actualiseren en een beleidsplan voor VVE- en onderwijsachterstanden op te stellen.
5. We werken actief mee aan initiatieven om jongeren naar een startkwalificatie en duurzaam werk of begeleide arbeidsparticipatie te begeleiden, faciliteren dat vluchtelingenkinderen en ontheemden die in de gemeente Montfoort verblijven snel de Nederlandse taal machtig zijn, participeren in VMBO on stage en zijn actief in de Regionale Educatieve Agenda (REA), het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en de ambities om onderwijs en jeugdhulp en jeugdzorg beter met elkaar te verbinden.
6. We zetten het Afwegingskader Onderwijs en Jeugdhulp actief in, zorgen voor een eenduidige toepassing en blijven de werkwijze in de praktijk evalueren en waar nodig verbeteren.

Programmaonderdeel 4.02: Sport

Wat willen we bereiken?

1. Sport integraal benaderen in combinatie met volksgezondheid en preventie en (sportieve) activiteiten ontplooien met als doel stimuleren van beweging, voorkomen van ongezond gedrag en verminderen instroom sociale domein.
2. Sportaccommodaties in goede staat houden.
3. Voortborduren op het succes van de combinatiefunctionarissen.
4. Communicatie met en tussen sportverenigingen en beweegaanbieders verbeteren.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We voeren het Vitaliteitsakkoord III uit. Met de gelden die we ontvangen vanuit het Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA) en de SPUK Sport en Bewegen en BRC-regeling wordt samen met 'het veld' uitvoering gegeven aan het Vitaliteitsakkoord. Hierin zijn afspraken met maatschappelijke partners over de onderwerpen sport, bewegen, volksgezondheid en preventie opgenomen.
   In overleg met lokale partners en combinatiefunctionarissen werken we eraan dat de uitvoering van het Vitaliteitsakkoord structureel wordt. Het Integraal plan van aanpak Brede SPUK, eindigt in 2026. De samenwerkingen die we vanuit dit plan van aanpak gestart zijn, worden voortgezet.
2. We voeren het Buitensportaccommodatiebeleid uit in samenwerking met buitensportverenigingen en beheerstichtingen. We hanteren een meerjarenplanning voor renovaties en groot onderhoud.
3. We werken samen met Groene Hart Vitaal aan verschillende thema's op het snijvlak tussen sporten, bewegen, gezondheid en preventie.
4. We bouwen voort op de georganiseerde Sportcafés, en spreken regelmatig met besturen van sport- en beweegaanbieders. Via de combinatiefunctionarissen bieden we verenigingsondersteuning aan.

Programmaonderdeel 4.03: Kunst en cultuur (en erfgoed)

Wat willen we bereiken?

1. De vernieuwde bibliotheek is een laagdrempelige en vrij toegankelijke plek in de kernen Linschoten en Montfoort om te leren, kennis te delen, te ontmoeten en te ontwikkelen.
2. Een concreet plan voor een nieuw scoutinggebouw, al dan niet in combinatie met andere gebruikers en/of functies, in het buitengebied.
3. Cultuurhistorische waarden en waardevolle gebouwen en terreinen blijven behouden voor de toekomst.
4. Cultuur en verenigingsleven worden ondersteund als belangrijke pijlers voor ontmoeting en leefbaarheid;

Wat gaan we ervoor doen?

1. De Bibliotheek en Welzijn faciliteren om hen zo optimaal mogelijk laten samenwerken.
2. In samenwerking met Scouting Montfoort wordt gezocht naar mogelijke locaties, als alternatief voor de locatie achter de Hoflandhal.
3. We blijven gemeentelijke monumenten aanwijzen, advies vragen bij de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en de lokale stichtingen betrekken bij elementen die de cultuurhistorie raken. Verder zorgen we voor een goede implementatie van de erfgoedverordening en monumenten in de Omgevingswet.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 4. Onderwijs, sport en cultuur	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
LASTEN (actuele begr'26)	3.897	3.884	4.245	3.482	3.945	3.953
Mutaties:						
Dorpshuis De Geusplein (incidenteel)			539			
Afschrijving scholencomplex G. van Damstraat (incidenteel)			198			
Openbaar bibliotheekwerk (incidenteel)			105			
Kapitaallasten (vervangings)investeringen			51	487		
Overig				29	-24	8
Totaal lasten Begroting 2027	**3.897**	**3.884**	**4.245**	**3.482**	**3.945**	**3.953**
BATEN (actuele begr'26)	1.041	907	740	745	917	917
Mutaties:				5		
Baten Dorpshuis de Geusplein					*168*	
Overig					*4*	
Totaal baten begroting 2027	**1.041**	**907**	**740**	**745**	**917**	**917**
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**2.856**	**2.977**	**3.505**	**2.737**	**3.028**	**3.035**
- waarvan incidenteel	99	135	842	0	0	0
- waarvan structureel	2.757	2.842	2.663	2.737	3.028	3.035
Toevoeging aan reserves	76	251	106	69	0	0
Onttrekking aan reserves	80	194	539	-	111	133
Saldo mutaties reserves	**-4**	**57**	**-433**	**69**	**-111**	**-133**
- waarvan structureel	-4	-0	-539	0	-111	-133
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**2.852**	**3.034**	**3.072**	**2.807**	**2.916**	**2.902**
Structureel saldo na mutaties reserves	**2.754**	**2.842**	**2.124**	**2.737**	**2.916**	**2.902**

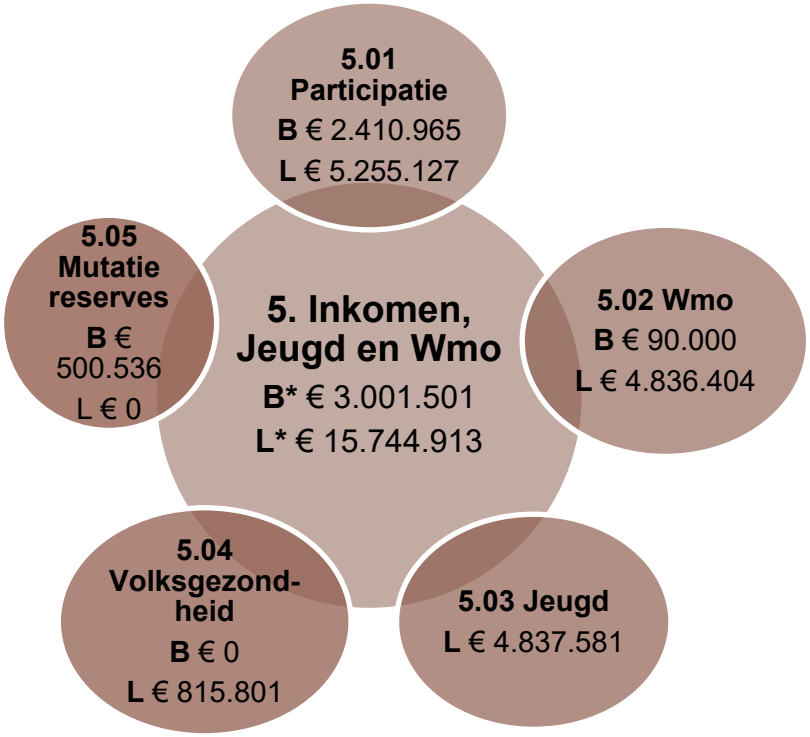
*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

Kredieten 2027

Investeringen pogramma 4	Krediet per 2027	Planning jaar afronding	
-	-	-	-

2.5. Inkomen, Jeugd en Wmo

Portefeuillehouder(s): P. Pennarts, M. de Pagter en W. van Wikselaar

*) B = baten en L = lasten

Ambitie

In onze gemeente kan iedereen een toekomst opbouwen. We zetten in op het zo lang en zo goed mogelijk zelf in staat laten zijn van onze inwoners om zelf hun eigen leven te leiden. Door de kracht van de samenleving en het eigen oplossende vermogen van de inwoners centraal te stellen, zijn zij in staat om op sociaal en economisch gebied naar eigen vermogen te participeren en hun ambities te realiseren.

Gemeente Montfoort hecht veel waarde aan een aanpak in de nabijheid van de inwoner en het werken vanuit de bedoeling. Lokaal waar het kan en (boven)regionaal waar nodig. De bedoeling is het huishouden of gezin dichtbij de passende zorg en ondersteuning te geven en daarvoor doen wat nodig is. Hierbij hanteren we deze kernwaarden: aansluiten bij het gezin, bieden van bereikbare hulp, de gemeente is zorgvuldig, de inwoner is primair zelf verantwoordelijk en eigen mogelijkheden en netwerk gaan voor.

Trends en ontwikkelingen

Algemeen

Bovenstaande ambitie is afkomstig van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein is de opdracht vanuit het Uitvoeringsprogramma 2022-2026: ‘Samen verder bouwen aan een toekomstbestendig Linschoten en Montfoort’. Inhoudelijk gaat het om ‘toekomstbestendigheid van de gemeenschap: een gemeenschap waar het prettig wonen, werken en verblijven is en waar sociale cohesie is’; de zogenaamde Brede Welvaartsbenadering. Brede Welvaart gaat over alles wat mensen van waarde vinden. Naast materieel gaat het over gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Voor de huidige en toekomstige generatie.

Wij en onze partners werken volgens de ‘omgekeerde toets’: Het gaat ons bij de inzet van hulp of een voorziening om het effect voor de inwoner: als regels onvoldoende hulp bieden kijken we verder dan alleen de regels. Onder andere hiervoor is in 2020 de ‘omgekeerde verordening’ vastgesteld. Daarin zijn werkwijzen en procedures voor bijvoorbeeld Jeugdhulp en Wmo op eenzelfde manier vastgelegd.

Netwerksamenwerking Sociaal Domein Utrecht West

Gemeente Montfoort neemt actief deel aan de regionale samenwerking op beleids- en uitvoeringsniveau van de vijf gemeenten in Utrecht West. Soms is sprake van verplichte samenwerking, soms vrijwillig en voor een aantal onderwerpen is de samenwerking bovenregionaal. Veelal is samenwerking vanwege de schaal van onze gemeente onvermijdelijk. Soms constateren we dat samenwerking op grotere schaal minder effectief is dan we zouden willen. Aan de andere kant zijn we als kleine gemeente kwetsbaar en doen we ons voordeel met de deskundigheid in de regio. Vanaf 1 januari 2027 wordt er door de vijf regiogemeenten een GR gevormd op het gebied van de inkoop jeugd en Wmo, MOBW en bovenregionaal beleid. We vinden het belangrijk dat we lokaal, binnen de gemeente, dienstbaar blijven aan de inwoner en de inwoner blijven bedienen vanuit het werken conform de bedoeling.

Veel van de veranderingen vinden plaats in Regio Utrecht West verband. Dit gaat onder meer over Beschermd Wonen/Maatschappelijke opvang/dakloosheid, het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). De beschikbare middelen vanuit het AZWA lijken een meer structureel karakter te krijgen. Dit zorgt ervoor dat samen met SWOM, het Jeugdteam en andere samenwerkingspartners in het sociaal domein een herinrichting van de voorliggende-, en algemene voorzieningen binnen de gemeente vormgegeven kan worden. Nog meer dan voorgaande jaren is de uitdaging om veel voorkomende ondersteuningsvragen vanuit het medisch domein op te vangen binnen het sociaal domein. Ook is er een verschuiving van ingekochte ondersteuning naar ondersteuning binnen het lokale team en welzijn. De vanaf 2025 na aanbesteding nieuw gestarte wijze van werken in het doelgroepenvervoer (leerlingenvervoer, Jeugdwetvervoer en Wmo-vervoer) vergt ook de komende jaren meer aandacht. Behalve huisvesting van statushouders en Oekraïners wordt door onze samenwerkingspartners en de gemeente het nodige ingezet om hen zorg en onderwijs te bieden.

Volksgezondheid

Preventieve gezondheidszorg en gezondheidsbevordering worden steeds belangrijker. Er is een toenemende nadruk op preventie ten opzichte van behandeling. Dit is ook nodig, gezien de groeiende druk op de zorg. Door meer te investeren in preventie kunnen gezondheidsrisico's en daarmee ook zorgkosten worden beperkt.
De impact van milieu- en klimaatverandering op de volksgezondheid is groeiende. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met luchtvervuiling, toegang tot schoon water en extreme weerssituaties zoals hitte. Gezondheid is daarom niet meer los te zien van de fysieke leefomgeving.
In de afgelopen jaren is er meer aandacht gekomen voor de mentale gezondheid, zowel op het gebied van bewustwording als dat van behandeling. De mentale gezondheid is van grote invloed op het algehele welzijn. Het bespreekbaar maken van bepaalde thema's en het toegankelijk maken van mentale gezondheidszorg zijn issues die de komende jaren relevant zullen blijven. Een actueel thema is suïcidepreventiebeleid. Door een wijziging van de Wet publieke gezondheid is dit vanaf 1 januari 2026 ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Gezondheidsongelijkheid is een thema dat al lang speelt en belangrijker lijkt te worden. De verschillen in gezondheid en toegang tot zorg tussen verschillende groepen (denk bijvoorbeeld aan etniciteit, inkomen, onderwijsniveau) worden niet kleiner. Vergrijzing is eveneens een belangrijke, reeds bekende, uitdaging. De toenemende levensverwachting en de groei van de oudere bevolking leggen druk op de ouderenzorg en zorgen voor een verschuiving naar langer zelfstandig wonen. Ook hierin is preventie onmisbaar.
De Gezondheidsmonitor laat zien dat er in de gemeente Montfoort bovengemiddeld veel alcohol wordt gedronken, ook door minderjarigen. Ook in de directe omgeving van jongeren staat men relatief veel toe qua alcoholgebruik. Het Preventie- en Handhavingsplan heeft tot doel om op dit gebied de situatie te verbeteren.

De Gezondheidsmonitor laat daarnaast ook zien dat de acceptatie van diversiteit aan seksualiteit enorm is gedaald de afgelopen jaren.
Dat geldt ook voor de vaccinatiebereidheid die al enkele jaren een dalende trend kent, zowel in gemeente Montfoort als landelijk. Om grotere problemen te voorkomen, is het belangrijk om de vaccinatiegraad op de verschillende ziektes te verhogen. De GGDru spant zich samen met de gemeente in om het probleem van de lage vaccinatiegraad aan te pakken.

Werk en Inkomen (Participatiewet; Wet Inburgering, Wet Sociale Werkvoorziening)

- Ferm Werk is ons sociaal ontwikkelbedrijf voor mensen die ondersteuning nodig hebben bij het zoeken naar werk en/of de voor hen hoogst haalbare vorm van participatie en is uitvoerder van de bovengenoemde wetten en aanvullend opgedragen taken.
- De begeleiding van mensen met een uitkering levensonderhoud en een grote afstand tot de arbeidsmarkt blijft prioriteit.
- Ferm Werk en SWOM (DoeMeeHuis) werken samen om inwoners te activeren die niet snel naar reguliere arbeid kunnen worden begeleid.
- We blijven ons inspannen om de zichtbaarheid van Ferm Werk in gemeente Montfoort te vergroten.
- In 2026 is er door de vier Ferm Werk-gemeenten en Ferm Werk een bestuursopdracht samengesteld ten behoeve van de transitie van Ferm Werk in de komende 10 jaar naar toekomstbestendig Sociaal Ontwikkelbedrijf. Hierbij ontwikkelt Ferm Werk zich tot een proactieve, zichtbare en nabije partner die samenwerkt met gemeenten, maatschappelijke partners en werkgevers. De uitwerking en implementatie van deze bestuursopdracht heeft de komende jaren ook prioriteit.
- De regie op de Wet Inburgering is opgedragen aan Ferm Werk. De uitvoering daarvan vindt plaats door Ferm Werk, Vluchtelingenwerk, SWOM en de gemeente. We blijven ons inspannen om, naast de reguliere opdracht aan Ferm Werk, in de gemeente Montfoort wonende statushouders toe te leiden naar werk.
- De schuldhulpverlening wordt uitgevoerd door een lokale schuldhulpverlener: Budgetiek. Budgetiek blijft zich inspannen om inwoners zelfredzaam te maken en te helpen bij financiële problematiek. Tegelijkertijd blijven we ons inspannen voor de vroegsignalering in samenwerking met SWOM, Budgetiek, vaste lasten partners en Schuldhulpmaatje. Dit ter preventie van schuldenproblematiek.

In het voorjaar van 2026 heeft de Tweede Kamer de wetswijziging Participatiewet in Balans aangenomen. De Participatiewetherziening kent drie sporen met als richtinggevende beginselen: 1. De menselijke maat, 2. Vertrouwen en 3. Vereenvoudiging.
Spoor 1 betreft een groot aantal wijzigingen van de Participatiewet die vanaf 2026 van kracht zijn geworden. Deze zijn grotendeels vertaald in verordeningen en beleidsregels, een deel van deze vertaling moet nog plaatsvinden. De sporen 2 en 3 zijn uitwerkingen van de richtinggevende beginselen en worden nog verder uitgewerkt.

De bij programma 4 genoemde inwerkingtreding van de ‘wet van school naar duurzaam werk’, die is ingegaan per 2026 heeft bij Ferm Werk voor een herijking van de aanpak voor jongeren gezorgd.

Bij Ferm Werk hebben we de laatste jaren vooral vanwege de bijstellingen van de loonkosten en de bijstandsuitkeringen en een stijging in uitkeringsbestand te maken gehad met kostenstijgingen. De rijksvergoedingen stijgen mee, al zit er in het vergoedingensysteem (BUIG) een gedeeltelijke vertraging. De verwachte stijging in 2027 is overeenkomstig de reguliere index. Het aantal cliënten met een ‘uitkering levensonderhoud’ (bijstand) was al enige jaren min of meer stabiel, hoewel de instroom in 2026 is gestegen. Hiervoor is in 2026 een instroomanalyse gehouden, om onderzoek te doen naar de reden van de stijging in instroom en om aanbevelingen op te halen zodat beter gestuurd kan worden op de instroom. Tweederde van het bestand ‘uitkeringen levensonderhoud’ bestaat uit mensen met een complexe problematiek die snelle uitstroom richting regulier werk belemmert. Dat is overeenkomstig het landelijke beeld.
Het komende jaar gaan we door met de samenwerking tussen SWOM (DoeMeeHuis) en Ferm Werk voor deze groep inwoners. Wij zetten daarbij in op het vergroten van de zichtbaarheid van Ferm Werk in onze gemeente. Een andere groep die steeds meer aandacht vraagt, is de groep statushouders. Deze groep beslaat een steeds groter deel in het uitkeringsbestand. Ook in 2027 wordt daarom extra ingezet op participatie en uitstroom richting arbeid en/of scholing van deze doelgroep.

De Groene Hart Pas is in 2025 ingevoerd in gemeente Montfoort. In 2027 wordt deze pas verder verstevigd en blijven we ons inzetten voor het uitbreiden van aanbod dat aansluit bij de leefwereld en wensen van onze inwoners. De Groene Hart Pas is op dit moment alleen beschikbaar voor inwoners met een laag inkomen. Het is de bedoeling dat de Groene Hart Pas in de toekomst veel breder wordt en ook voor andere dan alleen voor regelingen voor mensen met een laag inkomen gebruikt kan gaat worden. Daarom gaan we in 2027 verder inventariseren of er extra regelingen kunnen worden toegevoegd aan de pas.

De schuldhulpverlening binnen de gemeente Montfoort is opgedragen aan Budgetiek. De uitvoering van de vroegsignalering is belegd bij Budgetiek in samenwerking met het maatschappelijk werk van SWOM.

Jeugd

De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet de regie op het lokale jeugdbeleid en is verantwoordelijk voor preventie, ondersteuning en jeugdhulp aan jeugdigen en hun ouders.
De gemeente zet in nauwe samenwerking met het Jeugdteam in op de visie dat alle kinderen en jongeren veilig en gezond kunnen opgroeien, waarbij de eigen kracht van gezinnen wordt versterkt en ondersteuning op het juiste

moment, op de juiste plek en bij voorkeur in de eigen leefomgeving wordt geboden. We streven ernaar om tijdig passende ondersteuning te bieden en waar mogelijk ingrijpende en zware vormen van jeugdhulp terug te dringen. Dashboardgegevens gebruiken we hierbij als sturingsinstrument om ontwikkelingen te volgen en waar nodig bij te sturen.
In 2025 hebben de gemeente en het Jeugdteam van Stichting De Thuisbasis Montfoort de dienstverlening van het Jeugdteam Montfoort geconcretiseerd in een meerjarige samenwerkingsovereenkomst en onderliggende inhoudelijke modules: uitvoering jeugdwet en gemeentelijk beleid, jongerenwerk en steungezinnen.

Vanuit de beschreven visie wordt ingezet op een samenhangend aanbod van activiteiten en initiatieven:
- ‘Samen opvoeden Samen opgroeien’ schakelt steungezinnen in voor mensen met kinderen die veel aandacht nodig hebben waardoor ouders overbelast raken. Door een steungezin te betrekken bij het gezin dat overbelast is, verwachten we het leefklimaat van het overbelaste gezin te verbeteren. Het jeugdteam coördineert en voert dit onderdeel uit. Hierin wordt nauw samengewerkt met Handje Helpen die ondersteuning biedt door een vrijwilliger of stagiair te koppelen aan kinderen, jongeren, volwassenen en mantelzorgers die extra aandacht of begeleiding kunnen gebruiken vanwege bijvoorbeeld een beperking, chronische ziekte of psychische klachten.
- Voor steun aan kinderen met gescheiden ouders werken we samen met Villa Pinedo.
- Begin 2025 is het afwegingskader voor de regio Utrecht West vastgesteld. Hierin worden de verantwoordelijkheden van het onderwijsveld en de gemeente op het gebied van leerlingondersteuning en jeugdhulp verduidelijkt. Dit draagt eraan bij dat de ondersteuning zo snel en passend mogelijk kan worden ingezet. Samen met de gemeente Oudewater hebben we het kader gespecificeerd en toegespitst op de lokale situatie. Deze versie is in het tweede kwartaal van 2026 geïmplementeerd. Het is een dynamisch document met jaarlijkse evaluatie en mogelijkheden tot aanpassing.
- Vanuit de incidentele gelden uit de Hervormingsagenda wordt in 2026/2027 ingezet op preventie en het versterken van de sociale basis. De inzet beoogt de zelfredzaamheid te vergroten en de instroom in specialistische jeugdhulp en andere zorg te verminderen.
- Voor jongeren die 18 worden is in 2026 een flyer ontwikkeld om jongeren op tijd te informeren over de leuke zaken en (minder leuke) praktische zaken die komen kijken bij het 18 worden en hen hierbij te helpen. Daarnaast komt deze informatie ook in uitgebreidere vorm op montfoort.nl te staan, inclusief links die jongeren doorverwijzen naar de juiste websites om zaken te regelen. De flyer wordt in het najaar van 2026 geïmplementeerd en blijft ook de komende jaren onderdeel van de informatievoorziening aan jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken.
- Samen met het Jeugdteam/jongerenwerk, GGD, GGZ en veiligheid is er een integrale aanpak voor het op tijd signaleren van problematische issues waar jongeren bij betrokken zijn. We reageren adequaat op hetgeen we signaleren om ze zo bijtijds te kunnen bijstaan op hun weg naar volwassenheid.

Wanneer specialistische jeugdhulp of wettelijke maatregelen noodzakelijk zijn, werkt gemeente Montfoort samen in regionaal verband binnen Utrecht West en bovenregionaal verband:
- Binnen Utrecht West verband zijn de voorbereidingen voor de Inkoop Wmo en Jeugd vanaf 2027 in volle gang. In 2026 is gewerkt aan het segment Wonen. De andere segmenten (ambulant, crisis, dagbehandeling) worden in 2027 uitgewerkt.
- Bovenregionaal hebben de 26 gemeenten in de regio’s Utrecht-West, Zuid Oost Utrecht, Lekstroom, Utrecht-Stad, Eemland en de Utrechtse gemeenten van de regio Food Valley, gezamenlijk een inkooptraject voor de diensten Veilig Thuis, (preventieve) Jeugdbescherming en Jeugdreclassering doorlopen. Het resultaat van dit traject is een samenwerkingsovereenkomst met een aantal uitvoerende partijen, waarin staat uitgewerkt op welke wijze wij de samenwerking met betrekking tot deze overeenkomsten vorm en inhoud willen geven voor de periode van 2026 tot 2030 (en voor de verlengingsopties van twee keer twee jaar of bij een nieuw verwervingstraject voor deze diensten tussentijds als dat nodig of wenselijk blijkt).
- Voor de inkoop van hoog specialistische jeugdhulp Utrecht-Flevoland is in 2026 door de zes jeugdhulpregio’s van Utrecht en Flevoland een verwervingsstrategie opgesteld en vastgesteld door alle gemeenten. In het voorjaar en zomer van 2026 zijn dialoogtafels gehouden om te komen tot een opdrachtomschrijving. Na instemming door alle regio's wordt de opdracht naar verwachting in april 2027 gepubliceerd, vindt de implementatie plaats van mei tot en met december 2027, waarna de overeenkomst op 1 januari 2028 ingaat.
- Sinds het schooljaar 2023–2024 wordt op de Rafaëlschool (Utrecht) en het Heuvelrug College (Zeist) gewerkt met een vernieuwende aanpak waarbij jeugdhulp direct, dus zonder indicatie, op school wordt georganiseerd. Deze pilots zijn opgezet vanuit de gezamenlijke ambitie van gemeenten en onderwijs om leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs beter en sneller passende ondersteuning te bieden. De jeugdhulp wordt collectief gefinancierd door de gemeenten waar de leerlingen op de scholen vandaan komen. Deze werkwijze op de twee pilotscholen wordt vanaf het schooljaar 2026–2027 als structureel beleid voortgezet. In 2027 wordt verkend of en op welke wijze de werkwijze kan worden uitgebreid naar andere scholen voor speciaal onderwijs.

Welzijn en Wmo
SWOM is de Welzijnsstichting in gemeente Montfoort. Daarnaast valt onder SWOM ook het sociale team (o.a. Wmo), maatschappelijk werk, maatschappelijke opvang/beschermd wonen (MO/BW) en vroegsignalering bij dreigende betalingsachterstanden. In 2024 zijn de belangrijkste opgedragen taken aan SWOM ‘opgedeeld’ en in aparte modules

beschreven. De modules zijn: Ontmoetingsruimte voor mensen met geheugenaandoening, DoeMeeHuis, Welzijn en Sociaal Team (o.a. Wmo).

- Het ontmoetingshuis voor mensen met een geheugenaandoening (’t Bakkershuis) is geborgd voor de komende jaren. Mantelzorg en Vrijwilligersbeleid ligt qua uitvoering ook grotendeels bij SWOM. SWOM heeft tot taak heeft het goed adviseren en ondersteunen van mantelzorgers. In 2026 is nieuw mantelzorgbeleid voor alle leeftijden opgesteld, gebaseerd op het in 2025 vastgestelde beleidskader Mantelzorg. Er wordt intensief samengewerkt met de mantelzorgcoördinator van SWOM. We verwachten zo de omvang en de kracht van de vrijwilligers in onze gemeente kunnen behouden.
- De expertise van de GGZ bij het sociale team wordt verhoogd omdat de vragen en ondersteuning van inwoners met GGZ problematiek, mede door de decentralisatie van MO/BW, in toenemende mate bij het lokale team komt te liggen. Daardoor zal ook de samenwerking met Veiligheid intensiever worden waardoor er ook sneller oplossingsgericht kan worden gehandeld.

- Het door de centrale overheid ingevoerde abonnementstarief leidt nog elk jaar tot een toename van meldingen en verstrekkingen bij de Wmo, met name op het gebied van de woningaanpassingen en hulp bij het huishouden. De invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage is opnieuw uitgesteld tot 1 januari 2028. In de kabinetsplannen staat dat het abonnementstarief in 2029 wordt afgeschaft en de huishoudelijke hulp alleen nog wordt ingezet als vangnet. In 2027 en 2028 wordt er samen met de aanbieders van huishoudelijke hulp onderzocht wat de impact van deze wijziging is. Een inwoner wordt, als dat gewenst is, bij een hulpaanvraag ondersteund door bijvoorbeeld een cliëntondersteuner, mantelzorger of ervaringsdeskundige.
- Door de transformatie die is ingezet om de eerstelijns zorg te ontlasten en vragen van inwoners op het psychosociale vlak op te pakken binnen welzijn, zien we een zwaardere belasting van het welzijnsonderdeel van SWOM.

MOBW

Vanaf 2025 zijn we samen met de regio Utrecht West verantwoordelijk voor onze inwoners die dakloos zijn of dreigen te raken. We hebben in onze gemeente geen daklozenvoorzieningen en richten ons daarom vooral op de ontwikkeling van preventief beleid. Dat doen we in samenwerking met omliggende gemeenten. Het doel van het preventief beleid is kwetsbare inwoners breed te ondersteunen om te voorkomen dat zij in (financiële) problemen raken waardoor zij dakloos kunnen worden. In 2026 hebben wij meegedaan aan de landelijke ETHOS-telling om meer inzicht te krijgen in het aantal (dreigend) daklozen. Tijdens deze telling is gebleken dat wij en onze partners de (dreigend) daklozen goed in beeld hebben. Na de presentatie van de resultaten van de ETHOS-telling zal worden gekeken naar eventuele vervolgstappen die passend zijn in gemeente Montfoort.

Beschermd wonen gaat over inwoners die (tijdelijk) niet volledig zelfstandig kunnen wonen. Deze inwoners kampen met psychische problemen en moeten 24/7 een beroep kunnen doen op zorg. Beschermd wonen kan gaan om ondersteuning in de thuissituatie of tijdelijk verblijven in een instelling. Ook hierbij is het beleid voornamelijk gericht op preventie. We willen deze kwetsbare inwoners zo ondersteunen dat zij geen beroep hoeven doen op beschermd wonen. De bedoeling is onze inwoners zoveel mogelijk lokaal en ambulant te ondersteunen in de thuissituatie.

Kaderstellende beleidsnota’s

- Integraal beleidsplan sociaal domein gemeente Montfoort 2023 en verder
- Nota Gezondheidsbeleid 2023-2026
- Vitaliteitsakkoord III
- Omgekeerde verordening sociaal domein 2020
- Handelingskader personen met verward gedrag
- Inkoopcontracten regio Utrecht West
- Integrale woon/zorgvisie
- Nota Armoedebeleid 2020
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2023 e.v.
- Landelijke kaderstellende nota’s: GALA Gezond en Actief Leven Akkoord), IZA (Integraal Zorg Akkoord) en AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord)
- Nota Regionale Aanpak Dakloosheid MRU West 2024-2030
- Regioplan Beschermd Wonen MRU West 2023-2028
- Preventie- en handhavingsplan middelengebruik gemeente Montfoort

Verbonden en / of uitvoerende partijen

I. Ferm Werk
II. SWOM (Sociaal team en welzijnsteam)
III. Stichting de Thuisbasis (Jeugdteam)
IV. GGD - regio Utrecht
V. Regionaal Bureau Leerplicht Utrecht Noordwest (Doorstroompunt)

VI. Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en de schoolbesturen PO, VO en MBO
VII. Inkoop en Monitoring Utrecht West (inkoop en contractbeheer Wmo en jeugdhulpaanbieders)
VIII. Regiotaxi Utrecht
IX. Vluchtelingenwerk Montfoort en Linschoten
X. Woningcorporatie Cazas Wonen en Woningcorporatie Woonzorg Nederland
XI. Coöperatie Groene Hart Vitaal U.A.
XII. Coöperatie Montfoort-Linschoten Gezond
XIII. Budgetiek schuldhulpverlening
XIV. SchuldhulpMaatje Montfoort-Linschoten
XV. Regiegroep Actief Montfoort

Programmaonderdeel 5.01: Participatiewet

Wat willen we bereiken?

1. De Groene Hart Pas zorgt ervoor dat ook inwoners met een laag inkomen kunnen meedoen in de samenleving. Dit komt doordat het aanbod op de Groene Hart Pas goed aansluit bij de leefwereld van de inwoner.
2. Ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt doen mee.
3. Voorkomen van problematische schulden bij inwoners.
4. De toegang en communicatie met de uitvoerende instellingen is helder en op maat. Ze werken allen vanuit het principe van de omgekeerde toets.
5. Ferm Werk en de inhoud en omvang van hun taken zijn bekend bij inwoners en het bedrijfsleven in onze gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Monitoren van de effecten en het gebruik van de Groene Hart Pas, doorlopend uitvoeren klanttevredenheidsonderzoek en oppakken van verbeterpunten. Ook blijven we ons inzetten voor een uitgebreid en passend aanbod op de Groene Hart Pas, waarbij ervaringen en wensen van inwoners worden meegenomen.
2. We hebben extra aandacht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Laagdrempelige dagbesteding voor deze groep wordt zoveel mogelijk door de SWOM georganiseerd. Daarnaast gaan we door met het verbeteren van de samenwerking tussen bedrijven, gemeenten, Ferm Werk, UWV en onderwijs om inwoners met een groter dan gemiddelde afstand, waaronder statushouders, te (be-)geleiden richting duurzaam werk.
3. We monitoren periodiek de schuldhulpverlening en de vroegsignalering en stellen zo nodig afspraken en beleid bij.
4. In de contacten met uitvoerende instellingen de omgekeerde toets blijven uitdragen.
5. Er worden overleggen gevoerd over het vervolg van de pilot periodiek werkcafé. Daarnaast bevorderen we dat Ferm Werk structureel wordt betrokken bij activiteiten van het bedrijfsleven in onze gemeente.

Programmaonderdeel 5.02: Wmo

Wat willen we bereiken?

1. Inwoners met een lichte hulp- en zorgvraag ondersteuning bieden vanuit het lokale team of welzijn.
2. Meer eigen regie door de inwoners van de gemeente Montfoort.
3. Een verdere transformatie van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen.
4. Een goede aansluiting van de woon/zorg behoefte bij het beschikbare woningaanbod.
5. Thuiswonende inwoners met beginnende geheugenproblematiek of die verward zijn in een vroeg stadium ondersteuning bieden.
6. Doorontwikkeling van de opdrachtverstrekking (modulen) aan de SWOM.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Aanpassen van de module sociaal team, zodat ondersteuning vanuit het lokale team gegeven kan worden.
2. Bij een ondersteuningsvraag de inwoner zodanig handvatten aanreiken dat het ondersteuningsaanbod zoveel mogelijk past bij de wijze waarop de inwoner zijn leven wil leiden. We stimuleren hierbij het benutten van de eigen kracht. Uitbreiden van de module welzijn met sociaal verwijzen
3. Verder uitbouwen en borgen van onze laagdrempelige algemeen toegankelijke zorg-, hulp-, en welzijnsactiviteiten, zoals het DoeMeehuis en de bibliotheek.
4. Nauwer samenwerken met de woningbouwverenigingen en zorgorganisaties over de woonoplossingen voor zorg doelgroepen bij nieuwbouw en vrijkomend vastgoed.
5. Het budget voor het versterken aanbod mensen met geheugenprobleem blijven inzetten om thuiswonende inwoners met geheugenproblematiek en hun mantelzorgers te bereiken.
6. SWOM modules aanpassen aan de opgave om de ondersteuning aan de inwoner steeds meer te verplaatsen naar algemene ondersteuning en welzijn.

Programmaonderdeel 5.03: Jeugd

Wat willen we bereiken?

1. Het voortzetten van de Hervormingsagenda Jeugd en de Regiovisie Jeugdhulp en WMO (2025)
2. Meer eigen regie door de inwoners van Montfoort en Linschoten en aansluiten bij de leefwereld van het gezin.
3. Een integrale aanpak.
4. Goede kwaliteit van zorg.
5. Meer grip krijgen op verwijzingen.
6. Het voorveld meer aantrekkelijk en bereikbaar maken voor onze jongeren.
7. Jongeren en jong volwassenen die uitgevallen zijn op school een alternatief bieden in samenwerking met het lokale bedrijfsleven.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Intensieve samenwerking tussen de gemeenten in de regio Utrecht West, de bovenregio en aanbieders om zoveel mogelijk te voorzien in passend lokaal en regionaal aanbod voor jongeren. Bovenregionale inzet wordt alleen benut wanneer dit noodzakelijk is en passende zorg lokaal of regionaal niet beschikbaar is, met behoud van goede en passende zorg voor de jongere.
2. Bij een ondersteuningsvraag de jongere en de ouders handvatten aanreiken, zodat het ondersteuningsaanbod zoveel mogelijk past bij de wijze waarop zij hun leven willen leiden. We stimuleren hierbij de eigen kracht van de inwoners en zijn/haar naasten.
3. Toepassen van brede vraagverheldering en afstemming bij een gezinsplan met betrokken partijen zoals huisarts, school, Jeugdhulp/zorg, Wmo, Participatiewet, welzijn.
4. De verscherpte kwaliteitseisen blijven we monitoren.
5. Doorgaan met de goede samenwerking rondom verwijzingen met het medische veld en het gebruik van een sturingsinstrument om ontwikkelingen te volgen en waar nodig bij te sturen. Hierdoor merken we dat de verwijzingen binnen de kaders kunnen blijven.
6. Door de werkwijze ‘Samen Opgroeien en Samen Opvoeden’ bereiken we het voorveld van de jongeren, waardoor zij meer toegang krijgen tot aansprekende en laagdrempelige activiteiten. We gaan door met het jongerenwerk om zo jongeren te bereiken die zich moeilijker in de samenleving handhaven. Een projectleider jeugd gaat aan de slag om de sociale basis te versterken en (nog) meer in te zetten op preventie.
7. Het starten van een pilot met zorgaanbieders, jeugdteam, leerplicht, en werkgevers om thuiszitters een alternatief te bieden.

Programmaonderdeel 5.04: Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

1. Blijvend monitoren van de vaccinatiebereidheid van onze inwoners en deze proberen te verhogen.
2. Lokaal Vitaliteitsakkoord III uitvoeren.
3. Zo gezond mogelijke inwoners van onze gemeente.
4. Combinatiefunctie activiteiten nog beter laten aansluiten op het sociaal domein.
5. Gezonde inrichting van de bebouwde omgeving.
6. Onze inwoners duidelijkheid geven in het geval van extreme weerssituaties en/of infectieziekten.
7. Volksgezondheid meer integraal benaderen in combinatie met sport en preventie, en andere (beleids)domeinen.
8. Komen tot een gecoördineerde regionale aanpak op overstijgende gezondheidsthema’s.
9. Het aanpakken van laaggeletterdheid.
10. Verminderen van alcoholgebruik bij minderjarigen.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Informatie verstrekken, voorlichten en opzetten van sturing naar gedragsverandering.
2. Zie ook programma 4 onderdeel sport.
3. Intensiveren van onze samenwerking met de GGD en nog meer gebruik maken van de aanwezige expertise. Uitvoering van het Vitaliteitsakkoord, de programma’s uit AZWA, en meer aandacht voor preventie.
4. De combinatiefunctionarissen meer betrekken bij de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein en de zorg.
5. Beleidskader gezonde leefomgeving opstellen. Gezondheid opnemen als thema in nieuwbouwprojecten en herontwikkeling. Initiatieven voor een beweegvriendelijke omgeving ondersteunen.
6. Actualiseren en uitvoeren van het lokaal hitteplan en bijbehorende communicatieplan. Aansluiten op de aanpak infectieziektebestrijding van GGDrU.
7. Uitvoering van het Vitaliteitsakkoord III en de programma’s uit AZWA.
8. We voeren, samen met regio Utrecht West en andere samenwerkingsverbanden, het regioplan uit. We werken samen met omliggende gemeenten op thema’s uit het AZWA.
9. Het opzetten en integreren van meerdere welzijnsonderdelen, zoals taalondersteuning, internetvaardigheid, cursussen die gaan over gezondheid en welzijn in de bibliotheekfunctie.
10. We werken samen aan de uitvoering van het Preventie- en handhavingsplan middelengebruik.

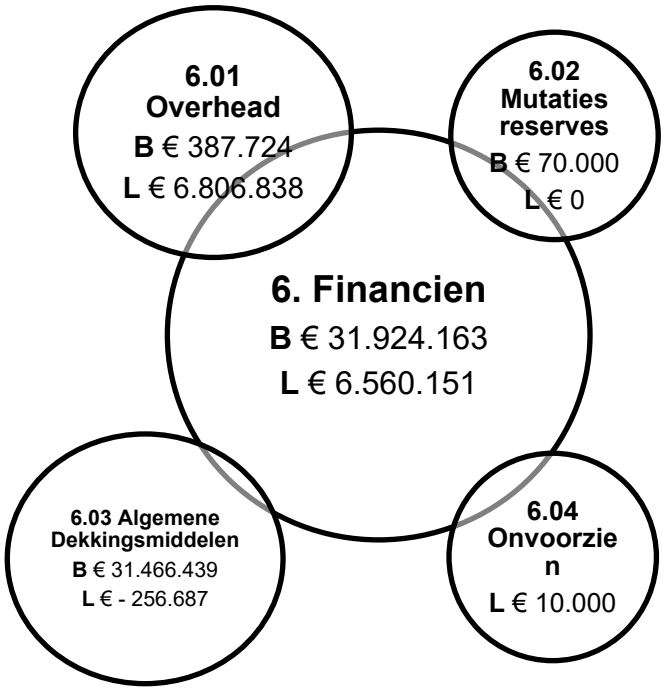
Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 5. Inkomen, jeugd en Wmo	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
LASTEN (actuele begr'26)	15.582	15.688	15.745	15.084	14.612	14.716
Mutaties:						
Hervormingsagenda jeugd (incidenteel)			212			
Dekking salarislasten uit AZWA (incidenteel)			-55	-55	-55	
Vroegsignalering/schuldhulpverlening (incidenteel)			72			
Raming jeugdhulp				*-205*		
Stelpost eigen bijdrage jeugdzorg (meicirculaire 2025)				*-146*		
Huishoudelijke hulp uit WMO en vangnetregeling					*-493*	
Overig				*-26*	*20*	*48*
Totaal lasten Begroting 2027	**15.582**	**15.688**	**15.745**	**15.084**	**14.612**	**14.716**
BATEN (actuele begr'26)	4.426	3.629	2.501	2.341	2.341	2.341
Mutaties:						
Normvergoeding uitvoeringskosten Oekraïne			160			
Mutaties:						
Totaal baten begroting 2027	**4.426**	**3.629**	**2.501**	**2.341**	**2.341**	**2.341**
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**11.156**	**12.059**	**13.244**	**12.743**	**12.271**	**12.375**
- waarvan incidenteel	-1.390	-433	69	-55	-55	0
- waarvan structureel	12.546	12.492	13.175	12.798	12.326	12.375
Toevoeging aan reserves	-	-	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	145	118	501	-	-	-
Saldo mutaties reserves	**-145**	**-118**	**-501**	**0**	**0**	**0**
- waarvan incidenteel	-145	-118	-501	-	-	-
- waarvan structureel	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**11.011**	**11.941**	**12.743**	**12.743**	**12.271**	**12.375**
Structureel saldo na mutaties reserves	**12.546**	**12.492**	**13.175**	**12.798**	**12.326**	**12.375**

*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

2.6. Dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en

*) B = baten en L = lasten

Het zesde programma is ten opzichte van de vijf eerder genoemde programma's een afwijkend programma. In dit programma worden de (verplichte) onderdelen met betrekking tot de algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en vennootschapsbelasting weergegeven.

Algemene dekkingsmiddelen

Het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen gaat over de onroerendezaakbelastingen en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar. Ook het renteresultaat komt via dit programma naar voren. De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht en afvalstoffenheffing, en de ontvangsten van specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma’s.

(bedragen x € 1.000)

Programma 6: Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
LASTEN (actuele begr'26)	64	-257	-257	-382	-436	-257
Mutaties:						
Mutaties treasury (totaalfinanciering)				*-131*	*-82*	195
Mutaties algemene uitkering (stelpost)					*42*	
Overig				*6*	*-14*	*-16*
Totaal lasten Begroting 2027	**64**	**-257**	**-257**	**-382**	**-436**	**-257**
BATEN (actuele begr'26)	29.783	30.248	31.466	30.103	29.733	30.059
Mutaties:						
Decentralisatie-uitkering bibliotheek (incidenteel)			*105*			
Dividend nutsbedrijven				*37*		
Mutaties algemene uitkering Gemeentefonds				*-1.295*	*-371*	*326*
Overig						
Totaal baten begroting 2027	**29.783**	**30.248**	**31.466**	**30.103**	**29.733**	**30.059**
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**-29.719**	**-30.505**	**-31.723**	**-30.485**	**-30.169**	**-30.316**
- waarvan incidenteel	-	-	-105	0	0	0
- waarvan structureel	-29.719	-30.505	-31.618	-30.485	-30.169	-30.316
Toevoeging aan reserves	521	-	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	35	-	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	**486**	**-**	**0**	**0**	**0**	**0**
- waarvan incidenteel	486	-	0	0	0	0
- waarvan structureel	-	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**-29.233**	**-30.505**	**-31.723**	**-30.485**	**-30.169**	**-30.316**
Structureel saldo na mutaties reserves	**-29.719**	**-30.505**	**-31.618**	**-30.485**	**-30.169**	**-30.316**

*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

Overhead

Ook het onderdeel Overhead is ondergebracht in dit zesde programma. De reden hiervoor is dat de BBV-voorschriften de gemeente verplicht om naast haar vijf facultatieve programma's de kosten van overhead in een overzicht samen te brengen en niet meer in de vijf hoofdprogramma's te verantwoorden. Het begrip overhead is volgens de regelgeving: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het begrip is nader uitgewerkt in een notitie van de commissie BBV. De notitie duidt overhead nader aan als: leidinggevenden en managementondersteuning primair proces. Hieronder vallen de functies: financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie, HRM, inkoop en aanbesteding, interne en externe communicatie, juridische zaken, bestuursondersteuning, informatievoorziening en automatisering (ICT), facilitaire zaken, huisvesting en documentatie- en informatievoorziening.

(bedragen x € 1.000)

Programma 6: Overhead	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
LASTEN (actuele begr'26)	6.697	6.273	6.807	6.726	6.731	6.710
Mutaties:						
Implementatie nieuw financieel pakket (incidenteel)			*70*			
Overig				*10*	*4*	*-20*
Totaal lasten Begroting 2027	**6.697**	**6.273**	**6.807**	**6.726**	**6.731**	**6.710**
BATEN (actuele begr'26)	495	380	388	388	388	388
Mutaties:						
Totaal baten begroting 2027	**495**	**380**	**388**	**388**	**388**	**388**
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**6.202**	**5.893**	**6.419**	**6.339**	**6.343**	**6.323**
- waarvan incidenteel	16	247	70	0	0	0
- waarvan structureel	6.186	5.645	6.349	6.339	6.343	6.323
Toevoeging aan reserves	-	-	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	224	18	70	0	0	0
Saldo mutaties reserves	**-224**	**-18**	**-70**	**0**	**0**	**0**
- waarvan incidenteel	-224	-18	-70	0	0	0
- waarvan structureel	-	-	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**5.978**	**5.875**	**6.349**	**6.339**	**6.343**	**6.323**
Structureel saldo na mutaties reserves	**6.186**	**5.645**	**6.349**	**6.339**	**6.343**	**6.323**

*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Sinds 2016 moeten gemeenten (en andere overheden) vennootschapsbelasting (vpb) betalen over de winst die ze met een aantal, nader bepaalde, ondernemingsactiviteiten maken. Jaarlijks wordt er een analyse van de bedrijfsactiviteiten van de gemeente gemaakt. Hierbij is vastgesteld dat voor de gemeente Montfoort de ondernemingsactiviteiten in het kader van de vpb beperkt zijn en voornamelijk betrekking hebben op de grondexploitaties. Voor 2027 worden geen winsten verwacht, die tot een vpb-heffing leiden.

(bedragen x € 1.000)

Programma 6: Vennootschapsbelasting	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	6	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

Onvoorzien

Voor het bedrag voor onvoorziene uitgaven hanteert de provincie Utrecht een richtbedrag van € 2,50 per inwoner. Op basis van inwoneraantal per 1 januari 2026 had een bedrag van € 35.000 kunnen volstaan. Vanwege de aanzienlijke toename van de omvang van de begroting sinds de decentralisaties in 2015 is er een bedrag van € 50.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Bij de begroting 2027 is de post onvoorziene uitgaven verlaagd van € 50.000 naar € 10.000.

(bedragen x € 1.000)

Programma 6: Onvoorzien	Rekening 2025	Begroting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	-		10	10	10	10
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	**-**	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	**-**	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**

*) Begroting 2026 na vastgestelde wijzigingen

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Portefeuillehouder(s): W. van Wikselaar

Algemeen

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en kostendekkendheid van de heffingen en leges uiteengezet. Daarna wordt de Onroerende zaakbelasting beschreven (OZB). Tot slot wordt ingegaan op de onbenutte belastingcapaciteit en het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeentelijke heffingen zijn, naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds, een belangrijke bron van inkomsten. Er zijn twee gemeentelijke heffingen; rechten en belastingen. Bij ‘rechten’ is sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten die de gemeente maakt voor de uitoefening van de taak. Dat wil zeggen: niet meer dan honderd procent kostendekkend. Bij ‘belastingen’ is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente.

De gemeente kent de volgende belastingsoorten:
- Onroerendezaakbelastingen (OZB/RZB);
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht;
- Rioolheffingen;
- Marktgelden;
- Lijkbezorgingrechten;
- Leges.

Heffingen en leges

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een bijlage te worden toegevoegd over de kostendekkendheid van de lokale lasten. Hierbij dient overhead – als onderdeel van de apparaatskosten- centraal onder een taakveld te worden opgenomen en extracomptabel (gegevens buiten de boekhouding om verwerkt) te worden berekend. Alle apparaatskosten en overige directe lasten die te relateren zijn aan een taakveld moeten op het taakveld van de desbetreffende leges en heffingen worden opgenomen. De directe kosten en de toerekenbare overhead worden op deze manier meegenomen om te bepalen in hoeverre de leges en de heffingen kostendekkend zijn. De leges en heffingen mogen maximaal kostendekkend zijn.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven van de bewoner van een eigendom, waarbij huishoudelijke afvalstoffen worden opgehaald. Er is sprake van een tariefdifferentiatie naar gezinsverhouding. Voor bedrijven is er sprake van een reinigingsrecht. Voor beide heffingen is het uitgangspunt volledige kostendekking. De afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht worden in rekening gebracht door de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR).

Voor de lokale heffingen wordt informatie op hoofdlijnen opgenomen van kostendekkendheid. Ten laste van de heffingen mogen alleen die baten en lasten van overhead worden toegerekend die betrekking hebben op het taakveld van de betreffende heffing.

Vanaf het begrotingsjaar 2021 is de afvalstoffenheffing toegegroeid naar 100% kostendekkendheid. Voor 2027 is er, naast de indexering van 3,3%, een extra verhoging van het tarief van 8% noodzakelijk om 100% kostendekkendheid te realiseren. In december 2026 zullen de tarieven voor de afvalstoffenheffing door middel van de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2027 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. De uitgaven en de opbrengsten zijn voor 2027 aangepast aan de realiteit.

Afvalstoffenheffing *Bedragen in euro's*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027
Kosten taakveld	1.654.522	1.636.416	1.623.784	1.691.741	1.857.213
Inkomsten taakveld, exclusief heffingen	-169.570	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Netto kosten product	**1.484.952**	**1.546.416**	**1.533.784**	**1.601.741**	**1.767.213**
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	300.529	303.410	296.284	306.501	331.148
BTW	298.095	286.728	278.451	294.798	331.321
Uitgaven taakveld	**2.083.576**	**2.136.554**	**2.108.519**	**2.203.040**	**2.429.681**
Opbrengsten heffingen	2.079.905	2.079.905	2.039.905	2.149.441	2.392.328
Inkomsten taakveld	**2.079.905**	**2.079.905**	**2.039.905**	**2.149.441**	**2.392.328**
dekkingspercentage	**100%**	**97%**	**97%**	**98%**	**98%**

Reinigingsrechten
Bij niet-huishoudens worden reinigingsrechten in rekening gebracht. Dat is een retributie die wordt geheven voor het periodiek verwijderen van bedrijfsafval van beperkte omvang. Er is een tarief voor het beschikbaar stellen van een container en een tarief voor elke extra container. Ook reinigingsrechten zijn bestemmingsheffingen, de opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de uitgaven.

Reinigingsrecht betreft een belasting voor het verwerken van afval voor bedrijven die geen eigen vuilopslagmogelijkheid hebben. Voorgesteld is om deze belasting nagenoeg 100% kostendekkend te maken en te houden. Ook hier wordt uitgegaan van het principe “de gebruiker dan wel vervuiler betaalt”. Voor 2027 is er, naast de indexering van 3,3%, een extra verhoging van het tarief van 8% noodzakelijk. De opbrengsten zijn voor 2027 aangepast aan de realiteit.

Reinigingsrechten *Bedragen in euro's*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027
Kosten taakveld	30.594	31.995	34.730	40.844	44.839
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	5.557	6.581	6.337	7.400	7.995
BTW	9.346	7.273	7.800	8.352	9.189
Uitgaven taakveld	**45.497**	**45.850**	**48.867**	**56.596**	**62.023**
Opbrengsten heffingen	45.209	45.209	48.209	51.892	57.756
Inkomsten taakveld	**45.209**	**45.209**	**48.209**	**51.892**	**57.756**
dekkingspercentage	**100%**	**99%**	**99%**	**92%**	**93%**

Uitvoering Wet WOZ en bezwaren
De Wet waardering onroerende zaken betreft de waardering van woningen en bedrijven. Behalve het periodiek waarderen, gaat dit ook over het analyseren van gerealiseerde verkoopcijfers en huurgegevens, het bijhouden van mutaties in objecten ingevolge van bouwvergunningen en het afhandelen van bezwaar- en beroepschriften gericht tegen de WOZ-beschikkingen.
Tegen de WOZ-beschikkingen zijn over 2025 in totaal 281 bezwaarschriften ingediend. Dit betreft uitsluitend bezwaarschriften waarin de WOZ-waarde wordt betwist (stand jaarrekening 2025).

WOZ tijdvak	Waarde-peildatum	WOZ-bezwaren	Aantal nog in behandeling	Aantal afgehandeld	Waarvan toegekend
2022	1-1-2021	212	2	210	105
2023	1-1-2022	581	2	579	311
2024	1-1-2023	490	4	486	233
2025	1-1-2024	281	3	278	90

Kwijtscheldingsbeleid
Als een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan op verzoek gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De normen voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Volgens de rijksnormen wordt beoordeeld of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding. Kwijtschelding wordt verleend met betrekking tot de volgende gemeentelijke belastingsoorten: onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffingen.

De kwijtscheldingen maken deel uit van het minimabeleid, dat onderdeel is van programma Inkomen, jeugd en Wmo. Kwijtscheldingen worden meegenomen bij het bepalen van de heffingen, omdat daar het uitgangspunt van volledige

kostendekkendheid geldt. Bij de onroerendezaakbelastingen spelen de lasten geen directe rol bij het bepalen van de tarieven.
Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR). Voor de automatische kwijtscheldingen maken zij gebruik van het inlichtingenbureau van de VNG. Dit bureau geeft een advies of een huishouden in aanmerking komt voor kwijtschelding. Is het advies positief, dan ontvangt dit huishouden automatisch kwijtschelding. De huishoudens die niet voor automatische kwijtschelding in aanmerking komen, kunnen nog een afzonderlijk verzoek hiertoe indienen bij de BSR.

Overzicht van de kwijtscheldingen per heffing/belasting:

Kwijtschelding *Bedragen in euro's*	**Rekening 2024**	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Totaal bedrag kwijtschelding afvalstoffenheffing	41.417	40.517	44.746	45.826
Totaal bedrag kwijtschelding rioolheffing	37.685	38.261	42.254	43.274
Totaal bedrag kwijtschelding extra containers				
Totaal bedrag	**79.102**	**78.778**	**87.000**	**89.100**

Heffingen en belastingen

Onroerendezaakbelasting
De grondslag voor de aanslagen onroerendezaakbelastingen is de vastgestelde waarde (WOZ-waarde) van de onroerende zaak. Meer informatie over de WOZ vindt u hiervoor in het onderdeel “Uitvoering Wet WOZ”.

Voor 2027 wordt voorgesteld de opbrengst van de onroerendezaakbelastingen (OZB) met 3,3% te laten stijgen ten opzichte van 2026. De vaststelling van het tarief is mede afhankelijk van de waardeontwikkelingen van de grondslag voor de aanslagen OZB, de vastgestelde waarde van de onroerende zaak (WOZ-waarde). Bij het bepalen van het uiteindelijke tarief wordt hiermee rekening gehouden, zodat bij een gelijkblijvend areaal de totale baten toenemen met 3,3%.

Onroerendezaakbelasting *Bedragen in euro's*	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
OZB Baten woningen	2.902.405	2.995.282	3.098.560	3.234.065
OZB Baten niet woningen	1.726.749	1.858.073	1.922.325	1.957.834
Totaal opbrengst	**4.629.154**	**4.853.355**	**5.020.885**	**5.191.899**

Onbenutte belastingcapaciteit OZB
De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra middelen die gegenereerd kunnen worden door de tarieven van de gemeentelijke heffingen te verhogen tot het wettelijk toegestane maximum. De onbenutte belastingcapaciteit kan worden berekend door de maximaal toegestane belastingbaten en -tarieven te vergelijken met de belastingbaten en -tarieven in de gemeente. Voor de maximale tarieven wordt gebruik gemaakt van de normen van het zogeheten artikel 12 beleid. Een gemeente met een artikel 12 status is een Nederlandse gemeente die onder preventief financieel toezicht is gesteld door het rijk vanwege een structureel slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een ‘redelijk peil eigen heffingen’, willen zij in aanmerkingen komen voor rijkssteun. In de meicirculaire 2026 is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor 2026 vastgesteld op 0,1595.

De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit is als volgt:

Omschrijving	**2027**
Belastingcapaciteit woningen en niet-woningen in € per 1-1-2026	3.671.180.000
Maximale OZB opbrengst (Norm art. 12: 0,1595% van de WOZ-waarde)	5.855.532
Af: Geraamde OZB opbrengst 2027	5.191.899
Onbenutte belastingcapaciteit	**663.633**

Gemeenten gebruiken voor woningen een vergelijkingsmethode, ook wel bekend onder de naam modelmatige waardebepaling. Zowel verkoopcijfers als de kenmerken van een woning spelen daarbij een rol. De WOZ-waarde is de marktwaarde rekening houdend met enkele waarderingsvoorschriften. Voor andere WOZ-objecten dan woningen, zoals bedrijfspanden, worden (ook op een modelmatige wijze) andere taxatiemethodieken toegepast, omdat er andere vormen van marktgegevens beschikbaar zijn, zoals huurprijzen.

De Waarderingskamer houdt toezicht op de waardebepaling en de waarde vaststelling van onroerende zaken, op de uitvoering van de basisregistratie waarde onroerende zaken (basisregistratie WOZ) en op de overige in de wet

geregelde onderwerpen. De belastingplichtige kan binnen zes weken na ontvangst van de WOZ-beschikking in bezwaar gaan en op basis van de uitspraak eventueel in beroep gaan bij de belastingrechter.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een eigendom dat direct of indirect is aangesloten op het gemeentelijke rioolstelsel. Er is geen sprake van een tariefdifferentiatie naar gezinsverhouding. De rioolheffing wordt in 2027 in rekening gebracht door de gemeenschappelijke regeling BSR. Op basis van het Water en Rioleringsplan Montfoort 2025 - 2029 (WRP) is een verhoging van 1% op de geraamde opbrengst ingecalculeerd. Er wordt een prijsindexering van 3,3% toegepast.

Rioolheffing *Bedragen in euro's*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027
Kosten taakveld	1.291.451	1.351.836	1.420.826	1.561.079	1.626.525
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	231.604	250.646	259.252	282.829	290.016
BTW	217.370	228.636	219.129	222.803	193.072
Uitgaven taakveld	**1.740.426**	**1.831.118**	**1.899.207**	**2.066.711**	**2.109.612**
Opbrengsten heffingen	1.740.425	1.810.042	1.882.444	2.026.710	2.113.859
Inkomsten taakveld	**1.740.425**	**1.810.042**	**1.882.444**	**2.026.710**	**2.113.859**
dekkingspercentage	**100%**	**99%**	**99%**	**98%**	**100%**

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het huren van een kraam op de wekelijkse markt. De tarieven zijn met 3,3% prijsindexatie (afgerond) verhoogd.

Marktgelden *Bedragen in euro's*	**Belastingjaar** 2023	2024	2025	2026	2027	**Wijzigingen t.o.v. 2026** Bedrag	in %
Standplaats per dag of gedeelte daarvan per strekkende meter							
Vaste plaatsen	3,25	3,50	3,60	3,70	3,80	0,10	3,3%
Dagplaatsen	3,90	4,20	4,35	4,50	4,65	0,15	3,3%
Standwerkersplaatsen	4,85	5,20	5,35	5,55	5,73	0,18	3,3%

Marktgelden *Bedragen in euro's*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Kosten taakveld	9.207	9.407	9.761	10.089	10.196
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	1.672	1.744	1.781	1.828	1.818
BTW	808	724	724	724	724
Uitgaven taakveld	**11.687**	**11.875**	**12.266**	**12.641**	**12.737**
Opbrengsten heffingen	6.962	7.491	7.731	7.986	8.250
Inkomsten taakveld	**6.962**	**7.491**	**7.731**	**7.986**	**8.250**
dekkingspercentage	**60%**	**63%**	**63%**	**63%**	**65%**

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor vergunningen voor begraven, bijzettingen en onderhoud van graven. Er is sprake van een uitgebreide tarieventabel. De tarieven van de lijkbezorgingsrechten zijn niet kostendekkend. Dit betekent dat de kosten deels vanuit de algemene middelen worden opgevangen. Voorgesteld wordt om de heffing voor 2027 met 3,3% prijscompensatie te laten stijgen ten opzichte van 2026. Een opsomming van de meest bepalende tarieven zijn:

Lijkbezorgingsrechten *Bedragen in euro's*	**Belastingjaar** 2023	2024	2025	2026	2027	**Wijzigingen t.o.v. 2026** Bedrag	in %
Recht eigen graf 10 jaar	1.556,45	1.674,80	1.728,40	1.785,45	1.844,35	58,90	3,3%
Recht groot urngraf 20 jaar	1.556,45	1.674,80	1.930,55	1.994,25	2.060,05	65,80	3,3%
Recht kindergraf 20 jaar	1.556,45	1.674,80	1.728,40	1.785,45	1.844,35	58,90	3,3%
Begraafrecht	778,85	838,05	864,85	893,40	922,90	29,50	3,3%

Begraafrechten/lijkbezorgingsrechten *Bedragen in euro's*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027
Kosten taakveld	86.069	100.663	99.102	105.848	143.946
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	15.634	18.664	18.083	19.177	25.666
Uitgaven taakveld	**101.703**	**119.327**	**117.185**	**125.025**	**169.612**
Opbrengsten rechten	72.312	77.808	80.298	82.948	85.685
Inkomsten taakveld	**72.312**	**77.808**	**80.298**	**82.948**	**85.685**
dekkingspercentage	**71%**	**65%**	**69%**	**66%**	**51%**

Leges

De leges worden geheven voor specifieke door de gemeente verstrekte individuele diensten. Voorbeelden hiervan zijn: het verstrekken van paspoorten, voltrekken van huwelijken en afgeven van bouwvergunningen. Er zijn meer dan honderd verschillende diensten en tarieven. Ook ten aanzien van de legestarieven is begroot om deze met het 3,3% prijsinflatiecorrectie te verhogen. Individuele legestarieven kunnen met meer dan 3,3% stijgen. Voorbeelden hiervan zijn de wettelijke vastgestelde tarieven en/of rijksleges, zoals paspoorten en rijbewijzen. De tarieven worden in december door de raad vastgesteld.

Leges Burgerzaken *Bedragen in euro's*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027
Kosten taakveld	467.633	453.398	480.891	534.967	564.873
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	84.941	84.065	87.746	96.923	100.719
BTW	4.633	6.154	6.234	9.840	11.291
Uitgaven taakveld	**557.207**	**543.618**	**574.871**	**641.730**	**676.883**
Opbrengsten heffingen	278.249	338.396	349.224	360.749	413.578
Inkomsten taakveld	**278.249**	**338.396**	**349.224**	**360.749**	**413.578**
dekkingspercentage	**50%**	**62%**	**61%**	**56%**	**61%**

Leges Omgevingsvergunning *Bedragen in euro's*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027
Kosten taakveld	824.445	804.111	910.704	1.012.956	1.048.378
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	149.783	149.091	166.172	183.522	186.930
BTW	11.634	11.486	7.286	6.445	6.446
Uitgaven taakveld	**985.862**	**964.688**	**1.084.162**	**1.202.923**	**1.241.754**
Opbrengsten heffingen	332.678	357.962	369.417	481.608	497.501
Inkomsten taakveld	**332.678**	**357.962**	**369.417**	**481.608**	**497.501**
dekkingspercentage	**34%**	**37%**	**34%**	**40%**	**40%**

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Portefeuillehouder(s): W. van Wikselaar

Algemeen

Het weerstandsvermogen van een gemeente is het vermogen om financiële risico's op te kunnen vangen. Voor een beoordeling van het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

- De beschikbare weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken die onverwachts en substantieel zijn;
- De risico's die de gemeente loopt, de kans dat deze risico's zich voordoen en het mogelijke schadebedrag.

De risico's en weerstandscapaciteit worden in deze paragraaf uitgewerkt en dit gebeurt tweemaal per jaar, bij het opstellen van de begroting en jaarrekening. In deze paragraaf zijn ook de (financiële) kengetallen opgenomen. Doel van deze kengetallen is eenvoudig inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende drie componenten:

- Reserves
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Overig (begrotingsruimte en stille reserves)

Deze componenten zijn in te delen naar de incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

De incidentele weerstandscapaciteit:
De incidentele weerstandscapaciteit is het (incidentele) vermogen om calamiteiten eenmalig op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het valt samen met de (algemene) reservepositie.

De gemeente heeft ook nog 'stille' reserves, in de vorm van vastgoed, gronden en aandelen. Deze zijn niet meegenomen in de omvang van de incidentele weerstandscapaciteit. Het vastgoed en de gronden zijn over het algemeen in gebruik of verhuurd en kunnen niet snel worden ingezet in het geval zich risico's voordoen en de gemeente het geld nodig heeft.

Incidentele weerstandscapaciteit per eind 2027	
Saldo algemene reserve na jaarrekening 2025 (incl resultaatbestemming)	4.153.179
Saldo werkelijke onttrekkingen / dotaties aan algemene reserve 2025	-607.000
Totale incidentele weerstandscapaciteit	**3.546.179**

NB: in deze berekening is alleen rekening gehouden met de vastgestelde reservemutaties in 2025 en nog niet met het verwachte exploitatieresultaat in 2026

De structurele weerstandscapaciteit:
Dit zijn de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Dit is de (potentiële) financiële ruimte voor de gemeente. Zo is een stelpost onvoorzien in de begroting opgenomen. Tot slot kan (in theorie) gebruik gemaakt worden van de onbenutte belastingcapaciteit.

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra middelen die gegenereerd kunnen worden door de tarieven van de gemeentelijke heffingen te verhogen tot het wettelijk toegestane maximum. De onbenutte belastingcapaciteit komt tot stand op basis van de drie belangrijkste (belasting)inkomsten van de gemeente, de onroerendezaakbelastingen (OZB), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit wanneer er ruimte is de tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is sprake van onbenutte capaciteit als de tarieven niet kostendekkend zijn. Uitgangspunt voor ons gemeentelijk tarievenbeleid is het streven naar kostendekkende tarieven. De tarieven voor rioolrechten en afval zijn kostendekkend, waardoor er voor deze belasting geen onbenutte belastingcapaciteit is.

Uitgaande van de artikel12-norm bij het OZB-tarief (redelijk peil OZB = 0,1595%) kan het volgende worden geconcludeerd:

Structurele weerstandscapaciteit (in €)	
Stelpost onvoorzien	10.000
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	663.633
Totaal structurele weerstandscapaciteit	**673.633**

Het totaal aan beschikbare weerstandscapaciteit wordt bepaald door de incidentele en structurele weerstandscapaciteit bij elkaar op te tellen.

Risico's

De risico's zijn geactualiseerd om een goede actuele inschatting te kunnen maken van de benodigde weerstandscapaciteit. In deze paragraaf wordt kort toegelicht wat het risico inhoudt. De risico's die relevant zijn voor de paragraaf weerstandsvermogen moeten een financiële omvang hebben van € 50.000,- of hoger. De risico's worden opgemaakt in het score-overzicht.

De gemeente Montfoort hanteert de volgende criteria voor een risico:

- Het risico moet (financieel) kwantificeerbaar zijn, om zo het risico te classificeren naar waarschijnlijkheid (kans) en de verwachte impact (gevolg);
- Er moet sprake zijn van enige mate van voorkennis;
- Het risico moet een bedreiging/belemmering vormen voor het bereiken van de beleidsdoelstellingen;
- De risico's worden in beeld gebracht in het score-overzicht. In dit overzicht krijgen de risico's een score aan de hand van de mate van impact (financieel gevolg) maal de inschatting van het percentage van de kans (de waarschijnlijkheid dat risico zich voordoet, oplopend van 0% tot 100%). De score bepaald de mate en hoogte van prioriteit. De score is als volgt geprioriteerd: tot en met score 5 is laag, tussen 5 en 10 is gemiddeld, tussen 10 en 20 is hoog, groter dan 20 is urgent.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van kansen dat risico's zich voordoen vermenigvuldigd met het brutobedrag dat ermee gemoeid is. Deze zijn in onderstaande risicoanalyse weergegeven en toegelicht:

Risico	Beheersmaatregelen	Ondernomen acties en risico inschatting 2027	Kans *in %*	Kans *cat 1 tm 5*	Bruto in €	Impact *cat 1 tm 5*	Score *van 1 tm 25*	Netto (kans % x € bruto) *in €*
Verstrekte garanties								
Er zijn diverse gemeentegaranties aan instellingen verstrekt (peildatum 31 december 2022). Het grootste deel hiervan zijn garanties voor woningbouwverenigingen waar de gemeente samen met het Rijk voor 50% een achtervang-positie inneemt.	Deze garanties zijn in eerste instantie gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).	In 2026 heeft zich geen problemen voorgedaan rondom de gemeente- garanties. Voor 2027 zijn de bedragen aangepast en blijft het risico-% gehandhaafd op 2%	2%	1	16.500.000	5	5	330.000
Participatiewet uitkeringen (PW)								
De PW is een open-einde-regeling. Dat houdt in dat eventuele overschrijdingen op deze taak voor risico van de gemeente is. Het risico-bedrag is gebaseerd op het totaal aan uitkeringen aan de gemeente volgens de Particptiewet.	Beheersing vindt plaats binnen de GR FermWerk Periodiek ontvangt de gemeente kwartaal- rapportages over realisatie van taken en middelen	Vanwege de bekostigingssystematiek van de BUIG uitkering voor Montfoort is het gekozen risicoprofiel passend. Per kwartaal worden rapportages ontvangen. Daarnaast is er wekelijks contact over de ontwikkelingen binnen Ferm Werk.	5%	1	1.621.647	5	5	81.082
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) excl. decentralisatie								
De WMO is een open-einde-regeling. Dat houdt in dat eventuele overschrijdingen op deze taak voor risico van de gemeente is. Het gaat hierbij met name om huishoudelijke hulp, woon- en vervoersvoorzieningen (clientgebonden kosten). Door invoering van het abonnementstarief en loonontwikkeling bij huishoudelijke hulp is de kans groot dat de totale kosten zullen gaan stijgen. Zonder compensatie via de Rijksbijdrage komen deze méérkosten voor rekening van de gemeente.	1. Toewijzing voor ondersteuning worden binnen de grenzen van de wet individueel bepaald en gemonitord, waardoor de kosten zo beheerst mogelijk blijven. 2. De ramingen zijn bijgesteld n.a.v. de prognoses voor 2026.	1. Toewijzing van ondersteuning wordt scherp gemonitord. De bijraming gedaan in 2025 lijkt voldoende binnen de component clientgebonden kosten Wmo. Bij Wmo zien we wel een toename van het aantal inwoners die gebruik maken van huishoudelijke hulp al lijkt de toename enigszins af te vlakken. Bij begeleiding zien we een forse toename, mede door de ondersteuning of huisvesting van mensen met GGZ gerelateerde problematiek. De lokale opvang en ondersteuning van de MO/BW groep is een substantieel onderdeel van deze toename. Risico kan zitten in een grote woningaanpassing. Tevens is onzeker of en hoe het Rijk gemeenten in voldoende mate compenseren voor de prijsstijgingen en eventuele stijgingen in aantallen.	20%	1	1.923.000	5	5	384.600

Jeugdzorg								
De jeugdzorg is een open-einderegeling. Dat houdt in dat eventuele overschrijdingen op deze taak voor risico van de gemeente is. Het grootste risico's betreft voornamelijk de complexe dure zorgtrajecten, waarbij incidentele zorgbehoeften tot forse extra uitgaven kunnen leiden. Bovendien is de zorgvraag ad hoc en is er nog beperkt historisch inzicht in de kostenontwikkeling. Zonder compensatie via de Rijksbijdrage komen eventuele méérkosten voor rekening van de gemeente. Het nieuwe kabinet is voornemens om enkele tegemoetkomingen te doen, de provincie geeft aan dat er enkele baten verwacht mogen worden, waarvoor de gemeente een stelpost mag opnemen. Dit is optioneel.	1. Toewijzing voor ondersteuning worden binnen de grenzen van de wet individueel bepaald en gemonitord, waardoor de kosten zo beheerst mogelijk blijven. 2. De ramingen zijn bijgesteld n.a.v. de prognoses voor 2026, omdat de aantallen voor 2025 nog onzeker zijn in verband met de werking van het nieuwe back-office systeem.	De (bij)raming voor 2027 lijkt voorals nog net toereikend. Bij jeugd zien we een toename van jeugdigen in zware jeugdvormen. Met name verblijf neemt toe. Dit zijn intensieve en dure ondersteuningstrajecten die regelmatig geïndiceerd worden door Gecertificeerde instellingen (Samen Veilig, William Schrikker Groep, Leger des Heils etc.), opgelegd worden door een rechter of naar ons toe komen door het woonplaatsbeginsel. In deze situaties hebben wij weinig invloed op de indicatie, maar dragen wij wel de kosten. Uiteraard probeert het jeugdteam daar waar mogelijk de zorg af te schalen en de ondersteuning terug te brengen naar algemene ondersteuning. Verder is de raming over 2027 ook sterk afhankelijk van startende of stoppende zorgtrajecten.	20%	1	1.177.000	5	5	235.400
Verstrekte leningen								
Uit hoofde van de publieke taak heeft de gemeente leningen verstrekt aan de Stichting Zwembad, Stichting Kunstgras Montfoort en een voetbalvereniging.	Het beleid is erop gericht om de leningenportefeuille zo beperkt mogelijk te houden.	Het risicobedrag is gebaseerd op de omvang van de leningen, conform jaarrekening 2025. Gezien de stabiele trend en de beperkte omvang van de portefeuille blijft het percentage gehandhaafd	10%	2	123.000	3	6	12.300
Gemeenschappelijke regelingen								
De gemeente kan worden geconfronteerd met financiële tegenvallers van verbonden partijen. Door deelname verplicht de gemeente zich namelijk ook om bij te dragen in eventuele extra méérkosten. Op basis van de informatie uit de paragraaf verbonden partijen wordt per verbonden partij ingegaan op de stand van zaken (zie tabel hieronder). Doordat de gemeente steeds meer samenwerkt met andere gemeenten, kunnen de risico's niet meer zelfstandig beheerst worden. Samenwerking hierin is dus van groot belang, maar ook lastig wanneer er verschillen van inzicht tussen gemeenten rondom de waargenomen risico's zijn.	We brengen de risico's zo goed mogelijk in beeld door de verbonden partijen scherp te monitoren via het accounthouderschap. Het benodigde weerstands-vermogen is gebaseerd op de omvang van de totale bijdrage en niet per regeling bepaald. Toegezonden kadernota's van GR-en worden beoordeeld op de getoonde budgettaire ontwikkeling. Waar noodzakelijk wordt hierop gereageerd via zienswijze en/of afgestemd met de eigen vertegenwoordiger binnen AB.	Het door een GR gevraagde extra budget wordt beoordeeld op de parameters voor kostenontwikkeling conform de septembercirculaire. Toegezonden kadernota's van GR-en zijn beoordeeld op de getoonde budgettaire ontwikkeling. Waar noodzakelijk is hierop gereageerd via zienswijze en/of afgestemd met de eigen vertegenwoordiger binnen AB.	Per GR een ander %	3	6.359.505	5	15	356.275
Gemeenschappelijke regelingen met een verschoven debiteurenbeheer, namens de gemeente, kunnen een post dubieuze debiteuren vormen. Conform recente jurisprudentie behoort het vormen van een voorziening ter dekking van dit risico niet bij de GR te worden gedaan, maar bij de opdrachtgever (de gemeente).	Als opdrachtgever is het zicht op de uitvoering van debiteuren-beheer en het beoordelen van risico's niet inzichtelijk. Een evt. voorziening dubieuze debiteuren kan de gemeente daarom niet onderbouwen met documenten richting accountant/ ihkv rechtmatigheid.	Het opnemen van een noodzakelijke voorziening wordt vervangen door het benoemen van dit punt in de risico-paragraaf en wordt het financiele risico opgevangen binnen het gevormde weerstands-vermogen ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling (hierboven)	zie	2	hierboven	3	6	0
Implementatie Omgevingswet								
De invoering van de Omgevingswet staat gepland op 1-1-2024. Voor het implementeren van deze wet moeten kosten worden gemaakt. Deze invoeringsdatum is al meerdere opgeschoven door het Rijk, omdat er vertragingen waren. Op het moment van het opstellen van de begroting 2024 is er op Rijksniveau wederom sprake van ontwikkelingen. Het risico bestaat dat de invoeringsdatum weer wordt doorgeschoven.	Het intern voorbereiden van de implementatie en het blijven monitoren van de ontwikkelingen.	Ter voorbereiding wordt een inschatting van de kosten gemaakt. In de Voorjaarsrapportage 2026 is hierover gerapporteerd en een eerste inschatting van de verwachte totale kosten gegeven. Er is budget vanuit het Rijk waarmee een deel van de kosten gedekt kunnen worden. En in de begroting 2027 zijn zowel structurele als incidentele budgetten opgenomen om de verdere doorvoering van de Omgevingswet mee te kunnen bekostigen.	10%	2	500.000	4	15	50.000
Totaal becijferde risico's excl. Grondexploitaties								€ 1.449.658
Grondexploitaties								
Risico's op grondexploitaties worden grotendeels bepaald door marktontwikkelingen.	De risico's op de grondexploitaties worden jaarlijks becijferd en verwerkt in het meerjarenprogramma grondbedrijfsfunctie (MPG).	In 2026 en 2027 worden enkele uitbreidingslocaties onderzocht. Het is dan ook nog niet bekend of deze later zullen leiden tot een grondexploitatie. In 2027 laat de planning zien dat enkele bouwprojecten worden opgestart en lopende bouwprojecten gefaseerd doorlopen.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 0
Totaal becijferde risico's incl. grondexploitaties								€ 1.449.658

Toelichten risicobedrag verbonden partijen

Voor het bepalen van het risico, wat de gemeente loopt naar aanleiding van het deelnemen aan diverse verbonden partijen, wordt per gemeenschappelijke regeling een inschatting gemaakt van het risicobedrag en grootte van het risico in procenten. Hieronder treft u de berekening van dit bedrag aan, het totaal is opgenomen in de inventarisatie van risico's in de tabel hierboven.

Verbonden partij	Totale bijdrage in 2027	Correctie i.v.m. afzonderlijke geldstromen	Bijdrage aan risico	Risico in %	Op te nemen risicobedrag
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	642.000	0	642.000	5%	32.100
Belasting Samenwerking Rivierlanden (BSR)	317.000	0	317.000	5%	15.850
Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrec	735.000	0	735.000	5%	36.750
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	1.058.000	0	1.058.000	5%	52.900
Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek/Lop	86.000	0	86.000	5%	4.300
Omgevingsdienst Utrecht (ODU)	766.000	0	766.000	10%	76.600
Ferm Werk (FW)	4.743.000	2.215.495	2.527.505	5%	126.375
IBMN	70.000		70.000	5%	3.500
GR Utrecht West	158.000		158.000	5%	7.900
Totaal	€ 8.575.000	€ 2.215.495	€ 6.359.505	€ 0	€ 356.275

Verhouding benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Bij het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen wordt aangenomen dat de algemene reserve een minimale omvang van € 2 miljoen moet hebben om risico's op te kunnen vangen.

Conform ons financieel beleid moet de factor voor het weerstandsvermogen minimaal 1,5 zijn. Met 2,91 wordt daaraan ruimschoots voldaan. Hierbij is uitgegaan van de stand van de algemene reserve en de benodigde weerstandscapaciteit per 1 januari 2026.

Ontwikkelingen weerstandsratio	2027	2028	2029	2030
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit (a)	4.219.812	3.156.179	3.168.179	2.703.179
Berekend weerstandsrisico (zie totaal risico's) (b)	1.449.658	1.449.658	1.449.658	1.449.658
Benodigde weerstandscapaciteit (c) (= 1,5x b)	2.174.486	2.174.486	2.174.486	2.174.486
Vrije ruimte in de weerstandsvermogen --> (d) (= a-c)	2.045.326	981.693	993.693	528.693
Weerstandsratio	**2,91**	**2,18**	**2,19**	**1,86**

In bovenstaande tabel, uitgaande van het meerjarig begrotingssaldo van 2027 tot en met 2030, is ook het meerjarig beeld van de weerstandsratio weergegeven.

Het beleid omtrent de aanwending van de weerstandscapaciteit

Wanneer risico's zich voordoen kan dit leiden tot kosten voor de gemeente. In zo'n geval wordt mogelijk de financiële positie van de gemeente aangetast en moeten maatregelen worden getroffen om de gewenste situatie weer te bereiken. Het volgende is van toepassing met betrekking tot risicobeheer.

1. Allereerst worden tijdig beheersmaatregelen genomen, zoals het op orde krijgen van processen, de inzet van gekwalificeerd personeel en het verzekeren tegen bepaalde risico's.
2. Indien beheersmaatregelen niet werken, dan wordt gekeken of de schade uit de daarvoor bedoelde programmabudgetten kan worden betaald, of uit de post onvoorzien.
3. Als dat niet mogelijk of bestuurlijk ongewenst is, dan worden de algemene reserve aangesproken; onderdeel van de algemene reserve is de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze gezorgd wordt dat de algemene reserve hoog genoeg blijft voor het opvangen van risico's.
4. Indien de algemene reserve niet toereikend is, zal een beroep worden gedaan op de bestemmingsreserves. Ook in dit geval zal aangegeven worden op welke wijze de reserves worden aangevuld en wat de consequenties zijn voor het voorgenomen beleid.
5. In het geval de algemene reserve en de bestemmingsreserves tekortschieten zal de raad voorgesteld worden om de belastingen te verhogen of om te bezuinigen.

Kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basisset van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Doel van deze kengetallen is op eenvoudige wijze inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente.
Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Grondexploitatie.
- Structurele exploitatieruimte.
- Belastingcapaciteit.

Kengetal	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Netto schuldquote	66,2%	53,3%	67,6%	62,8%	56,6%	56,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	66,2%	53,1%	67,6%	62,8%	56,6%	56,6%
Solvabiliteitsratio	21,9%	16,1%	14,9%	13,3%	13,2%	13,2%
Totaal financiële uitzettingen > 1 jaar (BBV art. 36 d, e, f)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,5%	0,4%	-1,2%	-1,8%	-1,8%
Belastingcapaciteit	125,3%	115,2%	123,5%	121,7%	118,0%	118,0%

Toelichting:

Netto schuldquote (inclusief verstrekte leningen en hiervoor gecorrigeerd)

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een normale netto schuldenlast ligt voor gemeenten tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 90% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog en dient deze niet verder toe te nemen. Een quote boven de 130% wordt algemeen beschouwd als te hoog. Voor Montfoort ligt dit cijfer dus ruim binnen de veilige marge. In aanloop van het opstellen van deze begroting is de financieringsbehoefte voor 2027 en verder geactualiseerd. In de paragraaf financiering is dit nader toegelicht.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer ligt bij gemeenten doorgaans rond de 30%. Voor Montfoort ligt dit kengetal lager dan de norm, en er is een lichte neerwaartse beweging zichtbaar. Dit komt voornamelijk door een negatief jaarresultaat van de jaarrekening 2025 (waardoor de Algemene Reserve is afgenomen). De financiële weerbaarheid van de gemeente vermindert ten opzichte van 2026, en blijft onder druk staan. Er is verhoudingsgewijs te weinig eigen vermogen beschikbaar ten opzichte van de hoeveelheid aangetrokken vreemd vermogen.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voorgaande jaren zijn enkele grondexploitaties (o.a. Voorvliet) afgesloten. In 2027 worden er enkele ontwikkellocaties onderzocht en eventueel enkele bouwlocaties gestart, waarvan nog bepaald gaat worden of deze tot een grondexploitatie zullen leiden.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen structurele lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken. De structurele exploitatieruimte laat voor de gemeente Montfoort (nog) een positief kengetal zien. Dat betekent dat de gemeente voor nu meer structurele baten dan lasten heeft. De meerjarige doorkijk laat zien dat in de toekomst de structurele exploitatieruimte negatief wordt.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Een kengetal boven de 100% geeft aan dat de lasten van de gemeente boven het landelijk gemiddelde liggen. Voor de gemeente Montfoort komt het kengetal voor de belastingcapaciteit boven de 100% uit. Dit betekent dat de gemeente minder mogelijkheden over heeft om via belastingverhoging bij te sturen. Hiermee is de wendbaarheid van de gemeente om tegenvallers op te vangen beperkter dan gemiddeld. En de verwachte negatieve trend bij de structurele exploitatieruimte laat zien dat in

de toekomst de structurele lasten hoger zullen zijn dan de structurele baten. Dit is een zorgelijke trend die onze aandacht heeft.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouder(s): P. Pennarts en M. de Pagter

Intro

Gemeente Montfoort heeft veel eigendommen in de openbare ruimte liggen. De paragraaf kapitaalgoederen gaat over het onderhoud van deze kapitaalgoederen. Om helder te hebben waar we over spreken wordt de openbare ruimte gedefinieerd als de buitenruimte, inclusief de ondergrondse infrastructuur, die in beheer en onderhoud van de gemeente is. De paragraaf heeft betrekking op de kapitaalgoederen die vallen onder de begrotingsproducten:

- Wegen en verkeer
- Openbare verlichting
- Groen en speelplaatsen
- Waterhuishouding
- Civiele kunstwerken

In cijfers betekent dit het volgende:

Onderdeel	Eenheid	Areaal 2026	Areaal 2027	Toe-/ afname %	Toelichting
Openbaar groen	M2	465.800	459.900	-1,30%	Combinatie van gras, heesters en vaste planten. Uitbreidingsgebied Stuivenberg in beheer gegeven aan een agrariër.
Bomen	St	8.329	8.379	0,60%	
Spelen	St	291	301	3,50%	
Verharding	M2	666.800	673.480	1,00%	39 % asfalt, 59 % elementenverharding, 2 % half verharding
Openbare verlichting	St	2.772	2.774	0,07%	
Weg- en straatmeubilair	St	280	280	0,00%	
Riolering	M1	84.000	84.000	0,00%	Gemeentelijk Rioleringsplan
Water	M2	20.630	20.630	0,00%	
Oeverbescherming	M1	11.102	11.158	0,05%	
Kunstwerken	St	36	36	0,00%	
Gebouwen	St	42	42	0,00%	
Gronden (met overeenkomst)	St	30	34	13,30%	

Een korte uitleg over de grootste veranderingen:
De beheergroep openbaar groen heeft door een aantal projecten en de wens naar meer parkeerplaatsen areaal moeten inleveren, door de verkoop van snippergroen zal dit areaal naar waarschijnlijkheid nog iets verder afnemen. Een gedeelte van dat areaal heeft de beheergroep verharding er bij gekregen. Er is dus is geen feitelijke areaal uitbreiding in de openbare ruimte, alleen een administratieve uitbreiding.

De stijging van het aantal gronden is het gevolg van de (administratieve) doorwerking van de beleidsnotities over vastgoed en die van sport. Ook in de komende jaren worden hier voornamelijk administratieve aanpassingen in verwacht.

Kaders gemeente Montfoort

In de onderstaande beleidsplannen en notities zijn keuzes gemaakt die invloed hebben op de kapitaalgoederen en de kwaliteit van het onderhoud. Daarnaast heeft ook ons financieel beleid invloed op kapitaalgoederen en de kosten. Het gaat om de volgende notities:

- Keuzes maken Montfoort 2014, de gehele openbare ruimte wordt op C-niveau onderhouden.
- WRP 2025 (water en rioleringsplan)
- Nota grondprijsbeleid

Ontwikkelingen in beleid

Het beleid voor klimaatadaptatie gaat in op de gevolgen door het veranderen van het klimaat. Dit zijn vier onderdelen namelijk: droogte, hitte, wateroverlast en gevolgenbeperking. Dit beleid heeft gevolgen voor de inrichting van de huidige en toekomstige openbare ruimte. Eind 2025 is er ook lokaal beleid vastgesteld voor klimaatadaptatie. In een eerste uitvoeringsplan zal de invloed van klimaatadaptatie op het uiterlijk van de openbare ruimte beperkt zijn en zich vooral richten op de locaties waar wateroverlast speelt.

Daarnaast zijn er steeds meer uitdagingen en zeker ook mogelijkheden voor het beheer van de openbare ruimte. Zo wordt gekeken naar het verminderen van het gebruik van energie en de uitstoot van CO2 en het hergebruik van materialen en grondstoffen. In de (toekomstige) beheerplannen wordt aandacht gegeven aan deze onderwerpen en de mogelijkheden die er op dat moment zijn.

Ontwikkelingen door stedelijke uitbreidingen

Gemeente Montfoort heeft de ambitie om woningen te bouwen. Een heel aantal projecten zijn opgestart en verkeren in verschillende fasen van ontwikkeling. Deze projecten hebben tot gevolg dat, te zijner tijd, er nieuwe openbare ruimte wordt toegevoegd aan deze paragraaf. In de begroting nemen we de ontwikkelingen mee en uiteindelijk ook de nieuwe arealen openbare ruimte. De projecten die nu lopen en gevolgen hebben op het areaal van onze openbare ruimte en de begroting zijn:

Project	Toelichting	Gevolgen begrotings- jaar	Benodigd in euro
De Bleek fase 1	Aan het einde van de ontwerpfase	Verwachting 2028	Nog niet bekend
De Bleek fase 2	Aan het begin van de ontwerpfase	Nog niet bekend	
G. van Damstraat	Halverwege de ontwerpfase	Verwachting 2029	Nog niet bekend
Park Rapijnen, Linschoten Zuid	Met dit project wordt circa 4,5 ha openbare ruimte toegevoegd aan het beheerareaal, dit is circa 4% van het huidige areaal.	Verwachting 2028	Nog niet bekend
Laan van Overvliet	Aan het begin van de ontwerpfase	Nog niet bekend	
Hofdijk west	Aan het begin van de ontwerpfase	Nog niet bekend	
Hofdijk oost	Aan het begin van de ontwerpfase	Nog niet bekend	

De projecten zijn nog volop in ontwikkeling, hierdoor zijn nu nog geen concrete cijfers te geven. Wanneer er, bij een volgende begroting, wel nieuwe (areaal) cijfers beschikbaar zijn, worden die opgenomen in dit overzicht.

Ontwikkelingen binnen de beheerplannen

In de onderstaande tabel staan de betreffende beheerplannen met de status en planperiode. Het beheer is een cyclisch proces en zo ook de beheerplannen.
Per beheerplan is opgenomen of en hoe goed de middelen voor het onderhoud (klein- en grootonderhoud) en de vervanging zijn opgenomen in de begroting. Onder aan de tabel wordt een enkele nadere toelichting gegeven op de inhoud van de tabel en het eventuele achterstallige onderhoud.

Beheerplan	Looptijd van / tot	Financiële vertaling in begroting?	Opmerkingen	Achterstallig onderhoud?
Openbaar groen (niet aanwezig)	Vaststellen in 2027	Onderhoud: Ja; Vervanging: deels	Het beheerplan wordt in 2027 opgesteld. Voor nu geldt dat vervanging van groen voor 10% gebudgetteerd is in de exploitatie.	Nee, door Bloemrijk*
Bomenbeheerplan*1	Actualiseren in 2027	Onderhoud: Ja; Vervanging: ja	Voor de vervanging is voldoende gebudgetteerd in de begroting.	Nee
Speelbeheerplan	2022/ 2030	Onderhoud: Ja; Vervanging: Ja	Er zijn voldoende middelen voor onderhoud. Voor het vervangen zijn kredieten beschikbaar.	Nee
Beheerplan begraafplaatsen	2026	Onderhoud: Ja; Vervanging: nvt		Nee
Wegenbeheerplan*2	2026/ 2029	Onderhoud: Ja; Vervanging: Nee	Met groot onderhoud kan kwaliteit behouden blijven, vervanging is vaak niet nodig.	Ja

Beheerplan openbare verlichting	2021/2031	Onderhoud: Ja; Vervanging: Ja	* zie bij de onderstaande toelichting	Nee
Weg- en straatmeubilair (niet aanwezig)	Opgenomen in Openbaar Groen	Onderhoud: Ja; Vervanging: deels	Vanuit de begroting worden elementen vervangen	Nee
Gladheidsbeheerplan	Opstellen in 2026	Onderhoud: Ja Vervanging: nvt		Nvt
Gemeentelijk rioleringsplan	2025/ 2029	Onderhoud: Ja Vervanging: Ja	Met het vaststellen van het WRP in 2025 is het onderhoud en vervanging geregeld.	Nee
Beheerplan oeverbescherming	Opstellen in 2026	Onderhoud: deels; Vervanging: Ja	Uitvraag voor het opstellen van beheerplan is gedaan.	Nee
Nota afvalstoffen	2026 - 2030	Via leges	is eind 2025 in raad behandeld	Nvt
Beheerplan kunstwerken*3	2025 - 2029	Onderhoud: Ja; Vervanging: Nee	In budget zitten middelen voor klein onderhoud, voor groot onderhoud is een krediet beschikbaar.	Nee
Tractieplan	Actualiseren in 2027	Onderhoud: Ja; Vervanging: deels	Investeringen worden meegenomen in begroting, kleine reserve aanwezig.	Nee
MJOP Gebouwen	2026-2029	ja		Nee

* Zie de onderstaande toelichting op de tabel

Uitleg/toelichting op beheerplannen

**1 Bomenbeheerplan:*

In het beheerplan zijn de inspecties en de onderhoudsmaatregelen cyclisch ingepland. Dit loopt gewoon door. In 2027 zal het plan geactualiseerd worden.

**2 Wegen:*

De wegen worden eind 2026 geïnspecteerd volgens de cyclus van 2 jaar, er is in de voorgaande ronde een grotere hoeveelheid van D-niveau geconstateerd dan in de inspectierondes daarvoor. Dit kan met verschillende parameters te maken hebben en is niet direct ernstig te noemen. De gegevens van de inspectieronde van eind 2026 worden beschikbaar in het voorjaar van 2027. De inspectierondes hebben wel aangetoond dat we achterstallig onderhoud hebben wat we in de aankomende jaren door middel van meer budget naar het vastgestelde kwaliteitsniveau willen halen.

**3 Kunstwerken:*

Volgens het beheerplan kunstwerken staat de Graafbrug op de planning voor groot onderhoud. Tijdens de nadere onderzoeken zijn een aantal scenario's opgesteld om te komen tot een goede en efficiënte oplossing. De aanbesteding volgt na verwachting begin 2027 waarop de uitvoering eind 2027 of begin 2028 volgt. Voor de uitvoering van de werkzaamheden is in 2026 een krediet beschikbaar gesteld.

Kwaliteit

In dit onderdeel van deze paragraaf wordt een weergave gegeven van de raadskeuzes voor de onderhoudsniveaus van de verschillende elementen in de openbare ruimte. Dit geldt overigens niet voor alle onderdelen, voor onder andere de speeltoestellen, de gebouwen, de bruggen en sluis, de tractie en het functioneren van de watergangen gelden externe normen. Veel onderdelen van de openbare ruimte kunnen volgens de beeldsystematiek en de normen van de CROW worden gemonitord. Bij gebouwen gebeurt het monitoren door middel van de NEN-normen.

In de onderstaande tabel zijn voor ieder beheerplan verschillende onderdelen opgenomen die aangeven welke kwaliteit is gekozen en hoe dit wordt gemonitord, zo is de frequentie, de normering/ methode en de uitvoering beschreven. De eerste tabel betreft een legenda voor de beeldkwaliteit.

Legenda voor CROW-beeldkwaliteit:

Kwaliteit		Omschrijving
A+	Zeer goed	Ongeschonden, net nieuw aangelegd
A	Goed	Mooi en comfortabel
B	Voldoende	Functioneel
C	Matig	Onrustig beeld, enige vorm van hinder, aanloop naar achterstallig onderhoud

D	Te slecht	Kapitaalvernietiging, uitlokking van vernieling, functieverlies, juridische aansprakelijkheid

Onderdeel	Vastgestelde ambitie	Frequentie	Normering	Uitgevoerd door
Openbaar groen	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Bomen	C	¼ per jaar	CROW-beeldkwal.	Intern
Bloemrijk Montf.	A	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Spelen	C	Maandelijks	Warenwet	Intern/ Extern
Begraafplaatsen	A	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Verharding	C	1 x per 2 jaar	CROW- nr. 146	Extern
Openbare verlichting	C	Jaarlijks	Scheefstand, schade, lamp	Intern/ Extern
Wegmeubilair	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Gladheid	Nvt	Indien noodzakelijk	Geen normen beschikbaar	Intern
Riolering	Nvt	Inspectie 1/7 deel	CROW-normen	Extern
Duikers	Nvt			
Water (baggeren)	Nvt	Jaarlijks	Waterkeur	Extern
Oeverbescherming	C		CROW	Intern
Zwerfafval	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Afvalstoffen	Nvt	Jaarlijks	Scheidingsmeter	Extern
Sluis en bruggen	Nvt	1 x per 4 jaar.	Technische normen	Extern
Tractie	Nvt	Jaarlijks	APK-Keuring	Extern
Gebouwen	3	Om de 4 jaar	NEN 2767	Extern
Openbaar groen	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern

Conclusies

Hieronder is een overzicht weergegeven van de conclusies over de paragraaf kapitaalgoederen, het geeft de relatie weer tussen de beheerplan en de eventuele risico's en aandachtspunten voor 2027.

Beheerplan	Financieel tekort / ruimte	Opmerking
Algemeen		De kapitaalgoederen zijn goed in beeld en behalen de vastgestelde kwaliteit.
Algemeen		In 2027 zijn enkele beheerplannen weer toe aan actualisatie.
Algemeen		Er wordt veel gewerkt in de openbare ruimte, we hebben/ houden aandacht voor het actualiseren en bijhouden van de beheersystemen

3.4 Financiering

Portefeuillehouder(s): W. van Wikselaar

Algemeen

De paragraaf Financiering is op grond van de Wet financiering decentrale overheden (wet FIDO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een verplicht onderdeel van de gemeentebegroting en jaarrekening. De paragraaf is een weergave van de wijze waarop de financieringsfunctie (het stelsel van leningen, beleggingen en garanties) binnen de gemeente is ingericht.
De uitvoering van de treasury vindt zijn weerslag in deze paragraaf. Treasury is een proces binnen een organisatie dat tot doel heeft het financierings- en het cashmanagement te optimaliseren en te waarborgen dat het bedrijf aan zijn verplichtingen tegenover schuldeisers kan voldoen. Het treasurybeleid wordt gevoerd vanuit de door de raad vastgestelde financiële verordening en het treasurystatuut, daarnaast op onderdelen op grond van wetgeving van de centrale overheid.

Financieringspositie en -resultaat

Financieringspositie
De financieringspositie wordt bepaald door de boekwaarde van de activa af te zetten tegen de beschikbare financieringsmiddelen in het eigen vermogen (reserves) en vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Als de waarde van de activa lager is dan de financieringsmiddelen spreken we van een financieringsoverschot, als de waarde hoger is van een financieringstekort. In het volgende schema is het (verwachte) verloop van de financieringspositie van de gemeente Montfoort per jaar ultimo over 2026 tot en met 2031 opgenomen.

Financieringspositie ultimo 2026-2031 (bedragen x € 1.000.000)						
	2026	***2027***	***2028***	***2029***	***2030***	***2031***
Vaste activa						
Im- en Materieel	50,6	56,6	59,7	59,7	56,3	53,9
Financieel	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Onderhanden werk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal vaste activa	**50,7**	**56,7**	**59,8**	**59,8**	**56,4**	**54,0**
Financieringsmiddelen						
Opgenomen leningen	23,8	23,8	20,9	19,5	18,3	17,5
Voorzieningen	9,7	9,7	10,0	10,2	10,6	10,8
Reserves	8,5	8,5	8,0	7,9	7,6	7,4
Resultaat	-0,7	0,0	-0,5	-0,6	-0,6	-0,3
Totaal vaste passiva	**41,3**	**42,0**	**38,4**	**37,0**	**35,9**	**35,4**
Financieringspositie (ultimo)	-9,4	-14,7	-21,4	-22,8	-20,5	-18,6
Financieringspositie (gem. in het jaar)	**-10,0**	**-12,1**	**-18,1**	**-22,1**	**-21,7**	**-19,6**

Naar de actuele inzichten ontstaat er in 2026 een financieringstekort. Dit tekort ontstaat o.a. door geplande investeringen in de fysieke leefomgeving. De ontwikkeling van het financieringstekort wordt nauwlettend gemonitord. Hoewel er sprake is van een tekort, betekent dit niet dat de gemeente structureel meer uitgeeft dan zij ontvangt. Het betreft hier met name tijdelijke kasuitgaven voor investeringen, die geactiveerd worden en over meerdere jaren worden afgeschreven. Bijstelling van de investeringsplanning, prioritering binnen projecten of fasering in de uitvoering zijn mogelijk indien de begrotingsruimte daar om vraagt. De financiële positie blijft, mede dankzij een gezonde algemene reserve en een robuust weerstandsvermogen, op dit moment toereikend.

Financieringsresultaat
Investeren kost geld. Aan investeringen wordt daarom een interne rente toegerekend. Voor financieel vaste activa geldt dat er een contractueel overeengekomen rente aan de debiteur wordt toegerekend. Als we de som van beiden verlagen met de rente die we moeten betalen over de opgenomen geldleningen weten we het effect van de financiering op de begroting (financieringsresultaat). In het volgende overzicht is het begrote financieringsresultaat over 2026 tot en met 2031 weergegeven.

Financieringsresultaat 2026-2031 (bedragen × € 1.000.000)						
	2026	***2027***	***2028***	***2029***	***2030***	***2031***
Rentebaten:						
Toegerekende rente aan investeringen	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Toegerekende rente aan grondexploitaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ontvangen rente	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal rentebaten	**0,8**	**0,8**	**0,8**	**0,9**	**0,9**	**0,9**
Rentelasten:						
Betaalde rente van geldleningen	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Rente over financieringstekort	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal rentelasten	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,4**	**0,4**	**0,4**
Berekend financieringsresultaat	**0,3**	**0,3**	**0,3**	**0,5**	**0,5**	**0,5**

Wet FIDO en financiering
De in de inleiding genoemde Wet FIDO beoogt decentrale overheden een kader te geven om renterisico's op leningen zo beperkt mogelijk te houden. Renterisico ontstaat door wijzigingen in rentepercentages van opgenomen leningen en kasgeldleningen. Er zijn twee verplichte richtlijnen in de Wet FIDO om de renterisico's te bewaken en te beheersen: de kasgeldlimiet voor korte financiering en de renterisiconorm voor lange financiering.

Renteschema begroting 2027			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		519.620
b.	De externe rentebaten (idem)		0

	Saldo rentelasten en rentebaten		519.620
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	

			0

	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		519.620
d1.	rente over eigen vermogen		0
d2.	rente over voorzieningen		0

	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		519.620
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-765.473
			---
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury (baat)		-245.853
*	de boekwaarde van de activa die integraal zijn gefinancieerd per 1 januari bedragen		51.906.433
	de boekwaarde van de activa die project zijn gefinancieerd per 1 januari bedragen		0
	Rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt 1,1% (afgerond 1,5%)		

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet stelt een grens aan het bedrag dat met kort geld (korter dan één jaar) mag worden gefinancierd. Dit is een door de rijksoverheid vastgesteld percentage (momenteel 8,5%) van de begrote lasten per jaar. Indien de gemiddelde korte financiering de limiet overschrijdt zal er geconsolideerd moeten worden door middel van het afsluiten van een lange financiering.

Kasgeldlimiet Montfoort 2026-2031 (bedragen × *€ 1.000*)					
	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begrote lasten	43.426	44.576	41.025	41.007	41.299
Kasgeld limiet (8,5%)	3.691	3.789	3.487	3.486	3.510

Renterisiconorm
Ook voor renterisico's in de lange financiering is in de Wet FIDO een norm gesteld. Deze norm, de renterisiconorm, bedraagt 20% van de stand van de vaste schuld per 1 januari. De vaste schuld is hierbij gedefinieerd als de opgenomen leningen met een rentetypische looptijd groter of gelijk aan 1 jaar. Met andere woorden: de Wet FIDO acht het renterisico aanvaardbaar in de tijd gespreid indien in een bepaald jaar niet meer dan 20% van per 1 januari geldende restschuld van opgenomen leningen aan renteaanpassing onderhevig is. In het volgende overzicht staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm (in € 1.000) bij gemeente Montfoort vermeld.

Schatkistbankieren

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Wel is er sprake van een bepaalde drempel. De drempel is per 1 juli 2021 gewijzigd en vastgesteld op 2,00% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1,0 mln.

Begrote drempelbedragen schatkistbankieren Montfoort 2027-2030 (bedragen × *€ 1.000*)				
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Begrote lasten	44.576	41.025	41.007	41.299
Drempel schatkistbankieren (2,0%)	892	821	820	826
Drempel minimum	1.000	1.000	1.000	1.000

Leningenportefeuille opgenomen gelden

Constant wordt in de gaten gehouden of het rendabel is leningen vervroegd af te lossen. In onderstaand schema worden de mutaties van de leningenportefeuille voor het begrotingsjaar weergegeven (in euro's).

Bank	Percentage	Stand 1-1	Rentebedrag	Aflossing	Stand 31-12
BNG Bank	1,749%	1.833.333	27.693	666.667	1.166.667
BNG Bank	1,970%	5.374.621	105.880	117.168	5.257.453
BNG Bank	1,530%	910.838	13.936	107.897	802.941
BNG Bank	0,295%	2.625.000	7.744	175.000	2.450.000
BNG Bank	3,040%	5.600.000	170.240	350.000	5.250.000
BNG Bank	2,930%	1.500.000	24.320	1.500.000	0
Provincie Limburg	2,935%	6.000.000	176.100	0	6.000.000
Totaal		**23.843.792**	**525.912**	**2.916.731**	**20.927.061**

Meerjarig laten de opgenomen leningen het volgende zien:

	2027	2028	2029	2030
Stand per 1-1	**23.843.792**	**20.927.061**	**19.506.371**	**18.248.318**
Opname	0	0	0	0
Aflossing	2.916.731	1.420.690	1.258.053	762.155
Stand per 31-12	**20.927.061**	**19.506.371**	**18.248.318**	**17.486.163**

Leningenportefeuille uitgezette gelden

Tot deze portefeuille behoren vooral leningen die conform de besluiten van de gemeenteraad zijn verstrekt aan de Stichting Kunstgras Montfoort en de Stichting Zwembad Montfoort. Het saldo van de verstrekte geldleningen bedraagt per 1 januari 2027 afgerond € 76.848, zonder hypothecaire zekerheid.

Beleggingsportefeuille

Het aandelenbezit (totaal € 43.161) is niet gebaseerd op winstoogmerk. Het risico van deze aandelen bij de Bank Nederlandse Gemeenten en Vitens is verwaarloosbaar.
Aandelenportefeuille bestaat uit:

BNG Bank	€ 31.200
Vitens	€ 11.861
Totaal	**€ 43.061**

Leningen met een gemeentegarantie

In het kader van een publieke taak waarborgt de gemeente in sommige gevallen leningen voor investeringen die

passen binnen de doelstellingen van de begroting. Het beleid ten aanzien van verstrekken van een garantie is vastgelegd in de Financiële Verordening en houdt in dat deze slechts in uitzonderlijke gevallen wordt afgegeven. De portefeuille van de gegarandeerde leningen bedraagt per 1-1-2026 ongeveer € 30,6 miljoen (saldo 31-12-2025 jaarrekening). waarvoor de gemeente indirect garant staat voor leningen van de woningcorporatie afgesloten via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en Hypotheekgarantie Eigen Woningen (vóór 1995) en de Gemeentelijke Verduurzamings Regeling.

3.5 Bedrijfsvoering

Portefeuillehouders: A. Treep

Een eigen organisatie

De ambtelijke capaciteit van onze organisatie kent grenzen. Uit een benchmarkonderzoek van Berenschot (2024) blijkt dat onze organisatie haar taken efficiënt uitvoert. Ook de jaarlijkse Personeelsmonitor 2025 van het A&O fonds laat zien dat een bezetting van 7,8 per 1000 inwoners gemiddeld is. Bij het aantal inwoners van de gemeente Montfoort zou op basis van deze cijfers 109 fte normaal zijn. Onze organisatie telt een krappe 100 fte. Dit benadrukt de slanke inrichting van onze organisatie en de efficiënte wijze waarop de beschikbare ambtelijke capaciteit wordt ingezet. Tegen de achtergrond van een krappe arbeidsmarkt blijft het cruciaal om de balans te bewaken tussen ambities en de uitvoeringscapaciteit. Daarom blijven wij onze organisatiebehoeften en -uitdagingen continu monitoren.

Montfoort is een aantrekkelijke werkgever met een goed imago. Vacatures worden nog steeds succesvol ingevuld, mede dankzij goed werkgeverschap, een prettige werksfeer, een platte organisatiestructuur en korte lijnen. Daarmee zijn we in staat om ons goed te positioneren op de arbeidsmarkt. Het medewerkerstevredenheidsonderzoek van 2024 bevestigt dit beeld en onderstreept de waarde van onze investering in goed werkgeverschap. Het is belangrijk deze positie vast te houden. Dit draagt bij aan het aantrekken én behouden van medewerkers en stelt ons in staat om de groeiende en steeds complexere gemeentelijke opgaven duurzaam uit te voeren.

Om kwaliteit en deskundigheid binnen onze organisatie te waarborgen, blijft investeren in de ontwikkeling van medewerkers essentieel. Naast vakinhoudelijke scholing en deelname aan de regionale Groene Hart Academie is de Montfoort Academy inmiddels structureel onderdeel van ons arbeidsvoorwaardenpakket. Via deze interne academie bieden we organisatiegerichte trainingen en cursussen, met onder meer aandacht voor deskundigheid, integriteit en weerbaarheid. Medewerkers volgen waar nodig gerichte opleidings- en ontwikkeltrajecten. Dit is van extra belang omdat functies binnen onze relatief kleine organisatie vaak door één medewerker worden vervuld. Dit vraagt om brede en actuele deskundigheid. Tegelijkertijd biedt deze werkwijze ruimte om young professionals binnen onze organisatie op te leiden en het vak in de praktijk te leren. Daarmee investeren we niet alleen in de kwaliteit van onze dienstverlening, maar ook in de toekomstige bezetting van onze organisatie.
Een goed bemenste organisatie met deskundige en efficiënte medewerkers is weerbaar en in staat om kwaliteit te leveren. Dit geldt zowel voor onze zelfstandige positie als gemeente, als voor onze rol als professionele en robuuste samenwerkingspartner. Onze organisatie moet daarbij flexibel kunnen inspelen op een bestuur dat iedere vier jaar van samenstelling en koers kan veranderen. Waar mogelijk voeren we werkzaamheden zelf uit. Daarbij maken we steeds een bewuste afweging tussen kosten, kwaliteit, efficiëntie en beschikbare capaciteit. Samenwerking met partners blijft belangrijk om onze doelen te realiseren, maar we houden daarbij voldoende grip, eigenaarschap en directe betrokkenheid bij de uitvoering. Zo blijven we wendbaar én in control.

Het inhuurbudget moet structureel verhoogd worden vanwege krapte op de arbeidsmarkt, langdurig ziekteverzuim en de noodzaak tot inzet van specifieke deskundigheid. Daarnaast leiden in sommige gevallen langer openstaande vacatures en de hogere tarieven van inhuurkrachten tot extra kosten.
Via gebiedsmanagement versterken we de verbinding tussen de gemeente en haar inwoners. In 2026 is deze aanpak geïmplementeerd en (verder) vormgegeven. In 2027 verwachten we op basis van de ervaringen een eerste beeld te hebben van de werking en meerwaarde van deze aanpak.

De taken binnen het team Bouwen & Ruimte zijn de afgelopen jaren toegenomen, onder meer als gevolg van de Omgevingswet en de verplichting om een omgevingsplan op te stellen. Om deze taken adequaat en duurzaam uit te kunnen voeren, is uitbreiding van de formatie noodzakelijk. Van Montfoort wordt op onderdelen een vergelijkbare inzet verwacht als van grotere gemeenten, terwijl hiervoor specialistische deskundigheid nodig is. Verdere intensivering van taken zonder extra capaciteit is niet houdbaar en zet de uitvoering van de reguliere werkzaamheden onder druk. Daarom wordt vanaf 2027 één formatieplaats op beleidsniveau toegevoegd.
De financiële omvang van onze gemeente brengt kwetsbaarheden met zich mee. Er is beperkte ruimte om te anticiperen op onvoorziene ontwikkelingen en ‘één-pitter’-functies maken de continuïteit bij uitval kwetsbaar. Om deze risico’s te beheersen, voeren wij een strategisch personeelsbeleid met een horizon van drie jaar. We anticiperen op verwachte vacatures door bijvoorbeeld pensionering of doorstroom en zorgen voor tijdige opvolging en kennisoverdracht.

Ook wordt de organisatiestructuur regelmatig besproken, worden kansen benut en veranderingen op natuurlijke momenten waar nodig doorgevoerd.

Samengevat richten we ons personeelsbeleid en onze bedrijfsvoering op vier belangrijke aandachtspunten:

- Een aantrekkelijk werkgeversimago: voldoende en deskundige medewerkers kunnen aantrekken en behouden, ook op een krappe arbeidsmarkt;

- Goed werkgeverschap: blijven investeren in goede arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en een prettige werksfeer;
- Ontwikkeling en opleiding: voldoende opleidingsmogelijkheden bieden, zowel vakinhoudelijk als organisatie breed via de Montfoort Academy en in regionaal verband via de Groene Hart Academie.
- Een efficiënte organisatie: de organisatie continu zo doelmatig, praktisch en toekomstbestendig mogelijk inrichten.

Deze uitgangspunten vormen de basis voor ons personeelsbeleid en onze bedrijfsvoering en dragen bij aan een wendbare, deskundige en toekomstbestendige organisatie.

Informatiebeveiliging

NIS2 staat voor Network and Information Security Directive 2. Het is een Europese richtlijn om de cybersecurity en digitale weerbaarheid van essentiële en belangrijke sectoren binnen de Europese Unie te verbeteren, door strengere eisen op te leggen aan netwerk- en informatiesystemen. De NIS2 trad in werking op 17 oktober 2024.

De Nederlandse implementatie van de NIS2 via de Cyberbeveiligingswet (Cbw) is ingegaan op 15 augustus 2026. Digitale veiligheid krijgt hierdoor bij gemeenten een vaste plek in de reguliere bedrijfsvoering, de werkprocessen en het integrale risicobeheer.

De wet verplicht gemeenten om een brede cyberrisicoanalyse uit te voeren en passende technische, organisatorische en operationele maatregelen te nemen. Dit gaat om de interne ICT-omgeving, OT-systemen en afhankelijkheden van leveranciers en ketenpartners. Ook de mogelijke maatschappelijke gevolgen van verstoringen moeten daarbij worden meegewogen. De risico beoordeling voor gemeente Montfoort is gestart in 2025 en de maatregelen die hieruit voortkomen worden in 2026 beoordeeld en waar noodzakelijk opgepakt. De geconstateerde risico's en eventuele maatregelen zijn opgenomen in het aangeschafte ISMS (Information Security Management System).

Naast de bestaande meldplicht voor datalekken bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) wordt met de NIS2 ook een meldplicht geïntroduceerd voor grote beveiligingsincidenten. Gemeenten moeten grote incidenten binnen 24 uur melden bij Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). Het gaat om incidenten die de continuïteit van dienstverlening van gemeente Montfoort aanzienlijk (kunnen) verstoren. Binnen 72 uur moet een uitgebreidere melding worden ingediend en uiterlijk één maand later een eindverslag. Er is een ICT Calamiteitenplan waarin de procedure is beschreven en is afgestemd met de interne en externe betrokkenen. Deze wordt frequent bijgewerkt

Het college moet een verplichte training volgen op de cyberrisico's. De training helpt collegeleden om cyberrisico's te begrijpen, beheersmaatregelen te beoordelen en de gevolgen voor de dienstverlening af te wegen. Binnen twee jaar na inwerkingtreding van de Cbw moet ieder collegelid aan deze verplichting voldoen. Voor het nieuwe college wordt een nieuwe training ingepland.

Bewustwording van medewerkers verbeteren blijft onze aandacht houden. In 2026 is er een nieuw bewustwordingsprogramma vastgesteld door het directieteam en de uitvoering wordt opgepakt. Privacy en Informatieveiligheid wordt een vast en terugkerend onderdeel van het opleidingstraject van medewerkers, college en bestuursleden.

In 2026 is er een start gemaakt met het opstellen van een nieuw informatiebeveiliging- en privacybeleid. Hierin worden onder andere uitgangspunten opgenomen ten opzichte van Common Ground en Soevereiniteit. In 2027 wordt gekeken welke projecten hieraan gehangen kunnen worden en welke financiële en personele consequenties dit heeft. We doen dit niet alleen en kijken naar de ontwikkelingen van de VNG en onze ICT partner ICT Gouwe IJssel.

Automatisering

Microsoft plaatst steeds meer kantoorautomatiseringstoepassingen in de Microsoft Cloud. Hierdoor moet ook gemeente Montfoort een andere manier van werken gaan introduceren bij de medewerkers. Applicaties als Word, Excel, Teams, Outlook, SharePoint en OneDrive worden aan elkaar gekoppeld en geïntegreerd.

Informatie en documenten worden op Europees grondgebied in de Microsoft-cloud opgeslagen en zijn altijd en overal beschikbaar. In 2027 wordt verder gewerkt aan het realiseren van het samenwerken in teamsgroepen.

Met de komst van de AI-act (artificiële intelligentie verordening) is gestart met bewustwordingsacties voor het gebruik van AI binnen de gemeentelijke processen. Collega's en het bestuur zijn meegenomen in de werking van AI en de gedragsregels rondom het gebruik ervan binnen gemeente Montfoort. In samenwerking met Communicatie zijn richtlijnen opgesteld hoe medewerkers om moeten gaan met AI. Deze worden jaarlijks geactualiseerd. In 2027 verkent een AI-werkgroep verdere mogelijkheden in het uitvoeren van hun werkzaamheden. Het traject rond bewustwording rond het gebruik van AI blijft in 2027 doorgaan.

Gemeente Montfoort heeft diverse contracten van Centric. Deze moeten de komende jaren opnieuw worden aanbesteed. Het traject wordt fase gewijs per jaar opgepakt, startend met de softwarepakketten voor financiën, gevolgd door burgerzaken en afgesloten met datadistributie.

In 2027 wordt het informatiebeleid vernieuwd.

Informatiebeheer

De Archiefwet 2026 en het Archiefbesluit 2027 gaat van kracht per 1 januari 2027. De nieuwe wetgeving is meer toegespitst op opslag van digitale documenten. De overbrengingstermijn van dossiers wordt verkort van 20 naar 10 jaar. In 2027 worden de bewaar- en vernietigingstermijnen in ons huidige zaaksysteem aangepast aan de nieuwe Selectielijst 2027.

Voor de overdracht van archieven naar het RHC worden de papieren archieven in de periode 1999-2009 in kaart gebracht. In 2027 wordt met het RHC gekeken naar de bewerking van de archieven voordat overdracht kan plaatsvinden.

In de periode 2015 t/m 2022 zijn de bouwtaken uitbesteed geweest bij de Omgevingsdienst Utrecht. De archiefwaardige dossiers moeten overgebracht worden naar ons e-depot van Divault. In 2026 is dit traject opgestart met een verkenning. In 2027 wordt verder doorgepakt en wordt onderzocht of deze dossiers met verrijking van metadata op een goed geordende manier in het e-depot opgeslagen kunnen worden.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) maakt overheden transparanter doordat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudiger te ontsluiten is. Voor deze wet zijn diverse aanpassingen doorgevoerd om de aanvrager en de behandelend ambtenaar te ondersteunen bij een soepele afhandeling van Woo-verzoeken. Werkprocessen zijn geïnventariseerd, anonimiseringssoftware is beschikbaar gekomen en is er veel afstemming tussen Juridische Zaken en de afdelingen die Woo-informatie moeten aanleveren.

In 2026 is gewerkt aan het realiseren van een gemeentebrede zoekmachine in mail, verkennerschijf en zaaksysteem, waar met één handeling, zoeken en vinden van informatie in diverse bronnen kan plaatsvinden. In 2027 wordt dit in de organisatie geïmplementeerd. Dit zorgt voor een snellere afhandeling van Woo verzoeken.

In 2027 wordt er bij de Woo gewerkt aan een publicatie platform voor inwoners, bedrijven en personen, voor Woo categorieën die nog op de planning staan om actief openbaar te maken.

Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is op 1 januari 2026 in werking getreden. Deze wet regelt dat burgers en bedrijven zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Daarnaast wordt de rechtspositie in het digitale contact met de overheid verbeterd.

De mogelijkheid om per post met de overheid te communiceren blijft want de Algemene wet bestuursrecht geeft burgers en bedrijven de keuze tussen de papieren of de digitale weg en legt een zorgplicht op waarbij de gemeente moet zorgen voor een passende ondersteuning.

In 2027 krijgt de persoonlijke internetpagina (PIP) voor gemeente Montfoort verder vorm. De PIP is een beveiligde online omgeving waarin burgers en bedrijven 24 uur per dag digitaal zaken kunnen doen met de gemeente Montfoort. Verder wordt er gewerkt aan afschrift van de aanvraag, sturen van een notificatie bij plaatsen van een bericht in de PIP en bewijslast rond de ontvangst en de verzending in de PIP.

Jaarlijkse audits ENSIA, DigiD en Wet politiegegevens

Sinds 25 mei 2018 geldt in de hele EU dezelfde privacywetgeving, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Aanvullend op de AVG is op 1 januari 2019 Wet politiegegevens van kracht geworden, waarbij deze wet specifiek gaat over verwerking van persoonsgegevens in de strafrechtelijke keten. Deze wordt uitgevoerd door het team Openbare Orde en Veiligheid.

Om te controleren of we jaarlijks voldoen aan de wetgeving worden we jaarlijks geaudit. Aan de hand van de audit worden verbeterplannen opgesteld en uitgevoerd.

3.6 Verbonden partijen

Portefeuillehouder(s): A. Treep, P. Pennarts, M. de Pagter en W. van Wikselaar

Let op: We rapporteren in deze paragraaf alleen over het eigenaarschap van de verbonden partijen. Hoe ze het beleid van de gemeente uitvoeren (opdrachtgeversgedeelte), eventuele ontwikkelingen daarvan en prestatie-indicatoren zijn in de programma's opgenomen.

Algemeen

Deze paragraaf geeft conform de voorschriften van het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* inzicht in ontwikkelingen en voornemens ten aanzien van verbonden partijen. Een gemeente kan in principe zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan er bijvoorbeeld voor kiezen de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering te regelen met een aantal andere gemeenten gezamenlijk.

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijke risico's is het gewenst dat in de begroting aandacht wordt besteed aan rechtspersonen waarmee de gemeente een band heeft.

Verbonden partijen zijn die partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake als er juridisch afdwingbare financiële verplichtingen bestaan. Het gaat dus om derde partijen, waarbij de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur en/of stemrecht waaraan voor de gemeente een financieel risico is verbonden als bijgedragen moet worden in eventuele nadelige saldi, als die partij failliet gaat, haar verplichtingen niet nakomt, de samenstelling van partijen wijzigt, de gemeente niet langer wil deelnemen in de partij of als de partij ophoudt te bestaan.

Naast de publiekrechtelijke regelingen neemt gemeente Montfoort deel in NV's (waterbedrijf Vitens en de Bank Nederlandse Gemeenten) en werkt zij samen in de Stichting Inkoopbureau Midden-Nederland en de Stichting Urgentieverlening West Utrecht.

Visie en beleidsvoornemens

Gemeente Montfoort heeft op het gebied van verbonden partijen de volgende visie. De gemeente streeft naar het efficiënt uitvoeren van gemeentelijke taken op basis van samenwerking met een adequate regiefunctie, waarbij de sturingselementen zoals transparantie, kaderstelling, verantwoording en controle voldoende gewaarborgd zijn.

Op het gebied van verbonden partijen hebben we de volgende beleidsvoornemens:
1. het waarborgen van de juiste besteding van de publieke gelden;
2. het afdekken c.q. vermijden van risico's;
3. het uitvoeren van taken volgens de overeengekomen kwaliteitseisen.

Gemeenschappelijke regelingen

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	
Programma	Wonen en ruimte
Vestigingsplaats	Soest
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel om op een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze sturing en uitvoering te geven aan het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.
Deelnemende 'partijen'	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Soest, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist.
Openbaar belang	Het gaat om het zorgdragen voor een goede, reguliere en milieuverantwoorde verwerking van door de gemeenten ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen en de inzameling van glas, papier en karton, ofwel de inzameling, het overladen, het transport en de verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Daarnaast heeft de AVU een adviserende rol naar de deelnemende gemeenten, voor wat betreft nationale en internationale ontwikkelingen die zich op afvalgebied voordoen.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit één deelnemer per gemeente, benoemd door de betreffende gemeenteraden. De vertegenwoordiger van gemeente Montfoort in het algemeen bestuur is wethouder Van Wikselaar.
Financieel belang	De Afvalverwijdering Utrecht sluit contracten af met verwerkers voor het transport en de verwerking van diverse afvalstromen. Deze kosten worden op basis van de werkelijke aangeboden gewichten bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht samen met de opslag voor de apparaatskosten. Op basis van de begroting 2027 van de AVU bedragen de lasten voor de gemeente Montfoort € € 641.753.
Evt. veranderingen in een belang	Geen
Verhouding eigen en vreemd vermogen	In beginsel heeft de AVU geen eigen vermogen. De gerealiseerde overschotten/tekorten worden verrekend met de gemeenten.
Resultaat	De AVU verrekent de voor- en nadelen met de deelnemers.
Risico's	Het afval uit de gemeente wordt verwerkt door zelfstandige marktpartijen. Een mogelijke liquidatie van de partijen kan negatieve gevolgen hebben voor de gemeenten die aangesloten zijn bij de AVU. Veranderende wet- en regelgeving kan leiden tot wijziging van de bedrijfsvoering of hogere kosten voor de eindverwerking van het afval (voorbeeld: verbranding belasting). Door het ontbreken van reserves en voorzieningen heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bijdragen. In de praktijk is dit effect zeer beperkt gebleken. Daarnaast is er een risico dat de werkelijk ingezamelde tonnages afval afwijken van de ingeschatte hoeveelheden (hoger of lager). Ten behoeve van de begroting 2027 worden door de deelnemers meer dan een jaar van tevoren de verwachte tonnages ingeschat. De AVU rekent met de deelnemers altijd af op basis van de werkelijke tonnages. De prijsverschillen zijn (door de over het algemeen langlopende contracten) beperkt.
Verplichte kengetallen Weerstandsvermogen	De AVU heeft geen eigen- en vreemd vermogen, alle kengetallen zijn 0.

Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR)	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen

<table>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td>Tiel</td></tr>
<tr><td>Doel</td><td>De gemeenschappelijke regeling heeft als doel het behalen van financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen door professionalisering van de belasting. Door de samenwerking bij de heffing en invordering van waterschapsbelasting, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen, alsmede de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, het beheer en uitvoering van vastgoedinformatie en de uitvoering van de werkzaamheden Basisregistratie Adressen en Gebouwen.</td></tr>
<tr><td>Deelnemende ‘partijen’</td><td>De deelnemers zijn: de gemeenten Culemborg, Gorinchem, Maasdriel, Montfoort, Tiel en West Maas en Waal, West Betuwe, Wijk bij Duurstede, IJsselstein, het Waterschap Rivierenland en de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland ten behoeve van de Afvalverwerking Rivierenland (AVRI).</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>Een goede en efficiënte heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland wijzen uit hun midden elk één lid aan en het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland wijst uit zijn midden twee leden aan. Wethouder Van Wikselaar vertegenwoordigt gemeente Montfoort in het algemeen bestuur.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>De reguliere bijdrage voor 2027 bedraagt € 323.000. (Hiervan is € 16.700 de door de gemeente te verrekenen BTW, via het BTW – compensatiefonds).</td></tr>
<tr><td>Evt. veranderingen in een belang</td><td>Geen.</td></tr>
<tr><td>Verhouding eigen en vreemd vermogen</td><td>In beginsel heeft de BSR geen eigen vermogen. De gerealiseerde overschotten worden verrekend met de gemeenten.</td></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>De BSR mag volgens de gemeenschappelijke regeling geen eigen vermogen hebben en verrekent derhalve alle voor- en nadelen binnen het boekjaar met de deelnemers.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>Omdat de BSR een goed lopend en gezond bedrijf is, willen meer gemeenten en waterschappen deelnemen. Op zichzelf is dat een goede ontwikkeling. Er zit wel het risico aan vast, dat het bedrijf te groot wordt en daardoor niet meer in control. Daar zal het bestuur het goede evenwicht in moeten zien te bewaren.

De incidentele weerstandscapaciteit van BSR is gelijk aan de in de begroting opgenomen post onvoorzien. In 2009 is besloten dat er geen algemene reserve bij BSR zal worden gevormd. BSR heeft daardoor geen structurele weerstandscapaciteit.
Voor eventuele risico’s die niet in de begroting zijn opgenomen en niet gedragen kunnen worden uit de post onvoorzien, dienen deelnemers van BSR zelf een voorziening te treffen.

Risico’s met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico’s van BSR.</td></tr>
<tr><td>Verplichte kengetallen weerstandsvermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Rekening 2025</th><th>Begroting 2026</th><th>Begroting 2027</th></tr>
<tr><td>Netto schuldquote</td><td>1,8%</td><td>3,3%</td><td>1,8%</td></tr>
<tr><td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Solvabiliteitsratio</td><td>2,4%</td><td>0,4%</td><td>0,6%</td></tr>
<tr><td>Structurele exploitatieruimte</td><td>-0,5%</td><td>0%</td><td>0%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2">Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>Inkomen, jeugd en Wmo</td></tr>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td>Zeist</td></tr>
<tr><td>Doel</td><td>De GGD-regio Utrecht heeft als doel om de taken uit te voeren, die bij of krachtens de Wet publieke gezondheid (Wpg) aan de colleges zijn opgedragen (Volksgezondheid basistaken).

De GGD-regio Utrecht voert voor gemeente Montfoort ook taken uit binnen de Jeugdgezondheidszorg (maatwerktaken). Dat omvat onder andere de consultatiebureaus, de schoolartsen en het Meld- en Adviespunt Bezorgd.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="2">Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)</th></tr>
<tr><td></td><td>Ten slotte voert de GGD-regio Utrecht enkele specifieke toezichtstaken uit; toezicht op uitvoering door Wmo-zorgaanbieders, en toezicht op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (kinderopvang- en gastouderbedrijven).</td></tr>
<tr><td>Deelnemende ‘partijen’</td><td>De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>De Wet publieke gezondheid maakt de gemeenten verantwoordelijk voor de bescherming en bevordering van de publieke gezondheid voor hun inwoners. Daarbij verplicht de wet gemeenten tot het instandhouden van een GGD om uitvoering te geven aan deze verantwoordelijkheden.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>Het college van iedere deelnemende gemeente benoemt uit zijn midden één lid voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt het dagelijks bestuur. Wethouder de Pagter is lid van het algemeen en dagelijks bestuur.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>De reguliere bijdrage voor 2027 is € 783.195. Hiervan is (exclusief huisvesting) € 46.985 maatwerk voor de gemeente Montfoort.</td></tr>
<tr><td>Evt. veranderingen in een belang</td><td>Geen.</td></tr>
<tr><td>Verhouding eigen en vreemd vermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Balans 2027</th><th>Balans 2026</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 2.486.000</td><td>€ 2.486.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 34.556.000</td><td>€ 33.384.000</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>Het jaarresultaat over 2025 sluit met een positief saldo van € 2.737.000 exclusief mutaties in reserves.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.710.250. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 2.486.275. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 1,454. Hiermee zijn de genoemde risico’s financieel afdoende afgedekt.</td></tr>
<tr><td>Verplichte kengetallen weerstandsvermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Rekening 2025</th><th>Begroting 2026</th><th>Begroting 2027</th></tr>
<tr><td>Netto schuldquote</td><td>2,5%</td><td>10,7%</td><td>7,8%</td></tr>
<tr><td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td><td>2,5%</td><td>10,7%</td><td>7,8%</td></tr>
<tr><td>Solvabiliteitsratio</td><td>23,1%</td><td>9,3%</td><td>13,8%</td></tr>
<tr><td>Kengetal structurele exploitatieruimte</td><td>0,0%</td><td>0,0%</td><td>0,0%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	
Programma	Openbare orde en veiligheid
Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het doel van de veiligheidsregio is om de kwaliteit van de rampenbeheersing, crisisbeheersing en noodhulpverlening in de regio Utrecht te verbeteren. Door een intensieve samenwerking tussen gemeenten en de diverse hulpdiensten ontstaat een organisatie die bestuurlijk en operationeel gezien slagvaardig kan optreden bij crisisbeheersing en rampenbestrijding.
Deelnemende ‘partijen’	Alle Utrechtse gemeenten
Openbaar belang	Adequate rampen- en crisisbeheersing Ter behartiging van dit belang vervult de veiligheidsregio vier kerntaken: 1. Het ondersteunen en beheren van de regionale brandweerzorg, bevolkingszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR);

<table>
<tr><th colspan="2">Veiligheidsregio Utrecht (VRU)</th></tr>
<tr><td></td><td>2. Het samen met de politie inrichten en in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer (GMU);
3. Het geven van adviezen over pro-actie en preventie aan de gemeentebesturen;
4. De voorbereiding van de crisisbeheersing en rampenbestrijding.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht bestaat uit de burgemeesters van de Utrechtse gemeenten.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>De reguliere bijdrage voor 2027 is € 1.058.000.</td></tr>
<tr><td>Evt. veranderingen in een belang</td><td>Geen.</td></tr>
<tr><td>Verhouding eigen en vreemd vermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Balans 2026</th><th>Balans 2027</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 35.606.000</td><td>€ 38.295.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 74.658.000</td><td>€ 94.002.000</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>Het jaar 2025 is afgesloten met een positief resultaat voor bestemming van € 2.747.000. Het resultaat is deels gestort in reserves en deels teruggestort naar de deelnemende gemeenten.</td></tr>
<tr><td>Financiële risico’s</td><td>Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 2,64 miljoen. Onze beschikbare weerstandscapaciteit is € 2,64 miljoen.

Korting BDuR Brede Doeluitkering Rampenbestrijding)-gelden
Door het terugschroeven van de BDuR gelden vanuit het rijk, kampt de VRU met een structureel tekort van 14,9 miljoen (ca 10% van de totale begroting). Dit gat moet bekostigd worden door een verhoging van de gemeentelijk bijdragen, een bezuiniging vanuit de VRU, of een combinatie daarvan. Om de dienstverlening vanuit de VRU op peil te houden moet er zo’n 10 miljoen euro vanuit gemeenten bij komen. Voor gemeente Montfoort betekent dit een stijging van het gemeentelijk basistakenpakket (GBTP) van € 98.925 euro. Tenzij het rijk deze beslissing terugdraait, is de kans dat dit financiële risico zich voordoet zeer groot.

Taakdifferentiatie brandweer (verplichtend of niet verplichtend karakter van de brandweer)
Er wordt onderzocht of de bezetting van de posten vrijwillig of beroeps moet worden dan wel blijven. De kosten van een beroepspost zijn daarbij vele malen hoger dan die van een vrijwillige post, dit komt voornamelijk door de loonkosten.</td></tr>
<tr><td>Verplichte kengetallen weerstandsvermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Rekening 2025</th><th>Begroting 2026</th><th>Begroting 2027</th></tr>
<tr><td>Netto schuldquote</td><td>23,0%</td><td>29,1%</td><td>30,0%</td></tr>
<tr><td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td><td>23,0%</td><td>29,1%</td><td>30,0%</td></tr>
<tr><td>Solvabiliteitsratio</td><td>32,7%</td><td>32,3%</td><td>28,9%</td></tr>
<tr><td>Structurele exploitatieruimte</td><td>-0,2%</td><td>-1,5%</td><td>-0,4%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard	
Programma	Onderwijs, sport en cultuur
Vestigingsplaats	Woerden
Doel	De gemeenschappelijke regeling heeft als doel het beheer van de in de archiefbewaarplaatsen berustende archieven en het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet naar een archiefbewaarplaats zijn overgebracht.
Deelnemende partijen	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Lopik, Montfoort, Oudewater, Woerden en IJsselstein.

Openbaar belang	Op grond van de Archiefwet 1995 moeten besturen van overheden er zorg voor dragen dat hun archieven in goede en geordende staat verkeren. De uitvoering van deze bepaling geschiedt via archiefdiensten. Op grond van diezelfde wet zijn alle overheidsarchieven van 20 jaar en ouder in principe openbaar en voor iedereen kosteloos te raadplegen. De gemeenten en het hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werken onderling samen met het doel het bepaalde in art. 32, lid 1 en 2, en artikel 37, lid 1 en 2 van de Archiefwet 1995 gezamenlijk te doen verrichten.
Bestuurlijk belang	Burgemeester van Treep-van Hoeckel is lid van de Archiefcommissie.
Financieel belang	De reguliere bijdrage voor 2027 bedraagt € 86.888 (hiervan is € 6.153 de door de gemeente te verrekenen BTW, via het BTW-compensatiefonds).
Evt. veranderingen in een belang	Geen.
Verhouding eigen en vreemd vermogen	Het Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard heeft geen eigen of vreemd vermogen.
Resultaat	De jaarrekening van 2025 kent een positief resultaat, dat teruggevloeid is naar de deelnemers (voor de gemeente Montfoort € 12.279).
Risico's	De risico's ten aanzien van deelname zijn beperkt. Het RHC levert in het algemeen de prestaties, die we van haar verwachten.
Verplichte kengetallen weerstandsvermogen	Het Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard heeft geen balanspositie en dus geen kengetallen.

Omgevingsdienst Utrecht	
Programma	Wonen en ruimte
Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Op 1 januari 2026 is de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU) en de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD-Utrecht) gefuseerd tot de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Deze dienst levert een directe bijdrage aan een gezonde, veilige, schone en duurzame leefomgeving in de provincie. Dit wordt gedaan door de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) en door advisering op het gebied van milieu.
Deelnemende 'partijen'	Alle gemeenten in de provincie Utrecht en de provincie.
Openbaar belang	De Omgevingsdienst behartigt de belangen van de provincie en de gemeenten tezamen en van de provincie en elke gemeente afzonderlijk op het gebied van omgeving in de ruimste zin, voor zover de bevoegdheid daartoe de provincie en de gemeente toekomt en aan de Omgevingsdienst gemandateerd.
Bestuurlijk belang	Gemeente Montfoort wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder de Pagter.
Financieel belang	De totale bijdrage voor 2027 is begroot op € 766.266. Dit bestaat uit een vaste bijdrage en een variabele bijdrage.
Evt. veranderingen in een belang	Op 1 januari 2026 zijn de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU) en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) gefuseerd tot de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Naar aanleiding van de opheffing van de ODrU heeft op 18 september 2026 de opheffingsvergadering plaatsgevonden. De ODU kwalificeert 2026 als een overgangsjaar. Ondanks het overgangskarakter van dit jaar is de prognose voor 2026 positief.
Verhouding eigen en vreemd vermogen	

	31-12-2027
Eigen vermogen	€ 3.200.000
Vreemd vermogen	€ 1.674.000

<table>
<tr><th colspan="2">Omgevingsdienst Utrecht</th></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>Het resultaat van de jaarrekening 2025 van de OdrU bedraagt € € 1.168.966 positief, dat betekend dat wij € 128.412 teruggestort hebben gekregen.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>De ratio weerstandsvermogen geeft weer in welke mate de ODU in staat zal zijn om onvoorziene risico’s te dekken. Op basis van de geprognosticeerde situatie op 31-12-2026 komt de ratio uit op 1,59. Afgezet tegen de opgestelde normen door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement scoort de ODU hiermee ruim voldoende.</td></tr>
<tr><td>Verplichte kengetallen weerstandsvermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Begroting 2027</th></tr>
<tr><td>Netto schuldquote</td><td>-3,59%</td></tr>
<tr><td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td><td></td></tr>
<tr><td>Solvabiliteitsratio</td><td>6,28%</td></tr>
<tr><td>Structurele exploitatieruimte</td><td>-</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="2">Ferm Werk</th></tr>
<tr><td>Programma</td><td>Inkomen, jeugd en Wmo</td></tr>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td>Woerden</td></tr>
<tr><td>Doel</td><td>Ferm Werk is in de gemeenten Woerden, Oudewater, Montfoort en Bodegraven-Reeuwijk verantwoordelijk voor gemeentelijke taken op het gebied van participatie, werk en inkomen. Iedereen die wil en kan werken moet aan de slag kunnen. Ferm Werk richt zich op mensen die onder de Participatiewet vallen en helpt hen ontwikkelen naar zo regulier mogelijk werk. Daarnaast voert Ferm Werk de regie over de Wet inburgering en voeren zij een deel van het gemeentelijke minimabeleid uit.</td></tr>
<tr><td>Deelnemende ‘partijen’</td><td>De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort, Oudewater en Woerden.</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>Ferm Werk kent vier programma’s, te weten:
1. Inkomensregelingen
2. Arbeidsparticipatie
3. Meedoen - Werkbedrijf en Beschut Werk
4. Aanvullende dienstverlening
De eerste drie programma’s bevatten de taken die door alle deelnemende gemeenten aan Ferm Werk zijn overgedragen, waaronder de Wet sociale werkvoorziening, de Participatiewet en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen.
Het programma aanvullende dienstverlening bevat de taken die gemeenten ieder voor zich kunnen besluiten te laten uitvoeren door Ferm Werk. Bijvoorbeeld taken rond de huisvesting van vergunninghouders en de uitvoering van de Tegemoetkoming meerkosten zorg.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden per deelnemer; een lid uit de gemeenteraad en een lid uit het college (portefeuillehouder met participatie, werk en inkomen en/of financiën) en plaatsvervangers.
Namens het college zitten wethouder Pennarts in het algemeen en dagelijks bestuur en wethouder van Wikselaar in het algemeen bestuur.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>Het AB van Ferm Werk heeft in juli 2026 de begroting 2027 vastgesteld. De onderstaande cijfers zijn hieruit afkomstig.
De reguliere bruto bijdrage voor 2027 bedraagt € 4.778.000.
<table>
<tr><th>Programma</th><th></th><th>Bedrag 2027</th></tr>
<tr><td>Inkomensregelingen inclusief overhead</td><td>€</td><td>3.332.103</td></tr>
<tr><td>Meedoen - Werkbedrijf en beschut werk inclusief</td><td>€</td><td>859.596</td></tr>
<tr><td>Arbeidsparticipatie inclusief overhead</td><td>€</td><td>532.576</td></tr>
<tr><td>Aanvullende dienstverlening inclusief overhead</td><td>€</td><td>53.725</td></tr>
<tr><td>Bruto bijdrage</td><td>€</td><td>4.778.000</td></tr>
<tr><td>BUIG middelen</td><td>€</td><td>-2.250.965</td></tr>
<tr><td>SPUK Inburgering</td><td>€</td><td>-209.999</td></tr>
<tr><td>Netto bijdrage</td><td>€</td><td>2.317.036</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Evt. veranderingen in een belang</td><td>Geen.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="2">Ferm Werk</th></tr>
<tr><td>Verhouding eigen en vreemd vermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Per 1-1-2026</th><th>Per 31-12-2026</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 4.700.000</td><td>€ 4.700.000</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>De jaarrekening kent geen resultaat omdat alle tekorten of overschotten worden aangevuld door de gemeenten.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>Externe invloed op instroom
Het aantal uitkeringsgerechtigden, hoger dan begroot, is een zeker financieel risico. Per uitkeringshuishouden gaat het om een gemiddeld bedrag per jaar van ongeveer € 21.000.

Zowel landelijke als mondiale economische ontwikkelingen zijn van invloed op het werkelijke aantal uitkeringsgerechtigden. Dat geldt ook voor ontwikkelingen als de huisvesting van statushouders.

Financiële onrechtmatigheid
Een tweede risico dat onderkend wordt is het verstrekken van uitkeringen of delen van uitkeringen aan niet rechthebbenden, de zogeheten financiële onrechtmatigheid. Hiervoor is een AO/IC ingericht die deze risico’s voorkomt dan wel verkleint.

Het onderkennen, herstellen en reageren op risico’s in de bedrijfsvoering van Ferm Werk is vast onderdeel van periodieke monitoring en verantwoording aan directie en bestuur Ferm Werk.</td></tr>
<tr><td>Verplichte kengetallen weerstandsvermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Realisatie 2025</th><th>Begroting 2026</th><th>Begroting 2027</th></tr>
<tr><td>Netto schuldquote</td><td>1,44%</td><td>1,44%</td><td>1,44%</td></tr>
<tr><td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td><td>1,44%</td><td>1,44%</td><td>1,44%</td></tr>
<tr><td>Solvabiliteitsratio</td><td>0,00%</td><td>0,00%</td><td>0,00%</td></tr>
<tr><td>Structurele exploitatieruimte</td><td>0,00%</td><td>0,00%</td><td>0,00%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Stichtingen en verenigingen

Stichting Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	Vianen
Doel	Het behalen van financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen door professionalisering van de inkoop- en aanbestedingsfunctie.
Deelnemende ‘partijen’	Bodegraven-Reeuwijk, Giessenlanden, Leusden, Montfoort, Scherpenzeel, Stichtse Vecht, Vijfheerenlanden, Woudenberg, en IJsselstein.
Openbaar belang	Zie doel.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de gemeentesecretarissen of gedelegeerden van de samenwerkende gemeenten.
Financieel belang	De kosten van de stichting worden gedekt door per deelnemer een vaste bijdrage vergoeding en een garantie omzet afname (aantal uur). Voor 2027: vaste bijdrage vergoeding aan de stichting € 12.150 + garantie afname uren € 32.500 (intern doorbelast op de betreffende inkoopprojecten). Over aanvullende inzet boven de garantie uren maken de deelnemers ieder zelf afspraken met IBMN.
Evt. veranderingen in een belang	Geen.

Stichting Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)	
Resultaat	De kosten worden gedekt door de deelnemersbijdragen (vaste bijdrage vergoeding en een garantie omzet afname). Per saldo is het resultaat € 0.
Risico's	Geen verhoogd risico.
Verhouding eigen en vreemd vermogen	-

Stichting Urgentieverlening West Utrecht	
Programma	Wonen en ruimte
Vestigingsplaats	Woerden
Doel	De stichting voert namens de deelnemende gemeenten taken uit die voortvloeien uit de geldende Huisvestingsverordening. Dit betreft het beoordelen van aanvragen voor urgentieverklaringen van woningzoekenden die in het register zijn ingeschreven. De colleges van burgemeester en wethouders hebben hiervoor mandaat verleend aan de stichting. Naast het toekennen of afwijzen van urgentieverklaringen, behandelt de stichting ook eventuele bezwaar- en beroepsprocedures die hieruit voortkomen.
Deelnemende 'partijen'	De gemeenten De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.
Openbaar belang	Transparant advies geven over het toepassen van de urgentieregeling op grond van de Huisvestingsverordening.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur van de stichting wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Wethouder P. Pennarts is lid van het algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor gemeente Montfoort voor 2027 wordt op € 4.561 geraamd (€ 4.454 + 2,4% prijscompensatie).
Evt. veranderingen in een belang	Geen.
Resultaat	-
Risico's	Geen.
Verhouding eigen en vreemd vermogen	De stichting heeft geen eigen of vreemd vermogen.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de Bank Nederlandse Gemeenten bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (Triple A). De Bank Nederlandse Gemeenten keert dividend uit en levert daarmee een bijdrage aan de algemene middelen.
Deelnemende partijen	De staat, gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden in instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

<table>
<tr><th colspan="2">NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)</th></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>De gemeente heeft geen zetel in het bestuur, maar heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders NV Bank Nederlandse Gemeenten. Wethouder Van Wikselaar is vertegenwoordiger namens de gemeente in deze vergadering.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>De staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Gemeente Montfoort bezit 12.480 aandelen à € 2,50.</td></tr>
<tr><td>Evt. veranderingen in een belang</td><td>Geen.</td></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>Het jaar 2025 sluit met een positief resultaat van € 172 miljoen, circa 46% van de winst is als dividend uitgekeerd, te weten een dividend van € 79 miljoen. Aandeelhouders ontvangen € 1,41 dividend per aandeel. Montfoort ontvangt een bedrag van € 17.596,80.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Verhouding eigen en vreemd vermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Per 1-1-2025</th><th>Per 31-12-2025</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.777.000</td><td>€ 4.863.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 123.164.000</td><td>€ 110.701.000</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="2">Vitens</th></tr>
<tr><td>Programma</td><td>Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen</td></tr>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td>Arnhem</td></tr>
<tr><td>Doel</td><td>De uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, de productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. Alles in de ruimste zin des woords.</td></tr>
<tr><td>Deelnemende partijen</td><td>De aandeelhouders van Vitens zijn 105 gemeenten en 5 provincies.</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>Gemeente Montfoort is aandeelhouder en heeft als zodanig stemrecht.
Wethouder Van Wikselaar is lid van de algemene ledenvergadering.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>De gemeente bezit 11.861 aandelen van € 1.</td></tr>
<tr><td>Evt. veranderingen in een belang</td><td>Geen.</td></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>Het netto resultaat over het boekjaar 2025 bedroeg € 90,6 miljoen. Dit bedrag is met het oog op de solvabiliteitsdoelstelling en de vereisten van de banken toegevoegd aan de reserves.</td></tr>
<tr><td>Risico’s / opmerking</td><td></td></tr>
<tr><td>Verhouding eigen en vreemd vermogen</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>31-12-2024</th><th>31-12-2025</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 713.600.000</td><td>€ 809.100.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 1.395.700</td><td>€ 1.526.300</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Overige verbonden partijen

<table>
<tr><th colspan="2">MRU West</th></tr>
<tr><td>Programma</td><td>Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen</td></tr>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td>Diversen</td></tr>
<tr><td>Doel</td><td>MRU West is de netwerkorganisatie waarin 16 gemeenten in de regio Utrecht samenwerken als antwoord op grote maatschappelijke thema’s en uitdagingen.</td></tr>
</table>

MRU West	
	Doel van de samenwerking is dat, via regionale aanpak, regio Utrecht een aantrekkelijke vestigingsplaats blijft voor inwoners en bedrijven en er gezond kan worden geleefd in deze regio. Daartoe wordt samengewerkt aan regionale aanpak van uitdagingen op het gebied van woningbouw, mobiliteit, economie, energietransitie, groen en landschap en gezond leven.
Deelnemende partijen	De gemeentebesturen van Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist zijn lid van de MRU West. Het is een flexibele netwerksamenwerking waarbij de gemeenten niet allemaal even intensief deelnemen op alle thema's.
Openbaar belang	De MRU West is een netwerksamenwerking die op basis van een breed gedragen perspectief en programma (REP, IRP) gemeenschappelijk de diverse vraagstukken van de regio Utrecht aanpakt, waaronder de verstedelijkings-, vergroenings- en mobiliteitsvraagstukken. De strategie van de MRU West is hierbij om van de regio Utrecht een ontmoetingsplaats te maken voor gezond leven in een stedelijke regio.
Bestuurlijk belang	De MRU West kent geen dagelijks of algemeen bestuur. Het is een 'lichte' samenwerking op basis van een bestuursconvenant. Leden van het college nemen op basis van hun portefeuille deel aan de regionale bestuurstafels. Portefeuillehouders per bestuurstafel: • Economie: wethouder P. Pennarts • Mobiliteit: wethouder M. de Pagter • Groen & Landschap: wethouder Van Wikselaar • Klimaat/energie: wethouder Van Wikselaar • Wonen: wethouder P. Pennarts (doelgroepen huisvesting)
Financieel belang	Het bedrag per inwoner wordt vanwege de inflatie en de loonstijgingen volgend jaar met 4,1% verhoogd. De totale bijdrage aan het Samenwerkingsconvenant komt daarmee voor de gemeente Montfoort voor 2027 op een bedrag van € 20.320. De totale bijdrage aan het mobiliteitsconvenant bedraagt voor 2027 € 5.542. De financiële bijdrage voor de uitvoering van het Integraal Ruimtelijk Perspectief is voor 2027 geraamd op € 11.520.
Evt. veranderingen in een belang	Gemeente Montfoort is onlosmakelijk onderdeel van de stedelijke regio Utrecht als het gaat om wonen, verplaatsen, werken en leven. Daarom is het in het belang van gemeente Montfoort om in regionaal verband te werken aan een gezonde, slimme en groene regio. Dat gebeurt aan bestuurstafels in het bestuurlijk netwerk MRU West.
Resultaat	De MRU West richt zich vanaf 2023 op het opstellen van een uitvoeringsplan Integraal Ruimtelijk programma, waaronder een aanpak voor vitale kernen, met een tijdshorizon tot aan 2040. In het programma worden doelstellingen en acties opgenomen voor de regionale uitdagingen op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, klimaatneutraal (o.a. energietransitie), groen en landschap.
Risico's / opmerking	De netwerksamenwerking drijft op de inzet van de deelnemers en de urgentie van de onderwerpen. Als de deelnemers zich niet inzetten (bijvoorbeeld omdat ze het belang er niet van inzien) is het rendement nihil.

K80	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	Diversen
Doel	Het netwerk van de K80 heeft twee doelen. Ten eerste het bundelen van de belangen van kleine gemeenten in Nederland en deze voor het voetlicht te brengen bij andere partijen zoals de VNG en bij het ministerie van BZK. Voor de korte termijn is er met name aandacht voor de thema's gemeentefinanciën en het breder bekend laten zijn van de kracht van kleine gemeenten op rijksniveau. Ten tweede biedt de K80 een platform voor kennis- en ervaringsuitwisseling, ontmoeting op bestuurlijk en ambtelijk niveau.

K80	
Deelnemende partijen	Bijna zestig gemeenten, die allen minder dan 25.000 inwoners hebben, nemen deel in het netwerk.
Openbaar belang	Beter belangenbehartiging en kennisuitwisseling draagt bij aan het behouden van de kracht van kleine(re) gemeenschappen en onze kwaliteit van dienstverlening.
Bestuurlijk belang	Burgemeester A. Treep is lid van het algemeen bestuur van de K80.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage was in 2026 vastgesteld op € 4.966. Voor 2027 wordt uitgegaan van het bedrag van 2026 inclusief inflatie van 2,4%: € 5.015.
Evt. veranderingen in een belang	n.v.t.
Resultaat	Een betere behartiging van de belangen van de kleinere gemeenten in Nederland.
Risico's / opmerking	De K80 is begin 2022 opgericht, waardoor haar positie in het bestuurlijk speelveld binnen de VNG en bij het departement nog in ontwikkeling is.

3.7 Grondbeleid

Portefeuillehouder: W. van Wikselaar

Algemeen

Eind 2023 is de nota “Actualisatie nota grondbeleid 2023” door de raad vastgesteld. Op grond van dat beleid wordt per geval en locatie - afhankelijk van de specifieke omstandigheden - de strategische keuze gemaakt of actief of faciliterend grondbeleid wordt gevoerd. Dit biedt voldoende ruimte voor maatwerk en afweging per locatie, zo wordt navolgend meer toegelicht.

Doelstellingen grondbeleid

Het grondbeleid van gemeente Montfoort heeft tot doel de maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken door middel van aankoop, exploitatie en uitgifte van gronden (actief), dan wel door medewerking te verlenen aan de ontwikkeling van plannen door private partijen (facilitair). Het grondbeleid levert daarmee een bijdrage aan doelen met een ruimtelijke dimensie en gewenste veranderingen voor verschillende functies zoals wonen, werken, groen, verkeer, enzovoorts. Daarbij zijn een goede prijs/kwaliteit, efficiency, tijdigheid en optimaal financieel economisch rendement mede doelstellingen van het grondbeleid, evenals het mogelijk genereren van extra inkomsten het uitgangspunt.

Privaatrecht en publiekrechtelijke instrumenten

De gemeente kan binnen haar grondbeleid op de grondmarkt gebruik maken van de privaatrechtelijke instrumenten die elke rechtspersoon tot zijn beschikking heeft zoals aan- en verkoop, grondruil en erfpacht. Daarboven heeft de gemeente ook nog specifieke publiekrechtelijke instrumenten die zij kan inzetten op de grondmarkt. De meest bekende daarvan zijn onteigening en de vestiging van een voorkeursrecht (Wet voorkeursrecht gemeenten Wvg). Daarnaast kan de gemeente bij particuliere ontwikkelingen de kosten van onder andere gemeentelijke inzet, voorbereiding en openbare voorzieningen verhalen. De meest bekende daarvan zijn de anterieure en posterieure overeenkomst en het exploitatieplan.

Basisprincipes bij grondverkoop

Grondverkoop, onder toepassing van de grondprijsbrief, gebeurt onder de volgende basisprincipes:

- Marktconformiteit: Bij grondverkoop streeft de gemeente naar een grondprijs die een goede afspiegeling vormt van de waardering vanuit de markt met inachtneming van de eigenschappen van het perceel en de omstandigheden van de transactie.
- Consistentie: De handelswijze van de gemeente is consequent waarbij grondprijzen stelselmatig op eenzelfde wijze en volgens een gelijk principe worden vastgesteld.
- Transparantie: Grondprijzen zijn afhankelijk van de locatie en eigenschappen van het perceel en worden vaak situationeel bepaald. Hierin hanteert de gemeente hierin een open en transparante handelswijze.

Actief grondbeleid en faciliterend grondbeleid

Het oppakken van het grondbeleid vindt plaats met instrumenten die kunnen worden ondergebracht onder actief grondbeleid of onder faciliterend grondbeleid. Met actief grondbeleid verwerft de gemeente zelf grond, maakt bouwrijp en geeft de gronden vervolgens weer uit. Met faciliterend grondbeleid reageert de gemeente op particuliere initiatieven zonder zelf de beschikkingsmacht over het onroerend goed (grond) te hebben. De gemeente beperkt zich hierbij tot het uitvoeren van haar taken die inherent zijn aan haar publiekrechtelijke positie, het realiseren van basisvoorzieningen zoals wegen en nutsvoorzieningen. De gemeente stelt voorwaarden aan de particuliere ontwikkelingen door het bestemmingsplan, een beeldkwaliteitsplan en bijvoorbeeld Woonvisie. De kosten van de verschillende openbare voorzieningen worden onder faciliterend grondbeleid in regel verhaald door middel van een te sluiten exploitatieovereenkomst.

Toepassing grondbeleid

De raad heeft in het vastgestelde beleid aangegeven niet uitsluitend te kiezen voor actief of faciliterend grondbeleid. Per geval wordt beoordeeld welke vorm van grondbeleid of welke samenwerkingsvorm wordt gekozen (“Regie voeren door te faciliteren waar het kan en te acteren waar het moet"). Overigens wordt vooralsnog, mede gelet op de beheersing van financiële risico’s, bewust voor gekozen om de bij actief grondbeleid behorende risico’s extern te beleggen.

De Omgevingsvisie 2021, de woonvisie en de woningbouwagenda formuleren de grootste ruimtelijk ontwikkelingen voor gemeente Montfoort. Bij de realisatie daarvan wordt per situatie de vorm van samenwerking of grondbeleid bepaald. Het merendeel van de gronden waarop ontwikkeling is voorzien zijn geen gemeentelijk bezit en zal de gemeente vooral een faciliterende rol innemen. In het kader van realisatie van de woningbouwagenda is door de raad in 2021 op drie terreinen een voorkeursrecht gevestigd, deze zijn in 2024 verlopen.

Ten behoeve van de uitbreiding van bedrijventerrein Heeswijk en op het onderzoeksgebied voor windenergie is medio 2023 ook het voorkeursrecht gevestigd.

In exploitatie genomen gronden

In 2027 zijn er enkele ontwikkellocaties in beeld, waarvan er één de potentie heeft om zich te gaan ontwikkelen tot een actieve grondexploitatie. Echter, dit hangt af van allerlei ontwikkelingen en dat maakt het enigszins onzeker. Daarnaast wordt voor het verloop van de projecten en de verwachting voor 2027 en verder verwezen naar het programma Wonen en ruimte.

Financiële beleidsuitgangspunten

In juli 2019 is door de commissie BBV een nieuwe Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) gepubliceerd. De notitie bevat voornamelijk verduidelijkingen en geen verzwaringen. Met deze notitie komen alle voorgaande notities die betrekking hebben op dit onderwerp te vervallen. De grondexploitaties van de gemeente Montfoort zijn en worden overeenkomstig deze nieuwe notitie opgesteld.

Uitgangspunt bij tussentijdse winstneming

De winsten uit de grondexploitaties worden genomen op het moment dat hierover voldoende zekerheid bestaat. Daarbij wordt de ‘percentage of completion’-methodiek gebruikt om te bepalen wat de te realiseren winstneming moet zijn.

Risicobeheersing

Bij projecten wordt in alle fasen actief gestuurd op de risico’s om deze zoveel mogelijk risico’s te vermijden/beheersbaar te houden. Er wordt een MPG opgesteld behorende bij de rekening. Er zijn verschillende vormen van risico’s die ook verschillend verwerkt worden.

1. Wanneer risico’s voorzienbaar zijn worden deze binnen de grondexploitaties opgenomen.
2. Wanneer een negatief resultaat voorzien wordt, moet dit 1 op 1 gereserveerd worden in een voorziening negatief resultaat.
3. Over alle projecten worden planrisico’s en conjuncturele risico’s berekend. Deze risico’s worden gereserveerd in de bestemmingsreserve grondbedrijfsfunctie.

Op dit moment zijn er geen projecten in exploitatie.

3.8 Subsidieverlening

Portefeuillehouder: W. van Wikselaar

Inleiding

Gemeente Montfoort kent, volgens de subsidieverordening, incidentele en structurele subsidies. De ingediende structurele subsidieaanvragen worden opgenomen in een jaarlijks subsidieoverzicht. Het subsidieoverzicht bestaat uit het geheel van voorstellen dat het college uitbrengt aan de raad over de ingediende structurele subsidieaanvragen. Incidentele subsidieaanvragen kunnen worden toegekend tot aan het subsidieplafond.

Op subsidies is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De wettelijke grondslag is uitgewerkt in de Algemene Subsidieverordening gemeente Montfoort 2026. Daarnaast heeft de raad de Algemene Subsidieregeling Gemeente Montfoort 2026- 2030 vastgesteld. Daarin zijn de adviezen uit het rekenkameronderzoek van 2025 meegenomen. In het subsidiebeleid staat voor welke activiteiten de raad subsidie beschikbaar wil stellen binnen het beschikbare subsidieplafond. Het subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaalde periode ten hoogste beschikbaar is voor de toekenning van subsidies.

De raad stelt eenmaal per jaar een subsidieplafond vast op voorstel van het college. De vaststelling van de subsidieplafonds voor de betreffende begrotingsprogramma's vindt plaats in november met het vaststellen van de begroting voor het volgende kalenderjaar. Bijstelling van de plafonds kan via de voor- en najaarsrapportage lopen.

De subsidieplafonds per programma voor 2027 zijn:

Programma	Subsidieplafond 2027
Bestuur en organisatie	€ 0
Openbare orde en veiligheid	€ 0
Wonen en ruimte	€ 252.917
Onderwijs, sport en cultuur*	€ 404.596
Inkomen, jeugd en Wmo	€ 2.650.515
Totaal	**€ 3.308.028**

*Kan nog wijzigen n.a.v. het definitieve subsidieoverzicht. De beoordeling van de subsidieaanvraag van de bibliotheek moet nog plaatsvinden. Bedrag van de muziekverenigingen moet nog wijzigen op basis van de geldende maatwerkafspraak.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht baten en lasten

Algemeen

De begroting 2027 met meerjarenraming 2028-2030 is opgesteld binnen de bestaande beleidsmatige en financiële kaders. Verder zijn voor de samenstelling de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Bestaand beleid begroting 2026 voor jaarschijf 2027 - 2030 inclusief wijzigingen t/m juli 2026;
- Meicirculaire Gemeentefonds 2026;
- Loonsom toegestane formatie per 1 mei 2025 / CAO;
- Materiële budgetten zijn niet geïndexeerd.

Per programma

	Rekening 2025			Begroting 2026 na wijziging			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma's									
1. Bestuur en organisatie	2.963.822	1.281.000	-1.682.822	2.499.644	578.447	-1.921.197	2.287.442	597.443	-1.689.999
2. Openbare orde en veiligheid	1.687.243	145.587	-1.541.656	1.660.330	96.971	-1.563.359	1.806.633	100.171	-1.706.462
3. Wonen en ruimte	12.169.683	5.981.529	-6.188.154	12.797.079	5.716.793	-7.080.286	12.093.024	6.435.551	-5.657.473
4. Onderwijs, sport en cultuur	3.896.862	1.041.332	-2.855.530	3.884.196	907.338	-2.976.858	4.244.748	740.022	-3.504.726
5. Inkomen, jeugd en Wmo	15.581.593	4.426.435	-11.155.157	15.688.254	3.629.117	-12.059.137	15.744.913	2.500.965	-13.243.948
Totaal	**36.299.203**	**12.875.884**	**-23.423.320**	**36.529.503**	**10.928.666**	**-25.600.837**	**36.176.760**	**10.374.152**	**-25.802.608**
Algemene dekkingsmiddelen	**63.952**	**29.782.711**	**29.718.759**	**-257.332**	**30.248.143**	**30.505.475**	**-256.687**	**31.466.439**	**31.723.126**
Overhead	**6.696.896**	**494.586**	**-6.202.310**	**6.272.969**	**380.289**	**-5.892.680**	**6.806.838**	**387.724**	**-6.419.114**
Heffing vennootschapsbelasting	**5.772**	**0**	**-5.772**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onvoorzien	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**10.000**	**0**	**-10.000**
Resutaat voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**43.065.823**	**43.153.181**	**87.358**	**42.545.140**	**41.557.098**	**-988.042**	**42.736.911**	**42.228.315**	**-508.596**
Waarvan incidenteel	3.917.593	3.904.724	-12.870	1.941.112	1.851.214	-89.898	1.906.665	1.350.000	-556.665
Waarvan structureel	39.148.230	39.248.457	100.227	40.604.028	39.705.884	-898.144	40.830.246	40.878.315	48.069
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma									
1. Bestuur en organisatie	0	533.983	533.983	0	62.397	62.397	0	0	0
2. Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Wonen en ruimte	778.700	843.402	64.702	629.500	1.775.701	1.146.201	1.732.500	1.249.595	-482.905
4. Onderwijs, sport en cultuur	76.000	79.800	3.800	250.640	193.800	-56.840	106.158	539.000	432.842
5. Inkomen, jeugd en WMO	0	144.629	144.629	0	117.847	117.847	0	500.536	500.536
6. Overhead	0	223.891	223.891	0	17.830	17.830	0	70.000	70.000
7. Algemene dekkingsmiddelen	521.000	35.335	-485.665	0	0	0	0	0	0
Totaal	**1.375.700**	**1.861.039**	**485.339**	**880.140**	**2.167.575**	**1.287.435**	**1.838.658**	**2.359.131**	**520.473**
Waarvan incidenteel	1.320.700	1.765.214	444.514	819.500	2.106.805	1.287.305	1.838.658	2.296.486	457.828
Waarvan structureel	0	5.400	5.400	60.640	60.770	130	0	62.645	62.645
Resutaat na toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**44.441.523**	**45.014.220**	**572.697**	**43.425.280**	**43.724.673**	**299.393**	**44.575.569**	**44.587.446**	**11.877**
Structureel begrotingssaldo	**39.148.230**	**39.253.857**	**105.627**	**40.664.668**	**39.766.654**	**-898.014**	**40.830.246**	**40.940.960**	**110.714**

Raming 2028			Raming 2029			Raming 2030		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2.298.525	597.443	-1.701.082	2.291.642	597.443	-1.694.199	2.290.780	597.443	-1.693.337
1.835.277	100.171	-1.735.106	1.834.022	100.171	-1.733.851	1.838.766	100.171	-1.738.595
11.168.950	5.324.901	-5.844.049	11.286.577	5.324.813	-5.961.764	11.305.227	5.324.725	-5.980.502
3.482.468	745.146	-2.737.322	3.945.105	917.477	-3.027.628	3.952.722	917.477	-3.035.245
15.083.932	2.340.965	-12.742.967	14.612.270	2.340.965	-12.271.305	14.715.537	2.340.965	-12.374.572
33.869.152	**9.108.626**	**-24.760.526**	**33.969.616**	**9.280.869**	**-24.688.747**	**34.103.032**	**9.280.781**	**-24.822.251**
-382.161	**30.103.252**	**30.485.413**	**-436.233**	**29.732.617**	**30.168.850**	**-256.894**	**30.058.821**	**30.315.715**
6.726.445	**387.724**	**-6.338.721**	**6.730.925**	**387.724**	**-6.343.201**	**6.710.451**	**387.724**	**-6.322.727**
0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
10.000	**0**	**-10.000**	**10.000**	**0**	**-10.000**	**10.000**	**0**	**-10.000**
40.223.436	**39.599.602**	**-623.834**	**40.274.308**	**39.401.210**	**-873.098**	**40.566.589**	**39.727.326**	**-839.263**
85.000	0	-85.000	85.000	0	-85.000	90.000	0	-90.000
40.138.436	39.599.602	-538.834	40.189.308	39.401.210	-788.098	40.476.589	39.727.326	-749.263
0	0	0			0			0
0	0	0			0			0
732.500	883.014	150.514	732.500	883.014	150.514	732.500	815.070	82.570
69.192	0	-69.192	0	111.473	111.473	0	132.909	132.909
		0			0			0
		0			0			0
		0			0			0
801.692	**883.014**	**81.322**	**732.500**	**994.487**	**261.987**	**732.500**	**947.979**	**215.479**
801.692	809.950	8.258	621.027	809.950	188.923	599.591	742.006	142.415
0	73.064	73.064	111.473	184.537	73.064	132.909	205.973	73.064
41.025.128	**40.482.616**	**-542.512**	**41.006.808**	**40.395.697**	**-611.111**	**41.299.089**	**40.675.305**	**-623.784**
40.138.436	**39.672.666**	**-465.770**	**40.300.781**	**39.585.747**	**-715.034**	**40.609.498**	**39.933.299**	**-676.199**

4.2 Geprognosticeerde balans

ACTIVA	31-12-2026		31-12-2027		31-12-2028		31-12-2029	
Vaste activa								
Immateriële vaste activa	242		242		242		242	
Materiele activa	51.527		58.000		62.656		63.012	
Financiele activa	282		282		282		282	
Subtotaal vaste activa		***52.051***		***58.524***		***63.180***		***63.536***
Vlottende activa								
Voorraden	0		0		0		0	
Subtotaal voorraden		***0***		***0***		***0***		***0***
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar								
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.310		4.312		4.000		4.000	
Subtotaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		***4.310***		***4.312***		***4.000***		***4.000***
Liquide middelen								
Liquide middelen	111		106		95		95	
Subtotaal liquide middelen		***111***		***106***		***95***		***95***
Overlopende vlottende activa								
Vlottende activa	2.237		1.600		1.600		1.600	
Subtotaal overlopende vlottende activa		***2.237***		***1.600***		***1.600***		***1.600***
TOTAAL ACTIVA		**58.709**		**64.542**		**68.875**		**69.231**

PASSIVA	31-12-2026		31-12-2027		31-12-2028		31-12-2029	
Vaste passiva								
Eigen vermogen								
Algmene reserves	4.154		3.901		3.685		3.469	
Bestemmingsreserves	4.316		4.048		4.182		4.137	
Nog te bestemmen resultaat	0		0		0		0	
Subtotaal eigen vermogen		**8.470**		**7.949**		**7.867**		**7.606**
Voorzieningen								
Voorzieningen	9.660		10.064		10.238		10.554	
Subtotaal voorzieningen		***9.660***		***10.064***		***10.238***		***10.554***
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar								
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	29.143		37.166		42.907		43.207	
Subtotaal vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar		***29.143***		***37.166***		***42.907***		***43.207***
Vlottende passiva								
Netto vlottende schulen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.772		4.000		3.000		3.000	
Subtotaal vlottende passiva		***4.772***		***4.000***		***3.000***		***3.000***
Overlopende passiva								
Overlopende passiva	6.664		6.000		5.500		5.500	
Subtotaal overlopende passiva		***6.664***		***6.000***		***5.500***		***5.500***
TOTAAL PASSIVA		**58.709**		**65.179**		**69.512**		**69.867**

Gewaarborgde geldleningen (x € 1.000)		27.062		27.062		27.062		27.062

4.3 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Onder deze arbeidsrechtelijke verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel voormalige personeel. Feitelijk heeft de gemeente een schuld aan hen. Oorspronkelijk was het de bedoeling om het verplicht te stellen voorzieningen te treffen voor deze arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, zoals wachtgeldpremies en vakantiegeld. In het BBV is ervoor gekozen om het treffen van deze voorzieningen niet verplicht te stellen, omdat het geen nuttige toevoeging is en door het opnemen van deze verplichtingen in zowel de begroting, de meerjarenraming als op de balans, het inzicht voor de raad niet wordt vergroot. Daarnaast is het zo dat de onderhavige verplichtingen in de begroting en de meerjarenraming worden meegenomen. Dit biedt voldoende garantie omdat de lasten ieder jaar globaal vergelijkbaar zijn. Om uniformiteit te bereiken is het uiteindelijk niet toegestaan om de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume als voorziening op te nemen. Om wel het benodigde inzicht te verkrijgen, is de eis gesteld om deze verplichtingen in de toelichting op de financiële positie op te nemen. In dit onderdeel zullen de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden toegelicht.

Wachtgelden/pensioenen ambtenaren

Hieronder vallen de volgende uitkeringen:
Werkloosheidswet
Als opvolger van de wachtgeldregeling is voor ambtenaren de Werkloosheidswet van toepassing geworden, waarbij de uitvoering geschiedt door het UWV. De door het UWV betaalde werkloosheidsuitkering wordt bij de gemeente in rekening gebracht.

RVU (Regeling vervroegd uittreden)

In de CAO Gemeenten is opgenomen dat medewerkers die twee jaar eerder met pensioen gaan en aan de gestelde voorwaarden voldoen, een RVU ontvangen ten laste van de werkgever. Ons personeelsbestand overziend zullen er naar verwachting drie personeelsleden per jaar gebruik van maken. Hiervoor is structureel € 45.000 in de begroting opgenomen.

Wachtgelden wethouders en burgemeester

Het gaat hierbij om verplichtingen aan wethouders die ontslagen zijn, dan wel wethouders die aan het einde van hun ambtstermijn (nog) geen andere werkrelatie hebben. De wachtgeldregeling wordt door een derde uitgevoerd. Indien er een wachtgeldverplichting ontstaat, wordt deze berekend en ten laste van de exploitatie in de voorziening APPA gestort. In de begroting 2027 is hiermee nog geen rekening gehouden.

Pensioenen wethouders

Om de huidige verplichtingen ten aanzien van de wethouder pensioenen te waarborgen dienen we een voorziening in de begroting op te nemen. Vanuit deze voorziening worden de pensioenverplichtingen voldaan. De omvang van de voorziening is per 1 januari 2027 € 1.741.219. Jaarlijks wordt door een gespecialiseerde actuaris de benodigde omvang van de voorziening beoordeeld. Waar nodig wordt dan een voorstel gedaan voor aanvulling, dan wel valt er een bedrag vrij. In de begroting is opgenomen dat de dotatie in 2027 € 100.000 bedraagt.

Overgang naar nieuw pensioenstelsel (Wtp)

Het wetsvoorstel toekomst pensioenen (Wtp) regelt dat alle pensioenen van politieke ambtsdragers zoals wethouders (tot nu toe geregeld via de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers, Appa), overgeheveld worden naar het nieuwe pensioenstelsel en ondergebracht worden bij pensioenfonds ABP. De wet is in werking getreden op 1 januari 2026. De reeds opgebouwde pensioenrechten worden via een collectieve waardeoverdracht overgedragen aan ABP. Deze transitie heeft een looptijd van twee jaar (2026-2027). Vanaf 1 januari 2028 betaalt de gemeente premies aan het ABP voor de pensioenopbouw van (oud-wethouders). Daarmee komt een einde aan de huidige systematiek waarbij de gemeente de pensioenuitkeringen uit de begroting (voorziening) betaalt.

5. Bijlagen

5.1 Reserves

Reserves	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031
Algemene reserve	4.153.719	3.901.719	3.685.719	3.469.719	3.253.719
Totaal Algemene reserve	**4.153.719**	**3.901.719**	**3.685.719**	**3.469.719**	**3.253.719**
Bestemmings- en egalisatiereserves					
Parkeerfonds	208.089	214.589	221.089	227.589	234.089
Volkshuisvesting	-0	-0	-0	-0	-0
Sociaal domein	450.536	-	-	-	-
Groot onderhoud wegen	634.106	860.106	1.086.106	1.312.106	1.538.106
Groot onderhoud kunstwerken/bruggen	10.943	10.943	10.943	10.943	10.943
Speelplaatsen/-terreinen	90.860	90.860	90.860	90.860	90.860
Bomen	14.578	14.578	14.578	14.578	14.578
Tractie	57.463	57.463	57.463	57.463	57.463
Buitensportaccommodaties	247.805	353.963	423.155	311.682	178.773
IJsselveld	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Duurzaamheid en energie	6.486	6.486	6.486	6.486	6.486
Mobiliteitsplan en uitvoeringsagenda binnenstad	39.987	39.987	39.987	39.987	39.987
Toekomstbestendig beheer	318.887	318.887	318.887	318.887	318.887
Dekking kapitaallasten	1.679.172	1.616.527	1.543.463	1.470.399	1.397.335
Regiodeal	150.000	100.000	50.000	-	
Startersleningen	157.856	113.906	69.956	26.006	-
Totaal Bestemmings en egalisatiereserves	**4.316.768**	**4.048.295**	**4.182.973**	**4.136.986**	**4.137.507**
Totaal Reserves	**8.470.487**	**7.950.014**	**7.868.692**	**7.606.705**	**7.391.225**

Mutaties reserves begroting 2027	program	2027	2028	2029	2030
Algemene reserve:					
Onttrekking AR G. van Damstraat	3	-207.000			
Onttrekking AR verdeling restant budget energie 2024 over 2026 en 2027	3	-65.000			
Onttrekking AR Geusplein	4	-539.000			
Onttrekking AR dekking incidenteel begroting 2027	div.	-225.000			
Onttrekking AR Actualisatie MJOP's	3	-216.000	-216.000	-216.000	-216.000
Dotatie AR G. van Damstraat	3	1.000.000			
BR Parkeerfonds:					
Jaarlijkse storting	3	6.500	6.500	6.500	6.500
BR Sociaal domein	5	-450.536			
BR Buitensportaccommodaties:					
Saldo buitensportaccommodaties	4	106.158	69.192	-111.473	-132.909
BR Dekking kapitaallasten:					
Onttrekking tbv krediet parkeervakken Heeswijkerpoort, parkeervakken Julianalaan, hockeyaccommodatie, Ra	7	-62.645	-73.064	-73.064	-73.064
Groot onderhoud wegen:					
Onttrekking ivm groot onderhoud wegen	3	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Jaarlijkse storting conform beheerplan	3	726.000	726.000	726.000	726.000
BR Regiodeal onttrekking	3	-50.000	-50.000	-50.000	
BR Startersleningen	3	-43.950	-43.950	-43.950	-26.006
Totaal mutaties reserves		**-520.473**	**-81.322**	**-261.987**	**-215.479**

5.2 Voorzieningen

Voorzieningen	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenen voormalige bestuurders	1.741.219	1.841.219	1.941.219	2.041.219	2.141.219
Verlofsparen	179.350	179.350	179.350	179.350	179.350
Bovenwettelijk verlof	108.140	108.140	108.140	108.140	108.140
Regeling RVU	306.602	351.602	396.602	441.602	486.602
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**2.335.310**	**2.480.310**	**2.625.310**	**2.770.310**	**2.915.310**
Egalisatievoorzieningen					
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	91.578	175.648	191.540	350.816	412.233
Totaal Egalisatievoorzieningen	**91.578**	**175.648**	**191.540**	**350.816**	**412.233**
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden					
Graven	217.170	132.170	144.770	157.370	169.970
Riolering	6.476.115	6.736.115	6.736.115	6.736.115	6.736.115
Afval	406.021	406.021	406.021	406.021	406.021
Ondernemersfonds t.b.v. maatschappelijk vastgoed	134.276	134.276	134.276	134.276	134.276
Totaal Bestemmings en egalisatievoorzieningen	**7.233.582**	**7.408.582**	**7.421.182**	**7.433.782**	**7.446.382**
Totaal Voorzieningen	**9.660.471**	**10.064.541**	**10.238.033**	**10.554.909**	**10.773.926**

5.3 Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Programma	Reeds beschikbaar gesteld:	Investering per boekjaar 2027	2028	2029	2030	Jaar gereed	Kapitaallasten per boekjaar 2027	2028	2029	2030
WRP 2027 - Vervangen AC-persleiding 200m	3	WRP 2025 - 2029	€ 70.000				2027		€ 2.450	€ 2.429	€ 2.408
WRP 2027 - Ontkoppelen hemelwater persleiding buitengebied	3	WRP 2025 - 2029	€ 104.000				2027		€ 3.640	€ 3.609	€ 3.578
WRP 2027 - Moderniseren riolering Burggraaf Zwederlaan fase 3	3	WRP 2025 - 2029	€ 953.000				2027		€ 33.355	€ 33.069	€ 32.783
WRP 2027 - Vervangen riolering ouder dan 60 jaar	3	WRP 2025 - 2029	€ 300.000				2027		€ 10.500	€ 10.410	€ 10.320
WRP 2027 - Klimaatadaptatie	3	WRP 2025 - 2029	€ 100.000				2027		€ 3.500	€ 3.470	€ 3.440
WRP 2027 - Gemalen (mechanisch en elektrisch)	3	WRP 2025 - 2029	€ 64.000				2027		€ 5.227	€ 5.163	€ 5.099
WRP 2028 - Investeringen	3	WRP 2025 - 2029		€ 2.078.000			2028			€ 72.730	€ 72.106
WRP 2029 - Investeringen	3	WRP 2025 - 2029			€ 2.421.000		2029				€ 84.735
Nieuwe investeringen											
Brug De beide Vlooswijkenlaan	3	-	€ 53.695						€ 1.879	€ 1.863	€ 1.847
Brug in Blokland	3	-	€ 25.775						€ 1.418	€ 1.402	€ 1.387
Schepenenlaan / Maarschalklaan	3	-	€ 200.000						€ 13.000	€ 12.850	€ 12.700
Keizerrijk fase 1	3	-	€ 250.000						€ 10.000	€ 9.906	€ 9.813
Totaal			**€ 529.470**	**€ -**	**€ -**	**€ -**		**€ -**	**€ 26.297**	**€ 26.021**	**€ 25.747**

Nadere toelichting, in dit meerjarenoverzicht is onderscheid gemaakt in:

- de nieuwe investeringen voor 2027, die ter vaststelling zijn voorgelegd;
- de overige (bovenstaande) investeringen worden ook getoond, omdat die eveneens in 2026 en verder in beeld komen, om meerjarig inzicht te geven. Echter deze zijn reeds bij eerdere begrotingen vastgesteld (en zodoende niet van invloed op het begrotingssaldo 2027).

5.4 Verplichte indicatoren

Programma 1

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Montfoort	Nederland	Jaar
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,78	-	2025
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,66	-	2025
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 821,83	-	2025
4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	19,99%	-	2025
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	18,10%	-	2025

Programma 2

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Montfoort	Nederland	Jaar
6.	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	1	10	2025
7.	1. Veiligheid	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD	vervallen	vervallen	
8.	1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0	2,1	2025
9.	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,2	4,6	2025
10.	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,1	1,2	2025
11.	1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,9	5,7	2025

Programma 3

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Montfoort	Nederland	Jaar
12.	2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	VeiligheidNL	vervallen	vervallen	
13.	2. Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL	vervallen	vervallen	
14.	3. Economie	Functiemenging	%	LISA	54,4	54,6	2025
15.	3. Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten	vervallen	vervallen	
16.	3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	210,2	196,1	2025
33.	7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	161	148	2024
34.	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	46,2	42,8	2024
35.	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	540	439	2026
36.	8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	1,2	8,4	2024
37.	8. Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	80	71,3	2026
38.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	1.195	993	2026
39.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	1.361	1091	2026

Programma 4

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Montfoort	Nederland	Jaar
17.	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	3,4	7,4	2025
18.	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	33	28	2025
19.	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	1,1	2,3	2025
20.	5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	%	RIVM	vervallen	vervallen	

Programma 5

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Montfoort	Nederland	Jaar
21.	6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	810,6	858,8	2025
22.	6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1	1	2023
23.	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	4	6	2024
24.	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	77,5	73,2	2025
25.	6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	vervallen	vervallen	
26.	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1	2	2024
27.	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	101,6	281,2	2025
28.	6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	140,2	217,8	2025
29.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	10,3	13,7	2025
30.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,7	1	2025
31.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	n.b.	0,4	2025
32.	6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	470	720	2025

5.5 Overzicht van incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten bestaan uit posten die naar zijn aard geen terugkerend karakter hebben. Veruit de meeste begrotingsposten zijn structureel van aard. Dit geldt niet voor reserve mutaties, die zijn in beginsel incidenteel van aard. Uitzondering hierop vormen bestemmingsreserves die bedoeld zijn om kapitaallasten in de exploitatie te dekken.

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in welke incidentele middelen in de begroting zijn opgenomen. Om onnodige complexiteit te voorkomen wordt - in lijn met de richtlijnen van de commissie BBV - een grensbedrag gehanteerd van € 50.000.

Overzicht incidentele baten en lasten 2027-2030		Jaar			
Omschrijving	Progr.	2027	2028	2029	2030
Incidentele lasten:					
Mutaties reserves	div.	1.838.658	801.692	621.027	599.591
Openbare verlichting	3	65.000			
Dotatie voorziening riolering	3	260.000			
Lasten regiodeal	3	50.000	50.000	50.000	
Perspectief Landelijk Gebied	3	50.000			
Opstellen parkeerbeleid	3	75.000			
Koersgroep Recreatie & Toerisme	3	20.000			
Onderzoekskosten riolering	3	41.000			
700 jaar Montfoort 2027	3	50.000			
Versneld renovatie binnenstad 2027	3	100.000			
Ontwikkeling Omgevingsplan	3	30.000	90.000	90.000	90.000
Ontwikkeling Omgevingsvisie	3	25.000			
Dorpshuis de Geusplein	4	539.000			
Afschrijving scholencomplex G. van Damstraat	4	198.000			
Openbaar bibliotheekwerk (DU)	4	105.000			
Hervormingsagenda jeugd	5	211.765			
Dekking salarislasten uit AZWA	5	-55.000	-55.000	-55.000	
Vroegsignalering/schuldhulpverlening	5	71.900			
Implementatie nieuw financieel pakket	6	70.000			
Totaal incidentele lasten		**3.745.323**	**886.692**	**706.027**	**689.591**
Incidentele baten:					
Mutaties reserves	div.	2.296.486	809.950	809.950	742.006
Opbrengst verkoop G. van Damstraat	3	1.000.000			
Onttrekking voorziening begraafplaats	3	85.000			
Normvergoeding uitvoeringskosten Oekraïne	5	160.000			
Openbaar bibliotheekwerk (DU) (zie lasten)	6	105.000			
Totaal incidentele baten		**3.646.486**	**809.950**	**809.950**	**742.006**
Saldo incidentele lasten en baten		**98.837**	**76.742**	**-103.923**	**-52.415**

Nadere toelichting:

- Vanuit verschillende reserves vinden incidentele mutaties plaats, zoals onder andere de Algemene Reserve en de reserve Sociaal Domein;
- Bij Openbare Verlichting is het budget incidenteel met € 65.000,- opgehoogd. Dit is een restantbudget uit de jaarrekening 2024;
- In de voorziening Riolering dient een éénmalige dotatie van € 260.000,- gedaan te worden, omdat de geplande investeringen 2027 enige vertraging opgelopen hebben. Deze investeringen vinden later plaats, wat betekent dat de geplande lasten lager uitvallen en gecorrigeerd worden met deze eenmalige toevoeging;
- In de Najaarsrapportage 2025 is de reserve Regiodeal in het leven geroepen met een dotatie van € 200.000,- waarvan voor de komende 4 jaar incidenteel € 50.000,- uit onttrokken wordt;
- Perspectief Landelijk gebied: Voor het ontwikkelen van gebiedsvisies, ruimtelijke vragen en Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) is incidenteel (ambtelijk) capaciteit benodigd. Hiervoor wordt een budget opgenomen van € 50.000,-;
- Opstellen Parkeerbeleid: In het uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan dient er elke 3 jaar een parkeeronderzoek te worden uitgevoerd. Voor 2027 wordt er een budget opgenomen van € 75.000,-;

- Koersgroep: Er wordt een budget van € 20.000,- beschikbaar gesteld om samen met de Koersgroep Recreatie & Toerisme projecten te realiseren, op basis van projectinitiatieven op het gebied van recreatie en toerisme en economische activiteiten, om bij te dragen aan levendige kernen;
- Onderzoekskosten riolering: conform het WRP 2025 – 2029 is er een incidenteel budget beschikbaar van € 41.000,- voor onderzoekskosten ten behoeve van riolering;
- 700 jaar Montfoort: In 2029 bestaat de stad Montfoort 700 jaar. Hiervoor wordt een kwartiermaker aangetrokken. Voor 2027 wordt er een budget van € 50.000,- euro beschikbaar gesteld voor deze uitvoeringskosten;
- Versnelde renovatie Binnenstad: Voor de herstructurering van drie trajecten: (1) Onder de Boompjes, (2) Vrouwenhuisstraat en Plaats en (3) Oude Boomgaard/Lange Kerkstraat wordt een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 100.000,- om een start te maken met het versneld renoveren van de binnenstad;
- Ontwikkeling Omgevingsplan: Voor de periode 2027 tot en met 2030 is er een totaalbedrag van € 300.000,-, nodig voor de verdere uitvoering van de Omgevingswet (wettelijk). Dit betreft kosten voor het ontwikkelen van een Omgevingsplan;
- Ontwikkeling Omgevingsvisie: De Omgevingsvisie is het instrument om te sturen op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. De huidige versie dateert uit 2021, van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit, naast het feit dat er veel vraag is naar een duidelijke visie, maakt dat een actualisatie gewenst is. Hierin kunnen ook de gebiedsvisies opgenomen worden. Ingezet wordt op een plan van aanpak in de eerste helft van 2027. Met het budget van 25.000,- wordt een aanvang gemaakt met het actualiseren van deze visie.
- Dorpshuis de Geus: In 2025 is besloten (7 mei 2025) om het huidige Dorpshuis De Vaart te vervangen voor nieuwbouw. Voor de nieuwbouw worden enkele tijdelijke kosten gemaakt in verband met huisvesting en andere voorzieningen, totaal van € 539.000,-. Deze incidentele kosten worden gedekt door de Algemene Reserve (zie incidentele baten Mutaties reserves);
- Afschrijving scholencomplex G. van Damstraat: In december 2025 is besloten om het gebied aan de G. van Damstraat te ontwikkelen. Hiervoor wordt de bestaande boekwaarde van het voormalige scholencomplex versneld afgeschreven, omdat dit gebouw gesloopt wordt. Dit betekent een incidentele last van € 198.000,-;
- Openbaar bibliotheekwerk (DU): In de septembercirculaire 2026 zijn er incidentele middelen ontvangen voor Bibliotheekwerk; € 105.000,-;
- Hervormingsagenda Jeugd: In de meicirculaire 2025 heeft het kabinet besloten het ingroeipad van de financiële taakstelling te verzachten. Hierdoor ontvangen gemeenten in 2026 en 2027 aanvullende middelen. Deze tijdelijke middelen bieden ruimte om de hervormingsmaatregelen zorgvuldig te implementeren voordat de volledige besparing vanaf 2028 wordt gerealiseerd. Het beschikbare budget voor 2027 bedraagt € 211.765,-. Met deze middelen ontstaat de mogelijkheid om gericht te investeren in maatregelen die de beoogde transformatie ondersteunen en op termijn bijdragen aan een lagere druk op de specialistische jeugdhulp;
- Dekking salarislasten uit Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA): Deze specifieke uitkering (SPUK) wordt voor de periode 2027 tot en met 2029 deels ingezet voor de dekking van de ambtelijke capaciteit. Hiervoor zijn vanuit deze SPUK middelen beschikbaar van € 55.000,- voor deze jaren;
- Schuldhulpverlening: Schuldhulpverlening is een wettelijke taak van gemeenten en de vraag bij Budgetiek wordt groter. Stijging bestaat uit reguliere werkzaamheden en vroeg signalering (€ 42.900,- reguliere werkzaamheden en € 29.000,- vroeg signalering);
- Implementatie nieuw financieel pakket: In 2026 is gestart met een Europees aanbestedingstraject van het financieel systeem. De eerste fase (aanbestedingstraject) is gestart in september 2026, de tweede fase (de implementatie van het pakket) vindt plaats medio 2027. Hiervoor is de inzet van externe expertise nodig van incidenteel € 70.000,-.

Aan de batenkant is de toelichting als volgt:

- Reserves: vanuit verschillende reserves vinden incidentele mutaties plaats, zoals onder andere de Algemene Reserve en de reserve Wegen;
- Opbrengst verkoop G. van Damstraat: In december 2025 is besloten om het gebied aan de G. van Damstraat te ontwikkelen. Hiervoor is in 2027 een incidentele opbrengst geraamd van € 1.000.000,- als gevolg van de verkoop van de grond;
- Onttrekking voorziening begraafplaats: De afgelopen jaren is er een eenmalige onttrekking gedaan uit de voorziening Begraafplaatsen van € 85.000,- om de dekkingsgraad van de lijkbezorgingsrechten te verhogen;
- Normvergoeding uitvoeringskosten Oekraïne: Betreft incidentele inzet van de normvergoeding voor de uitvoeringskosten Oekraïne. Voor 2027 wordt een incidentele baat opgenomen van € 160.000,-;
- Openbaar bibliotheekwerk (DU) (zie lasten): In de septembercirculaire 2026 zijn er incidentele middelen ontvangen voor Bibliotheekwerk; € 105.000,-.

5.6 EMU saldo

		2026	2027	2028
	Omschrijving	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
		Volgens realisatie tot en met sept. 2026, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2027	Volgens meerjarenraming in begroting 2028
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-988	-509	-633
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-3.033.180	6.498.070	3.478.501
3.	Mutatie voorzieningen	145	145	145
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	1.000	0
Berekend EMU-saldo		**3.032.337**	**-6.499.434**	**-3.478.989**

5.7 Overzicht begroting naar taakvelden

		UITGAVEN		INKOMSTEN		SALDO	
Programma	Product	Begroting primitief 2027	Begroting 2027	Begroting primitief 2027	Begroting 2027	Begroting primitief 2027	Begroting 2027
Taakvelden		**44.587.446**	**44.587.446**	**44.587.446**	**44.587.446**	**0**	**0**
	0.1 - Bestuur	1.538.006	1.538.006			1.538.006	1.538.006
	0.10 - Mutaties reserves	1.838.658	1.838.658	2.359.131	2.359.131	-520.473	-520.473
	0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	11.877	11.877			11.877	11.877
	0.2 - Burgerzaken	448.013	448.013	316.207	316.207	131.806	131.806
	0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	301.423	301.423	281.236	281.236	20.187	20.187
	0.4 - Overhead	6.806.838	6.806.838	387.724	387.724	6.419.114	6.419.114
	0.5 - Treasury	-263.793	-263.793	60.000	60.000	-323.793	-323.793
	0.61 - OZB woningen	215.300	215.300	3.234.065	3.234.065	-3.018.765	-3.018.765
	0.62 - OZB niet-woningen	47.000	47.000	1.957.834	1.957.834	-1.910.834	-1.910.834
	0.7 - Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-80.165	-80.165	26.214.540	26.214.540	-26.294.705	-26.294.705
	0.8 - Overige baten en lasten	-165.029	-165.029			-165.029	-165.029
	1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	1.262.780	1.262.780			1.262.780	1.262.780
	1.2 - Openbare orde en veiligheid	543.853	543.853	100.171	100.171	443.682	443.682
	2.1 - Verkeer en vervoer	2.176.480	2.176.480	39.304	39.304	2.137.176	2.137.176
	2.4 - Economische havens en waterwegen	143.332	143.332			143.332	143.332
	3.1 - Economische ontwikkeling	6.314	6.314			6.314	6.314
	3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	340.657	340.657	8.250	8.250	332.407	332.407
	3.4 - Economische promotie	180.840	180.840			180.840	180.840
	4.2 - Onderwijshuisvesting	1.182.318	1.182.318	155.158	155.158	1.027.160	1.027.160
	4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	798.121	798.121	156.335	156.335	641.786	641.786
	5.1 - Sportbeleid en activering	272.083	272.083	62.605	62.605	209.478	209.478
	5.2 - Sportaccommodaties	560.240	560.240	147.033	147.033	413.207	413.207
	5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	998.947	998.947	218.891	218.891	780.056	780.056
	5.4 - Musea	1.628	1.628			1.628	1.628
	5.5 - Cultureel erfgoed	22.911	22.911			22.911	22.911
	5.6 - Media	408.500	408.500			408.500	408.500
	5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.610.135	1.610.135			1.610.135	1.610.135
	6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.308.144	1.308.144	160.000	160.000	1.148.144	1.148.144
	6.22 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	693.002	693.002			693.002	693.002
	6.23 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.992.665	1.992.665			1.992.665	1.992.665
	6.3 - Inkomensregelingen	4.179.562	4.179.562	2.250.965	2.250.965	1.928.597	1.928.597
	6.4 - WSW en beschut werk	542.596	542.596			542.596	542.596
	6.5 - Arbeidsparticipatie	369.323	369.323			369.323	369.323
	6.60 - Hulpmiddelen en diensten (WMO)	388.904	388.904	90.000	90.000	298.904	298.904
	6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	2.789.110	2.789.110			2.789.110	2.789.110
	6.763 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	185.000	185.000			185.000	185.000
	6.791 - PGB WMO	1.989.533	1.989.533			1.989.533	1.989.533
	6.792 - PGB Jeugd	151.435	151.435			151.435	151.435
	6.811 - Beschermd wonen (WMO)	15.719	15.719			15.719	15.719
	6.821 - Jeugdbescherming	324.119	324.119			324.119	324.119
	7.1 - Volksgezondheid	815.801	815.801			815.801	815.801
	7.2 - Riolering	1.581.700	1.581.700	2.139.416	2.139.416	-557.716	-557.716
	7.3 - Afval	1.808.014	1.808.014	2.539.483	2.539.483	-731.469	-731.469
	7.4 - Milieubeheer	107.808	107.808			107.808	107.808
	7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	229.858	229.858	171.597	171.597	58.261	58.261
	8.1 - Ruimte en leefomgeving	1.143.630	1.143.630	40.000	40.000	1.103.630	1.103.630
	8.3 - Wonen en bouwen	2.764.256	2.764.256	1.497.501	1.497.501	1.266.755	1.266.755
TOTAAL		**44.587.446**	**44.587.446**	**44.587.446**	**44.587.446**	**0**	**0**